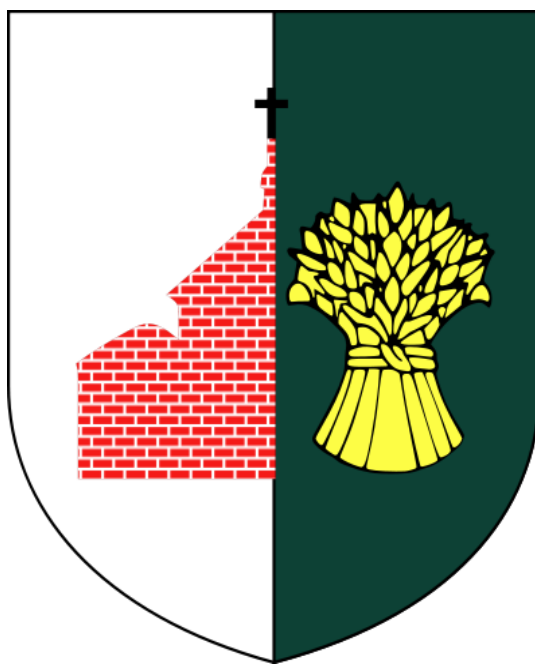

RAPORT

O STANIE

GMINY CZERMIN

ZA 2023 ROK

URZĄD GMINY CZERMIN
CZERMIN 140
39-304 CZERMIN
www.czermin.pl ug@czermin.pl

Spis treści

I. Wstęp	3
II. Informacje ogólne o gminie.....	5
1. Położenie i charakterystyka gminy	5
2. Sołectwa	6
3. Warunki naturalne	7
4. Władze lokalne	9
5. Organizacje pozarządowe działające na terenie gminy	10
6. Urząd Gminy i jednostki organizacyjne	10
III. Programy i strategie – wykaz	11
IV. Finanse Gminy Czermin	12
V. Gospodarka komunalna	15
1. Gospodarka wodna	16
2. Gospodarka ściekowa	19
3. Gospodarka odpadami komunalnymi	21
VI. Pomoc społeczna	26
VII. Działalność inwestycyjna	27
1. Infrastruktura drogowa	27
2. Zadania i zakupy inwestycyjne	32
3. Fundusz sołecki	40
4. Programy wieloletnie	42
VIII. Sprawy obywatelskie	43
IX. Stan bezpieczeństwa i porządku publicznego	44
1. Realizacja Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie	44
2. Działalność Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego	47
X. Edukacja	48
XI. Przedszkole i oddziały przedszkolne	55

XII. Biblioteki	55
XIII. Ośrodek kultury i świetlice środowiskowe	56
XIV. Przedsiębiorcy	70
XV. Ochrona środowiska	70
1. Opieka nad zwierzętami bezdomnymi	70
2. Usuwanie wyrobów zawierających azbest	71
3. Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK).....	71
4. Oczyszczalnia ścieków	72
XVI. Planowanie przestrzenne	72
XVII. Informacja o stanie mienia komunalnego	73
XVIII. Preferencyjna sprzedaż węgla dla mieszkańców gminy w 2023 r.....	77
XIX. Wykaz uchwał RG Czermin z roku 2023	78
XX. Wykaz rysunków, tabel i zdjęć zawartych w Raporcie	85
1. Wykaz rysunków	85
2. Wykaz tabel	85
3. Wykaz zdjęć	86

I. Wstęp

Szanowni Państwo!

Przedstawiam Raport o Stanie Gminy Czermin za rok 2023. Przedkładam go Radzie Gminy Czermin oraz Mieszkańcom Gminy Czermin jako źródło podstawowej wiedzy o działaniach gminy i jeden z elementów polityki transparentności działań urzędu. Jest to już szósty tego rodzaju dokument przygotowany zgodnie z wymogami ustawy o samorządzie gminnym. Będzie on przedmiotem debaty podczas sesji Rady Gminy w Czerminie, na której radni oprócz głosowania w sprawie udzielenia wójtowi wotum zaufania, będą głosowali w sprawie absolutorium dla wójta.

Dzięki danym przekazanych przez Urząd Gminy Czermin oraz pozostałe jednostki organizacyjne Gminy stworzyliśmy zestawienie najważniejszy danych o samorządzie, zawierające przejrzyste informacje o kierunkach i celach działań gminy, osiągniętych rezultatach i efektach oraz nakładach finansowych związanych z ich realizacją. Celem przygotowania niniejszego raportu jest uzyskanie dokładnego wglądu w sytuację gospodarczą i społeczną gminy, z uwzględnieniem najważniejszych aspektów funkcjonowania Gminy Czermin.

W tym miejscu chciałbym przekazać wyrazy uznania i podziękowania parlamentarzystom, władzom wojewódzkim, samorządowi powiatu, radnym Rady Gminy Czermin, sołtysom i radom sołeckim, druhom z Ochotniczych Straży Pożarnych, wszystkim Stowarzyszeniom funkcjonującym na terenie gminy, pracownikom Urzędu Gminy w Czerminie oraz jednostek organizacyjnych gminy, a także wszystkim tym, których nie sposób tutaj wymienić, a przyczynili się do rozwoju naszej gminy.

Pragnę serdecznie podziękować wszystkim instytucjom oraz organizacjom, które przyczyniły się do zebrania danych i informacji niezbędnych do opracowania tego raportu. Wasze zaangażowanie i współpraca są niezwykle cenne dla naszej gminy i stanowią podstawę do dalszego rozwoju.

Wspólnym mianownikiem wszystkich działań inwestycyjnych podejmowanych przez Gminę Czermin jest podnoszenie poziomu życia mieszkańców. Przedsięwzięcia inwestycyjne skupiają się głównie na poprawie jakości przestrzeni publicznej, komunikacji, jak również na zwiększeniu dostępności i atrakcyjności terenów inwestycyjnych czy miejsc rekreacji, trosce o jakość edukacji i pomocy społecznej.

Zapraszam Państwa do debaty oraz zgłoszenia opinii i sugestii na temat raportu i zaproponowanego w nim modelu prezentowania informacji. Jak co roku na ich podstawie jest on doskonalony i uzupełniany, by spełnić Państwa oczekiwania. Jednocześnie składam wyrazy wdzięczności za dotychczasową pomoc i współpracę w zakresie poprawy jakości życia naszych mieszkańców poprzez zrównoważony rozwój infrastrukturalno-przestrzenny, wzmacnianie kapitału społecznego oraz rozwój naszej gminy.

Z wyrazami szacunku

Sławomir Sidur

Wójt Gminy Czermin

II. Informacje ogólne

1. Położenie i charakterystyka gminy

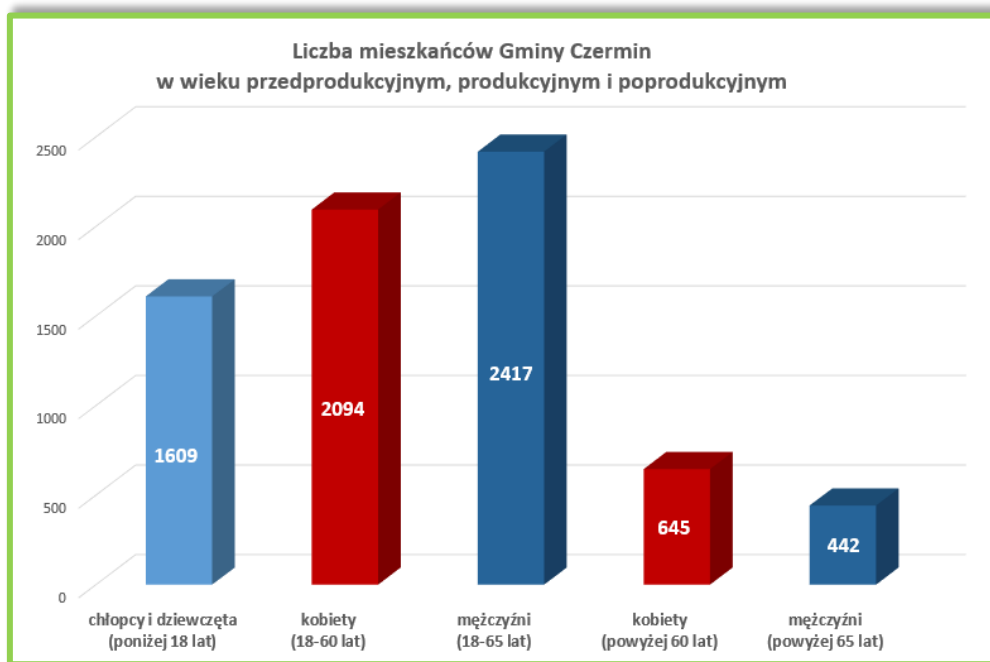
Gmina Czermin jest gminą wiejską, położoną w północno - zachodniej części powiatu mieleckiego i należy do mniejszych obszarowo gmin województwa podkarpackiego. Zajmuje powierzchnię 80,32 km² i według stanu na dzień 31 grudnia 2023 r. zamieszkiwało ją 7 207 osób. Od północy gmina Czermin graniczy z gminą Borowa, od południa z gminą Wadowice Górne, od wschodu z gminą Mielec, natomiast od zachodu z gminą Szczucin. Zachodnia granica gminy jest równocześnie częścią granicy województwa podkarpackiego z województwem małopolskim.

Rys. 1. Mapa powiatu mieleckiego

Pod względem administracyjnym Gmina Czermin przynależy do powiatu mieleckiego i województwa podkarpackiego. Jest jedną z mniejszych gmin w powiecie mieleckim – obszarowo zajmuje 6 pozycję na 10 gmin. Teren gminy leży w dorzeczu rzeki Wisły i jej prawobrzeżnych dopływów: Nowego Brnia i Starego Brnia.

Pod względem liczby ludności Gmina Czermin zajmuje 4 miejsce wśród gmin wiejskich powiatu mieleckiego. Mieszkańcy naszej gminy stanowią ok. 5% wszystkich mieszkańców powiatu i ok. 0,33% mieszkańców województwa podkarpackiego.

Rys. 2. Struktura ludności Gminy Czermin wg stanu na dzień 31 grudnia 2023 roku

2. Sołectwa

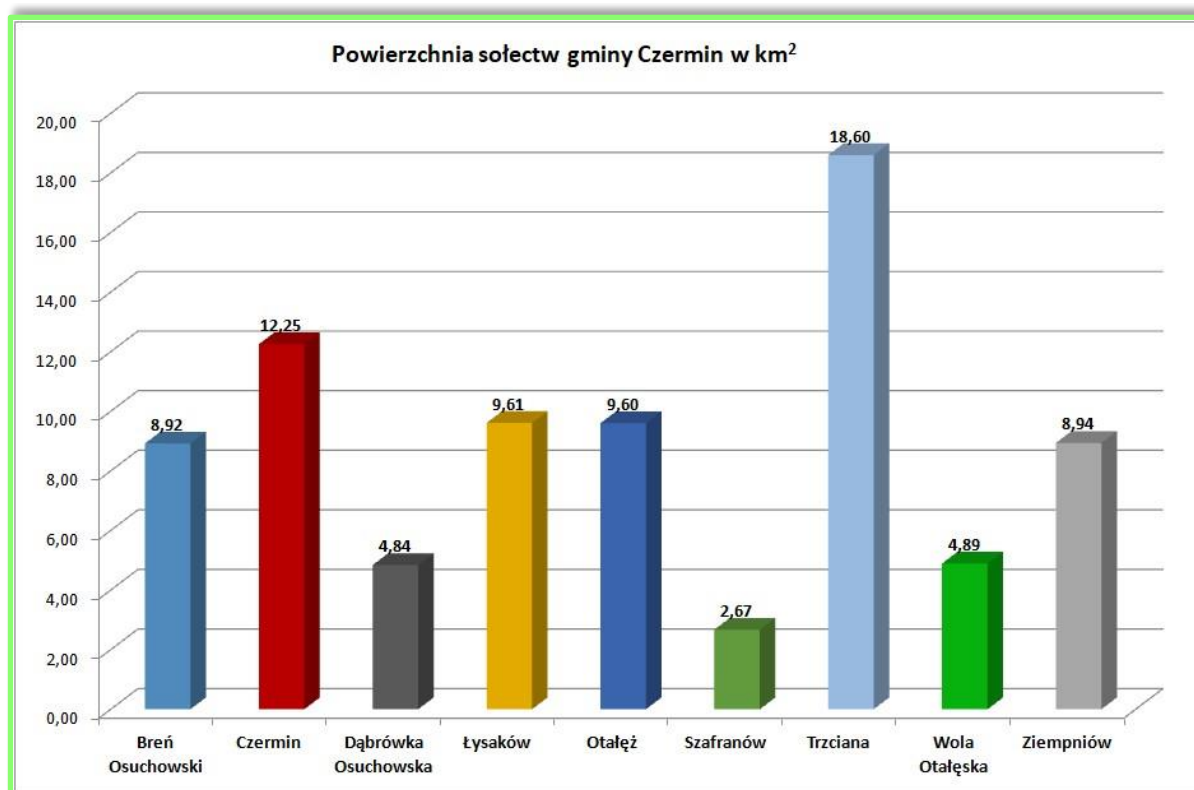
W skład gminy wchodzi 9 sołectw: Breń Osuchowski, Czermin, Dąbrówka Osuchowska, Łysaków, Otałęż, Szafranów, Trzciana, Wola Otałęska i Ziempińów. Największą powierzchnię zajmuje sołectwo Trzciana (18,60 km²), a najmniejszą Szafranów (2,67 km²). Najwięcej ludności zamieszkuje w sołectwie Czermin (według stanu na dzień 31 grudnia 2023 r. – 2 054 mieszkańców) oraz w sołectwie Trzciana (1 320 mieszkańców), a najmniej osób mieszka w Szafranowie (278 mieszkańców). Najwyższą gęstością zaludnienia cechuje się sołectwo Czermin (średnio na powierzchni 1 km² mieszka tutaj ok. 168 osób), zaś najniższą sołectwo Breń Osuchowski (ok. 60 osób/km²).

Rys. 3. Mapa Gminy Czermin z granicami sołectw

Lp.	Nazwa sołectwa	Powierzchnia	Liczba mieszkańców
1	Breń Osuchowski	8,92 km ²	538
2	Czermin	12,25 km ²	2 054
3	Dąbrówka Osuchowska	4,84 km ²	420
4	Łysaków	9,61 km ²	882
5	Otałęż	9,60 km ²	701
6	Szafranów	2,67 km ²	278
7	Trzciana	18,60 km ²	1 320
8	Wola Otałęska	4,89 km ²	446
9	Ziempińów	8,94 km ²	568
RAZEM:		80,32 km²	7 207

Tabela 1. Powierzchnia i liczba mieszkańców sołectw Gminy Czermin

Rys. 4. Powierzchnia sołectw Gminy Czermin w km²

3. Warunki naturalne

Gleby

Gmina Czermin leży w tzw. okręgu Sandomiersko – Lubelskim. Typy gleb występujących w gminie to: bielice, mady, ziemie brunatne kwaśne. Dodatkowo występują tu piaski gliniaste mocne i lekkie, piaski słabo gliniaste, ility, pylice, gliny lekkie i średnie oraz kompleksy gleb: żytmi dobry, pszeniczny dobry, żytmi słaby i zbożowo – pastewny mocny.

Bogactwa naturalne

Bogactwa naturalne to bogate złoża pospółek i piasków wykorzystywanych w budownictwie oraz mady rzeczne o składzie glin piaszczystych używane do produkcji cegły. Na terenie gminy stwierdzono występowanie wód mineralnych.

Klimat

Pod względem klimatycznym obszar gminy znajduje się w zasięgu klimatu typu podgórskich nizin i kotlin. Średnia roczna temperatura powietrza w Gminie Czermin w roku 2023 wyniosła 10,5 °C i była o 0,5 °C wyższa od średniej dla całej Polski. Uśredniona suma opadów atmosferycznych w Gminie Czermin wyniosła ok. 700 mm i była ok. 50 mm wyższa od średniej dla całej Polski.

Rzeki

Teren gminy leży w dorzeczu rzeki Wisły i jej prawobrzeżnych dopływów Brnia i Brnia Starego oraz ich dopływów. Zachodnia część odwadniana jest przez Wisłę i Breń oraz jego dopływ Rybnicę, środkową i wschodnią część odwadnia Stary Breń z dopływami: Wiśnią, Łukawcem i Brnikiem. Sieć rzeczna gminy stanowią Wisła, Nowy Breń i Stary Breń oraz bezimienne cieki wodne i rowy melioracyjne.

Krajobraz

Rolniczy charakter gminy znajduje odzwierciedlenie w krajobrazie, w którym dominują pola uprawne przeplatane łąkami i pastwiskami. Wśród pól pojawiają się kępy zadrzewień i zakrzewień oraz niewielkie laski. Walory krajobrazowe podnoszą również śródpolne oczka wodne, kępy szuwarów, stawy hodowlane i inne zbiorniki wodne. W północno – zachodniej części gminy wyróżnia się dolina Wisły z fragmentami lasów łągowych i wiklin. Najbardziej atrakcyjna krajobrazowo jest południowo – wschodnia część gminy porośnięta stosunkowo dużym kompleksem leśnym, przeplatanym śródleśnymi łąkami, mokradłami, oczkami wodnymi.

Flora

Do najbardziej interesujących elementów flory należą rośliny objęte ochroną gatunkową. Z uwagi na znaczny stopień przekształcenia szaty roślinnej są one reprezentowane tu nielicznie. Na uwagę zasługuje: grązel żółty, podkolan biały, konwalia majowa, kruszyna pospolita i kalina koralowa występujące w rejonie Szafranowa, Trzciany, Otałęży, Brnia Osuchowskiego.

Lasy

W ogólnej powierzchni gminy 8 032 ha, lasy zajmują powierzchnię ok. 1 060 ha co stanowi 13% powierzchni gminy. Powierzchnia lasów i gruntów leśnych w poszczególnych miejscowościach Gminy Czermin kształtuje się następująco:

- Breń Osuchowski – 18,4 ha,
- Czermin – 37,4 ha,
- Dąbrówka Osuchowska – 64,8 ha,
- Łysaków – 154,0 ha,
- Otałęż – 141,2 ha,
- Szafranów – 16,5 ha,
- Trzciana – 476,3 ha,
- Wola Otałęska – 9,7 ha,
- Ziempniów – 141,6 ha.

Największy teren lasów znajduje się na południu gminy w sołectwie Trzciana – ok. 44% powierzchni wszystkich lasów w gminie.

4. Władze lokalne

1) Rada Gminy Czermin

Rada Gminy jest organem uchwałodawczym i kontrolnym. Rada Gminy Czermin liczy 15 radnych. Zgodnie z ustawą o samorządzie gminnym do zadań Rady należy m.in.:

- uchwalanie budżetu,
- uchwalanie studium uwarunkowań i planów zagospodarowania przestrzennego,
- ustalanie wysokości podatków i opłat,
- ustalanie stawek za wodę i ścieki,
- ustalanie stawek za odpady komunalne.

Radni wybierani są w wyborach powszechnych, w okręgach jednomandatowych, a ich kadencja trwa 5 lat. Sesje rady, zwoływane przez przewodniczącego rady, są jawne i otwarte. Obrady sesji są transmitowane publicznie.

Przy Radzie Gminy działają następujące komisje stałe:

- Komisja Rewizyjna,
- Komisja Budżetu i Finansów,
- Komisja Rolnictwa, Komunikacji i Ochrony Środowiska,
- Komisja Oświaty, Sportu i Spraw Socjalnych,
- Komisja Skarg, Wniosków i Petycji.

Skład Rady Gminy Czermin w roku 2023 (kadencja 2018 - 2023)

▪ Mirosław Bugaj	– radny - przewodniczący rady,
▪ Tomasz Zajac	– radny - wiceprzewodniczący rady,
▪ Jan Ździebło	– radny - wiceprzewodniczący rady,
▪ Małgorzata Banik	– radna,
▪ Ryszard Buwała	– radny,
▪ Wiesław Czaja	– radny,
▪ Sylwester Kielbasa	– radny,
▪ Władysław Kukliński	– radny,
▪ Wioleta Mucha	– radna,
▪ Paweł Pisarczyk	– radny,
▪ Jan Polak	– radny,
▪ Władysław Soboń	– radny,
▪ Robert Strycharz	– radny,
▪ Dariusz Wójtowicz	– radny,
▪ Mariusz Żelazko	– radny.

2) Wójt Gminy Czermin

Wójt Gminy jest organem wykonawczym. Wybierany jest w wyborach powszechnych na 5-letnią kadencję. Jest kierownikiem Urzędu Gminy oraz przełożonym dyrektorów i kierowników gminnych jednostek organizacyjnych. W roku 2023 funkcję Wójta Gminy Czermin pełnił Sławomir Sidur.

5. Organizacje pozarządowe działające na terenie gminy

Na terenie Gminy Czermin działają następujące organizacje pozarządowe:

- Ochotnicza Straż Pożarna w Czerminie – jednostka należąca do Krajowego Systemu Ratowniczo – Gaśniczego,
- Ochotnicza Straż Pożarna w Trzcianie – jednostka należąca do Krajowego Systemu Ratowniczo – Gaśniczego,
- OSP Breń Osuchowski,
- OSP Dąbrówka Osuchowska,
- OSP Łysaków,
- OSP Otałęż,
- OSP Szafranów,
- OSP Trzciana,
- OSP Ziempińów,
- Stowarzyszenie Kobiet „Gracja” w Czerminie,
- Stowarzyszenie Koło Gospodyń Wiejskich „Osada” w Otałęży,
- Koło Gospodyń Wiejskich „Nadwiślanki” w Otałęży,
- Koło Gospodyń Wiejskich w Brniu Osuchowskim,
- Koło Gospodyń Wiejskich „Dąbrówka” w Dąbrówce Osuchowskiej,
- Koło Gospodyń Wiejskich w Łysakowie,
- Koło Gospodyń Wiejskich „Szafranki” w Szafranowie,
- Koło Gospodyń Wiejskich w Trzcianie,
- Koło Gospodyń Wiejskich w Ziempińowie,
- LKS „Victoria” Czermin,
- LKS „Wiśnia” Trzciana,
- LKS „Barka” Breń Osuchowski,
- Stowarzyszenie Kultury Fizycznej „Galaxia” Czermin.

6. Urząd Gminy i jednostki organizacyjne

Gminne jednostki organizacyjne funkcjonujące w 2023 roku:

- Urząd Gminy w Czerminie,
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Czerminie,

- Gminny Ośrodek Kultury w Czerminie,
- Gminny Zakład Gospodarki Komunalnej w Czerminie,
- Gminna Biblioteka Publiczna,
- Centrum Usług Wspólnych,
- Zespół Szkolno-Przedszkolny w Czerminie,
- Szkoła Podstawowa w Trzcianie,
- Szkoła Podstawowa w Otałęży,
- Szkoła Podstawowa w Brniu Osuchowskim.

III. Programy i strategie

W roku 2023 w Gminie Czermin obowiązywały następujące strategie i programy:

- *Strategia Rozwoju Gminy Czermin na lata 2022-2030* – przyjęta uchwałą nr XLIII/309/2022 Rady Gminy Czermin z dnia 4 listopada 2022 roku;
- *Program Usuwania WYROBÓW Zawierających Azbest dla Gminy Czermin na lata 2012-2032* – przyjęty uchwałą nr XXI/106/2012 Rady Gminy Czermin z dnia 30 października 2012 roku,
- *Wieloletni program gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Czermin na lata 2021-2026* – przyjęty uchwałą nr XXIV/170/2021 Rady Gminy Czermin z dnia 26 lutego 2021 roku,
- *Program współpracy Gminy Czermin z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na rok 2023* – przyjęty uchwałą nr XLVII/325/2023 Rady Gminy Czermin z dnia 27 lutego 2023 roku,
- *Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Czermin na rok 2023* – przyjęty uchwałą nr XLVI/318/2023 Rady Gminy Czermin z dnia 5 stycznia 2023 roku,
- *Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Czermin w 2023 roku* – przyjęty uchwałą nr XLVII/330/2023 Rady Gminy Czermin z dnia 27 lutego 2023 roku,
- *Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2022-2024 w Gminie Czermin* – przyjęty uchwałą nr XXXVII/262/2022 Rady Gminy Czermin z dnia 31 maja 2022 roku,
- *Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Czermin na lata 2022-2027* – przyjęty uchwałą nr XXXVII/263/2022 Rady Gminy Czermin z dnia 31 maja 2022 roku.

IV. Finanse Gminy Czermin

Budżet gminy na rok 2023 został uchwalony w dniu 5 stycznia 2023 r. uchwałą Rady Gminy Czermin nr XLVI/322/2023.

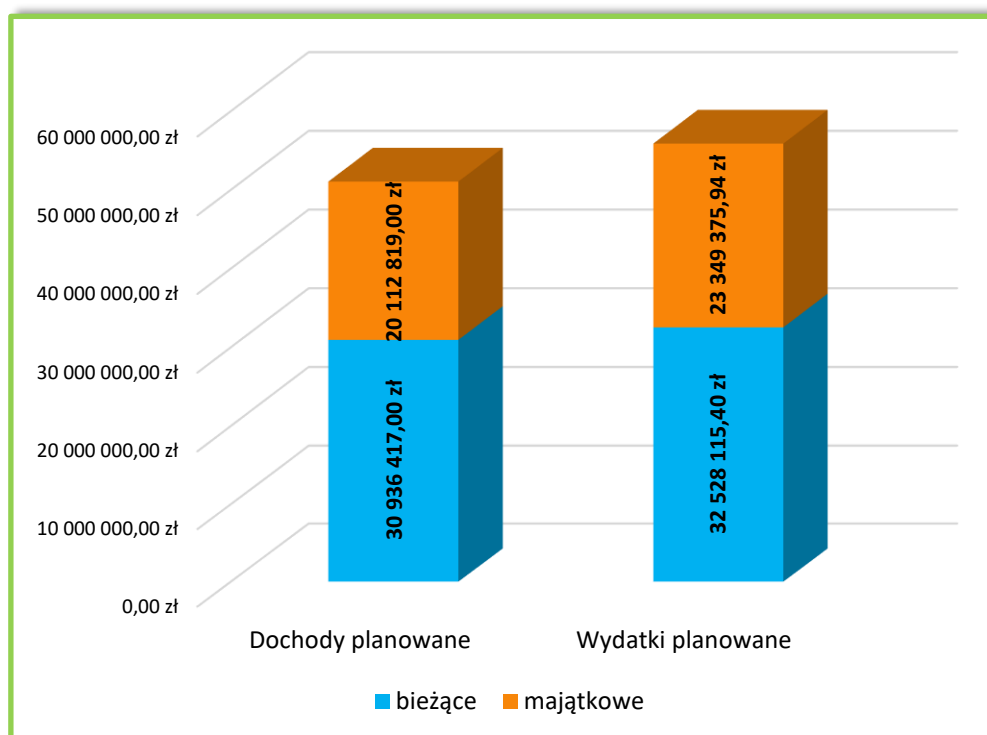
Dochody budżetu gminy zostały uchwalone w kwocie 51 049 236,00 zł, w tym:

- bieżące – 30 936 417,00 zł,
- majątkowe – 20 112 819,00 zł.

Wydatki budżetu gminy zostały uchwalone w kwocie 55 877 491,34 zł, w tym:

- bieżące – 32 528 115,40 zł,
- majątkowe – 23 349 375,94 zł.

Deficyt budżetu: 4 828 255,34 zł.

Rys. 5. Budżet Gminy Czermin na 2023 r. – plan dochodów i wydatków zatwierdzony uchwałą Rady Gminy Czermin nr XLVI/322/2023 z dnia 5 stycznia 2023 r.

W wyniku zmian dokonanych w ciągu roku 2023 plan dochodów budżetu gminy osiągnął wysokość 52 854 067,14 zł, a zrealizowane dochody wyniosły 53 661 787,45 zł, co stanowi 101,53% założeń planowych. W wyniku wzrostu dochodów budżetu gminy i wprowadzeniu wolnych środków dokonano zmian po stronie wydatkowej budżetu, skutkiem czego plan wydatków wzrósł do kwoty 58 403 568,63zł, a wydatki wykonano na kwotę 54 666 428,59 zł co stanowi 93,6% założeń planowych.

Stan zadłużenia gminy na dzień 31 grudnia 2023 r. z tytułu kredytów wyniósł 4 302 800,00 zł, co stanowi 8,14% planowanych dochodów budżetu gminy.

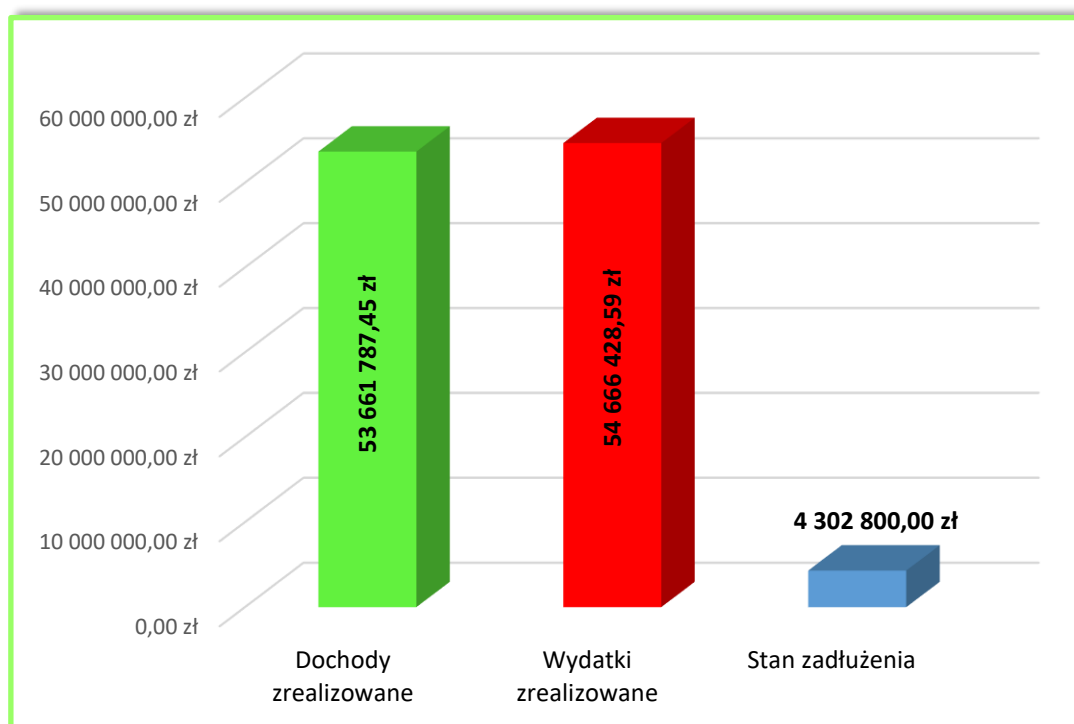
Kredyty, które będą spłacane w kolejnych latach:

- kredyt I: 1 685 600,00 zł – na budowę oczyszczalni ścieków w kwocie 970 000 zł oraz spłatę wcześniej zaciągniętych kredytów w kwocie 1 330 000 zł; termin spłaty: 31.12.2034 r.
- kredyt II: 2 617 200,00 zł – na budowę oczyszczalni ścieków; termin spłaty: 31.12.2034 r.

Budżet gminy, po uwzględnieniu zmian wprowadzonych w trakcie 2023 roku przewidywał deficyt na kwotę 5 549 501,49 zł. Porównując kwotę faktycznie osiągniętych dochodów do poniesionych wydatków stwierdzono deficyt w wysokości 1 004 641,14 zł.

Przychody budżetu Gminy zaplanowano na kwotę 5 505 091,34 zł. Po wprowadzeniu zmian plan przychodów wyniósł 6 681 287,49 zł, natomiast wykonanie przychodów wyniosło 8 426 385,74 zł. Rozchody z tytułu spłat zadłużenia z lat ubiegłych zaplanowano na kwotę 676 836,00 zł i dokonano w 2023 roku spłat kredytów w kwocie 676 836,00 zł.

Stan środków na lokacie bankowej na dzień 31 grudnia 2023 r. wynosił 0,00 zł.

Rys. 6. Zrealizowane dochody i wydatki oraz stan zadłużenia na koniec roku 2023

Dochody zrealizowane na koniec 2023 r. w przeliczeniu na 1 mieszkańca, wyniosły 7 445,79 zł, natomiast wydatki wykonane w przeliczeniu na 1 mieszkańca wyniosły 7 585,19 zł. Zadłużenie gminy w przeliczeniu na jednego jej mieszkańca na koniec 2023 r. wynosiło 597,03 zł.

Na promocję gminy w 2023 roku wydano łącznie 28 635,50 zł, które przeznaczono na:

- zakup albumów „Nepomuki w dolinie Wisły i Wisłoki”
oraz książek „Sprawiedliwi i nie tylko” – 3 500,01 zł,
- przygotowanie artykułów i zdjęć promujących gminę – 3 690,00 zł,
- zakup reklamowych krówek, miódów, kalendarzy – 10 745,90 zł,
- życzenia świąteczne, kartki, dekoracje – 3 924,40 zł
- wykonanie proporca MDP OSP Czermin (w tym
fundusz sołecki 2 215,47 zł) – 3 000,00 zł,
- wykonanie nadruku na torbach papierowych – 410,21 zł,
- usługa gastronomiczna w związku z jubileuszem pożycia
małżeńskiego, bukiety, ciasta, ręczniki – 3364,98 zł.

W związku z podjęciem przez Radę Gminy uchwały o obniżeniu górnych stawek podatkowych dochody budżetu w 2023 roku obniżyły się o kwotę 1 612 682,78 zł, w tym z tytułu podatku:

- rolnego – 212 300,00 zł,
- od nieruchomości – 1 198 503,78 zł,
- od środków transportowych – 201 879,00 zł.

Na skutek udzielonych przez gminę ulg i zwolnień w 2023 r. nie wpłynęła do budżetu kwota w wysokości 400 824,81 zł, w tym z tytułu:

- podatku rolnego – 1 890,05 zł,
- podatku od nieruchomości – 398 934,76 zł.

Skutkiem decyzji wydanych przez organ podatkowy, w 2023 r. umorzone zostały zaległości w wysokości 31 547,97 zł, w tym z tytułu:

- podatku rolnego – 160,97 zł,
- podatku od nieruchomości – 13 682,00 zł,
- podatku leśnego – 8,00 zł,
- podatku od środków transportowych – 14 701,00 zł,
- odsetki od zaległości – 2 996,00 zł.

Należności wymagalne dla budżetu gminy nie uregulowane na koniec 2023 r. wynoszą 829 641,16 zł z tytułu:

- podatków lokalnych – 331 376,41 zł,
- dzierżawy lokali mieszkalnych, użytkowych, mienia
komunalnego, wieczystego użytkowania – 20 109,72 zł,
- opłaty za gospodarowanie odpadami, opłata eksploatacyjna – 109 374,27 zł,
- zaliczki alimentacyjnej – 256 420,82 zł,

- opłat za sprzedaż wody i odprowadzanie ścieków – 40 807,67 zł,
- udziału w podatku dochodowym – 1 217,00 zł,
- koniecznego utrzymania, leczenia, transportu psów czasowo odebranych właścicielowi – 68 600,40 zł,
- energii elektrycznej, gazu, opłat za dożywanie – 1 734,87 zł.

Powstałe zaległości starano się zmniejszyć poprzez stosowanie upomnień i tytułów egzekucyjnych. W stosunku do osób zalegających w podatku od środków transportowych, rolnym, leśnym i od nieruchomości, prowadzone było postępowanie egzekucyjne celem przymusowego ściągnięcia zaległości. Wystawiono upomnienia i przygotowano wnioski egzekucyjne.

Zobowiązania wymagalne budżetu gminy na koniec 2023 r. wyniosły 0,00 zł.

Na koniec 2023 r. uzyskano 71 399,56 zł z tytułu opłaty za zezwolenie na sprzedaż alkoholi. Dochód ten, powiększony o wpływ części opłaty za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych w obrocie hurtowym, przeznaczono na realizację Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii.

V. Gospodarka komunalna

W gminie funkcjonuje Gminny Zakład Gospodarki Komunalnej w Czerminie, który realizuje zasady i warunki zbiorowego zaopatrzenia w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi oraz zbiorowego odprowadzania ścieków. Wysokość cen i stawek opłat za usługę dostarczania wody i odprowadzania ścieków określone są w taryfach dla zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków i zostały zatwierdzone na okres 3 lat decyzją Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie z siedzibą w Rzeszowie wydaną w dniu 1 kwietnia 2021 r.

Wyszczególnienie		Wielkość cen i stawek opłat za zaopatrzenie w wodę [ceny netto]		
Taryfowa grupa odbiorców usług	Rodzaj cen i stawek opłat	w okresie od 1 do 12 miesiąca obowiązywania taryfy	w okresie od 13 do 24 miesiąca obowiązywania taryfy	w okresie od 25 do 36 miesiąca obowiązywania taryfy
Grupa 1	Cena wody [zł/m ³]	2,94	3,00	3,00
	Stawka opłaty abonamentowej [zł]	3,00	3,00	3,00

Tabela 2. Wielkość cen i stawek opłat za zaopatrzenie w wodę

Cena za ścieki jest jednakowa dla wszystkich odbiorców rozliczanych na podstawie wskazań wodomierza głównego.

Opis	Cena netto za 1m ³ ścieków dla wszystkich odbiorców [zł]		
	w okresie od 1 do 12 miesiąca obowiązywania taryfy	w okresie od 13 do 24 miesiąca obowiązywania taryfy	w okresie od 25 do 36 miesiąca obowiązywania taryfy
Cena za usługi odprowadzania ścieków do urządzeń kanalizacyjnych dla wszystkich odbiorców [zł/m ³]	6,13	6,21	6,21

Tabela 3. Wielkość cen za odprowadzanie ścieków

Do cen i stawek opłat netto podanych w powyższych tabelach dolicza się podatek od towarów i usług (VAT) zgodnie z obowiązującymi przepisami.

W zakresie zbiorowego odprowadzania ścieków na terenie Gminy Czermin rozróżniamy jeden rodzaj ścieków – ścieki komunalne. Są to ścieki bytowe lub mieszanina ścieków bytowych ze ściekami przemysłowymi albo wodami opadowymi lub roztopowymi, odprowadzane urządzeniami służącymi do realizacji zadań własnych gminy w zakresie kanalizacji i oczyszczania ścieków komunalnych.

Gminny Zakład Gospodarki Komunalnej w Czerminie uzyskał w 2023 roku przychody w wysokości 1 374 829,36 zł, w tym 83 910,00 zł z dotacji przedmiotowej do ceny sprzedanej wody i 36 090,00 zł z dotacji przedmiotowej do ceny odprowadzonych ścieków. Koszty Gminnego Zakładu Gospodarki Komunalnej na koniec 2023 roku wyniosły 1 375 999,58 zł.

1. Gospodarka wodna

Woda dla mieszkańców Gminy Czermin dostarczana jest ze Stacji Uzdatniania Wody w Woli Otałęskiej oraz ze Stacji Uzdatniania Wody w Trzcianie. Gminny Zakład Gospodarki Komunalnej w Czerminie utrzymuje i konserwuje 124,796 km sieci wodociągowej oraz 61,243 km przyłączy (2 333 sztuki).

Zużycie wody w roku 2023 wyniosło 263 593 m³ i było o 3 436 m³ mniejsze niż w roku 2022. SUW w Woli Otałęskiej uzdatniła i wysłała w sieć 132 290 m³ wody, a SUW w Trzcianie – 131 303 m³ wody.

W roku 2023 nie było dopłat z budżetu gminy dla mieszkańców korzystających z usług zaopatrzenia w wodę.

Miejscowość	Długość sieci [km]	Długość przyłączy [km]	Ilość przyłączy	Wartość księgowa inwestycji [zł]
Breń Osuchowski	15,655	6,268	197	534 646,13
Czermin	29,324	16,198	690	670 773,22
Dąbrówka Osuchowska	6,847	4,171	138	111 670,02
Łysaków	20,263	6,097	201	439 884,40
Otałęż	10,463	6,415	279	517 101,65
Szafranów	3,463	2,167	88	108 183,00
Trzciana	15,322	11,690	410	286 253,78
Wola Otałęska	10,182	3,987	174	295 903,55
Ziempniów	13,277	4,250	156	401 678,47
SUMA:	124,796	61,243	2333	3 366 094,22
Stacja Uzdatniania Wody w Woli Otałęskiej				750 000,00
Stacja Uzdatniania Wody w Trzcianie				2 474 704,06

Tabela 4. Sieć wodociągowa Gminy Czermin wg stanu na dzień 31 grudnia 2023 r.

Miejscowość	Liczba mieszkańców ogółem	Liczba mieszkańców korzystających z sieci wodociągowej	Budynki mieszkalne podłączone do sieci wodociągowej [%]
Breń Osuchowski	538	536	99,6%
Czermin	2 054	2 052	99,9%
Dąbrówka Osuchowska	420	418	99,5%
Łysaków	882	882	100%
Otałęż	701	701	100%
Szafranów	278	278	100%
Trzciana	1 320	1 316	99,7%
Wola Otałęska	446	446	100%
Ziempniów	568	568	100%

Tabela 5. Mieszkańcy Gminy Czermin korzystający z sieci wodociągowej wg stanu na dzień 31 grudnia 2023 r.

Na Stacji Uzdatniania Wody w Woli Otańskiej w roku 2023 wykonane zostały następujące prace:

- regeneracja pomp pośrednich (wymiana uszczelnień, łożysk),
- wymiana odcinka stalowego na PE filtra pospiesznego nr 3 oraz rurociągu stalowego przy pompach pośrednich,
- impregnacja i wymiana części odeskowania zbiornika popłuczyn,
- regeneracja hydrantów,
- malowanie elementów stalowych konstrukcji kontenera SUW,
- zamontowano nowy punkt podawania podchlorynu,
- wypłukano zbiorniki pośrednie i wyrównawcze,
- prace porządkowe, koszenie trawy itp.(serwis kosiarek, wymiana olejów, filtrów, podzespołów),
- zakupiono 21 ton piasku w celu wymiany złoża pierwszego stopnia oraz grzybki filtracyjne,
- zregenerowano pompę kompresora Wallter,
- wymieniono kilkanaście zaworów u odbiorców wody (protokoły do wglądu w biurze GZGK),
- wymieniono węzeł zasuw (Czermin P. Kapinos),
- zamontowano nową instalację fotowoltaiczną.

Na Stacji Uzdatniania Wody w Trzcianie w roku 2023 wykonane zostały następujące prace:

- kontrola prawidłowości pracy zestawu hydroforowego, sprężarek,
- wymiana łożysk przy trzech pompach zestawu hydroforowego w ramach gwarancji,
- wymiana wodomierzy w miejscowości Szafranów,
- wymiana uszkodzonej siatki przy studniach głębinowych S2, S3,
- okresowe odkazanie studni głębinowych S1, S2, S3 (raz w miesiącu),
- czyszczenie poletka (dwukrotnie w ciągu roku) oraz wymiana barierki,
- wypompowanie osadu ze zbiorników popłuczyn – dwukrotnie w ciągu roku,
- utrzymywanie porządku na terenie stacji, w tym cotygodniowe koszenie trawy,
- codzienne badanie wody w celu kontroli poziomu manganu, żelaza i amonu,
- płukanie sieci wodociągowej,
- systematyczne usuwanie awarii występujących na sieci wodociągowej,
- malowanie studni głębinowych (wewnątrz),
- dokładne mycie zbiorników (dwa razy w roku),
- wymiana wodomierzy w studniach głębinowych,

- regularna kontrola poprawności działania agregatu prądotwórczego – uruchamianie raz w miesiącu,
- czyszczenie sad odpowietrzników (1 i 2 stopień),
- przegląd i konserwacja systemu SAWN. Testy sygnałów alarmowych przez Soter,
- serwis okresowy obiektu Hydro-Partner – z pomiaru rezystencji i izolacji pomp głębinowych S2 i S3 wynika, że są poniżej wymaganej rezystencji izolacji, przez co urządzenia zasilane tymi kablami zasilającymi powinny zostać odłączone,
- zgłaszanie wszelkich awarii/usterek do firmy Hydro-Partner w ramach gwarancji.

W roku 2023 pracownicy Gminnego Zakładu Gospodarki Komunalnej usunęli 65 awarii i usterek na sieci wodociągowej i przyłączach (wymiana zaworów, wodomierzy, drobne elementy instalacji, montaż zasuw przydomowych i wymiana nawiertek). GZGK wydał 95 warunków na przyłączenie do wodociągu, odebrał 43 przyłącza wodociągowe oraz 44 przyłącza kanalizacyjne. U 10 odbiorców przyłącze stalowe zostało wymienione na przyłącze wykonane z polietylenu (PE). Wymieniono 6 hydrantów p.poż. oraz zasuw do nich. W miejscowościach Łysaków i Szafranów dokonano wymiany wodomierzy na nowe oraz wymiany części. Wykonano też poprawki na przyłączach u odbiorców według potrzeb.

2. Gospodarka ściekowa

Oczyszczalnia Ścieków w Czerminie oczyściła w 2023 roku 95 769 m³ ścieków komunalnych, tj. o 2 182 m³ więcej niż w roku 2022. W elektronicznej bazie odpadów (BDO) w I półroczu 2023 r. zarejestrowano następujące ilości powstałych odpadów:

– osad ściekowy	–	89,620 Mg,
– skratki	–	2,625 Mg,
– zawartość piaskowników	–	0,965 Mg.

Gminny Zakład Gospodarki Komunalnej prowadzi działalność związaną z eksploatacją i obsługą Oczyszczalni Ścieków w Czerminie oraz przepompowni podciśnieniowych w miejscowościach: Czermin, Łysaków, Otałęż, Wola Otałęska i Trzciana, a także przepompowni kanalizacji grawitacyjnej w Czerminie.

W roku 2023 siecią kanalizacyjną objęte były cztery sołectwa: Czermin, Otałęż, Wola Otałęska i Trzciana. Gmina jest skanalizowana w ok. 33 %. W okresie tym nie było dopłat z budżetu gminy dla mieszkańców korzystających z usług odbioru ścieków.

Miejscowość	Długość sieci [km]	Długość przyłączy [km]	Ilość przyłączy	Wartość księgowa inwestycji [zł]
Czermin	28,772	8,123	430	6 388 472,06
Otałęż i Wola Otałęska	32,026	6,257	195 104	9 615 591,53
Trzciana – Czermin Zawada II	11,671	0,536	29	849 622,01
Oczyszczalnia ścieków w Czerminie				10 240 752,05
SUMA:	60,798	14,380	717	27 094 437,65

Tabela 6. Sieć kanalizacyjna Gminy Czermin wg stanu na dzień 31 grudnia 2023 r.

Na przepompowniach tłocznych kanalizacji oraz w terenie na sieci kanalizacyjnej konserwatorzy GZGK wykonywali następujące prace:

- wymiana olejów, separatorów i filtrów (oleju, kolektora, powietrza) we wszystkich pompach próżniowych na przepompowniach w miejscowościach Czermin i Otałęż,
- regularne czyszczenie studni podciśnieniowych w miejscowości Czermin,
- czyszczenie studzienek grawitacyjnych na terenie miejscowości Czermin,
- śledzenie monitoringu pracy zaworów na terenie miejscowości Otałęż i Wola Otałęska,
- bieżące usuwanie awarii na sieci kanalizacyjnej w miejscowościach: Czermin, Otałęż oraz Wola Otałęska,
- regularny pomiar ciśnienia w studniach kanalizacji podciśnieniowej,
- bieżące porządki na terenie przepompowni w miejscowościach: Czermin, Otałęż Łysaków i Trzciana.

Ponadto w 2023 r. na Oczyszczalni Ścieków w Czerminie przeprowadzone zostały następujące czynności:

- wymiana pływaków w studniach podciśnieniowych (Otałęż, Czermin),
- wyciąganie pomp ze studni podciśnieniowych (Otałęż, Czermin, Łysaków) – czyszczenie i wymiana oleju,
- naprawa tłoków i starterów do studzienek podciśnieniowych,
- czyszczenie studni podciśnieniowych (Czermin, Otałęż, Wola Otałęska, Łysaków),
- czyszczenie studni wysokoprężnych (Otałęż),
- remont pomp wysokoprężnych,

- wymiana olejów i filtrów w pompach próżniowych (Czermin, Otałęż),
- montaż brakujących stopni w studniach,
- czyszczenie studzienek grawitacyjnych (Czermin),
- kontrola prawidłowości pracy pomp (sprawdzanie poziomu oleju, czyszczenie filtrów),
- monitoring pracy zaworów na terenie miejscowości: Otałęż , Wola Otałęska i Czermin,
- systematyczne usuwanie awarii występujących na sieci kanalizacyjnej,
- regularny pomiar ciśnienia w studniach kanalizacji podciśnieniowej,
- bieżące porządki na terenie przepompowni (Czermin, Otałęż, Łysaków) – koszenie trawy, odśnieżanie.

Przepompownie w Czerminie oraz Otałęży funkcjonowały sprawnie i spełniały swoje zadania przez cały 2023 rok. Wszelkie pojawiające się problemy były na bieżąco rozwiązywane przez pracowników GZGK w Czerminie. Do obsługi doszła pompownia w Trzcianie i 90 podciśnieniowych studni zaworowych.

3. Gospodarka odpadami komunalnymi

Zgodnie z art. 3 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 399), utrzymanie czystości i porządku w gminie należy do obowiązkowych zadań własnych gminy. Gmina zapewnia czystość i porządek na swoim terenie i tworzy warunki niezbędne do ich utrzymania. Art. 3b ust. 1 ww. ustawy mówi o tym, że gminy są obowiązane osiągnąć poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych w wysokości co najmniej:

- 1) 25% wagowo – za rok 2022;
- 2) 35% wagowo – za rok 2023;
- 3) 45% wagowo – za rok 2024.

Poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych oblicza się jako stosunek masy odpadów komunalnych przygotowanych do ponownego użycia i poddanych recyklingowi do masy wytworzonych odpadów komunalnych.

W dniu 29 listopada 2019 r. Rada Gminy Czermin podjęła uchwałę nr XIII/98/2019 w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia stawki opłaty od właścicieli nieruchomości zamieszkałych. Stawki opłaty ustalone niniejszą uchwałą obowiązywały również przez cały rok 2023 i wynosiły:

- za gospodarowanie odpadami komunalnymi zbieranymi w sposób selektywny – 22 zł za osobę miesięcznie,

- za gospodarowanie odpadami komunalnym, jeżeli właściciel nie wypełnia obowiązku zbierania odpadów komunalnych w sposób selektywny – 66 zł za osobę miesięcznie.

Uchwała powyższa ustala również zwolnienie w części opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi właścicieli nieruchomości zabudowanych budynkami mieszkalnymi jednorodzinnymi, kompostujących bioodpady stanowiące odpady komunalne w kompostowniku przydomowym, w wysokości 2,00 zł od stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi zbieranymi w sposób selektywny, od każdego mieszkańca zamieszkującego daną nieruchomość.

W wyniku przeprowadzonego postępowania przetargowego, w dniu 8 grudnia 2022 r. wyłoniono podmiot zobowiązany do odbioru, transportu i zagospodarowania odpadów komunalnych z terenu Gminy Czermin. W roku 2023 usługi powyższe świadczyło P.U.H. EcoTech Karol Wiśniewski z siedzibą w Stopnicy, ul. T. Kościuszki 65C.

Odpady komunalne z terenu Gminy Czermin odbierane były w postaci zmieszanej oraz selektywnej. Odpady zbierane selektywnie to: szkło, tworzywa sztuczne i metal, papier i tektura oraz odpady ulegające biodegradacji. Odbiór odpadów zmieszanych oraz zebranych selektywnie następuje z częstotliwością określoną w uchwale nr XXI/154/2020 Rady Gminy Czermin z dnia 19 października 2020 roku w sprawie szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości z terenu Gminy Czermin i zagospodarowania tych odpadów w zamian za uiszczoną przez właściciela nieruchomości opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Dodatkowo na terenie Gminy Czermin funkcjonuje Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych, który jest czynny w każdy poniedziałek, nie będący dniem wolnym od pracy. Do PSZOK mieszkańcy gminy mogą dostarczać następujące odpady:

- 1) papier i tektura – kartony, pudełka, gazety, książki, ścinki drukarskie, opakowania z papieru (z wyjątkiem worków po cementcie),
- 2) metale – puszki po konserwach, napojach, metale kolorowe, aluminium, kapsle, zakrętki od słoików,
- 3) butelki PET i tworzywa sztuczne (folie, opakowania z tworzyw sztucznych),
- 4) opakowania wielomateriałowe – kartony po sokach, napojach, mleku,
- 5) szkło białe i kolorowe – słoiki, butelki (bez zakrętek),
- 6) odpady zielone i inne ulegające biodegradacji np. liście, skoszona trawa, odpady kuchenne,
- 7) przeterminowane leki – w oryginalnych opakowaniach,
- 8) chemikalia – oleje, filtry, smary, farby, lakiery, kleje, rozpuszczalniki, środki ochrony roślin i opakowania po nich,

- 9) zużyte baterie i akumulatory,
- 10) zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny – sprzęt musi być kompletny,
- 11) meble i inne odpady wielkogabarytowe – 200 kg na rok z gospodarstwa domowego,
- 12) gruz i odpady budowlane – gruz czysty, ceglany, betonowy, wełna mineralna, wata szklana, styropian, papa (posegregowane w workach), płyty gipsowe, kartonowe bez elementów metalowych i tworzyw sztucznych – 200 kg na rok z gospodarstwa domowego,
- 13) świetlówki,
- 14) opakowania po nawozach i aerozolach,
- 15) zużyte opony (nie dotyczy opon z działalności gospodarczej i rolniczej) – w ilości 4 sztuk na rok z gospodarstwa domowego,
- 16) tekstylia, zużyta odzież – wysortowane w workach,
- 17) odpady niekwalifikujące się do odpadów medycznych powstałych w wyniku przyjmowania produktów leczniczych w formie iniekcji i prowadzenia monitoringu poziomu substancji we krwi, w szczególności igieł i strzykawek.

W 2023 roku Gmina zakupiła 2 000 sztuk pojemników na odpady zmieszane. Kwota na zakup pojemników została przeznaczona z pobranych opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi zgodnie z art. 6r ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.

Koszty związane z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych, związane są bezpośrednio z wynikiem przetargu na odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych z terenu nieruchomości zamieszkałych, za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2023 r. przedstawiały się następująco:

- wpływy – 1 423 279,47 zł,
- wydatki – 1 414 323,75 zł,
- nadwyżka – 384 751,37 zł.

Wójt Gminy Czermin nie wydał w roku 2023 decyzji administracyjnych wobec właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli odpowiedniej umowy, o której mowa w art. 6 ust. 1 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. Uszczelnianie systemu gospodarowania odpadami w gminie Czermin odbywa się poprzez weryfikację, bieżącą kontrolę oraz prowadzenie postępowań wyjaśniających zobowiązujących właścicieli nieruchomości do złożenia odpowiednich deklaracji.

Oplaty z tytułu gospodarowania odpadami komunalnymi ukształtowały się na koniec 2023 roku na następującym poziomie:

- przychody stanowiące wpłaty mieszkańców Gminy Czermin za gospodarowanie odpadami – 1 423 279,47 zł,
- przypis na podstawie deklaracji złożonych przez mieszkańców Gminy Czermin w dwunastomiesięcznym okresie rozliczeniowym – 1 474 432,00 zł,
- zaległości z tytułu opłat za odpady komunalne wg stanu na dzień 31 grudnia 2023 r. – 109 338,27 zł.

W stosunku do właścicieli nieruchomości, którzy spóźniają się z wnoszeniem opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi, wysyłane są upomnienia, a następnie tytuły wykonawcze do Urzędu Skarbowego w Mielcu. Upomnienie z tytułu nieuiszczenia opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi za rok 2023 otrzymało 516 właścicieli nieruchomości.

Ilość odpadów komunalnych zebranych selektywnie w 2023 roku:

▪ papier i tektura (kod 150101)	–	28,930 Mg
▪ szkło (150107)	–	97,000 Mg
▪ opakowania z metali (150104)	–	3,832 Mg
▪ zmieszane odpady opakowaniowe (150106)	–	157,440 Mg
▪ <u>opakowania z tworzyw sztucznych (150102)</u>	–	<u>13,792 Mg</u>
Razem:		300,994 Mg

Masa poszczególnych odpadów komunalnych odebranych od właścicieli nieruchomości oraz PSZOK w roku 2023 przedstawia się następująco:

▪ niesegregowane zmieszane odpady komunalne	–	861,870 Mg
▪ odpady wielkogabarytowe	–	48,560 Mg
▪ zużyte opony	–	3,550 Mg
▪ zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne	–	0,400 Mg
▪ odpady ulegające biodegradacji	–	13,220 Mg
▪ tekstylia	–	1,080 Mg
▪ opakowania z papieru i tektury	–	28,930 Mg
▪ opakowania z tworzyw sztucznych	–	13,792 Mg
▪ zmieszane odpady opakowaniowe	–	157,440 Mg
▪ opakowania ze szkła	–	97,000 Mg
▪ <u>opakowania z metali</u>	–	<u>3,832 Mg</u>
Razem:		1 229,674 Mg

Na podstawie masy odpadów poddanych recyklingowi Gmina Czermin osiągnęła w roku 2023 następujące poziomy:

- poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia odpadów komunalnych: **35,01%**;
- poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania: **2,44%**;
- poziom składowania: **20,66%**.

Odbiór odpadów komunalnych z terenu Gminy Czermin należy uznać za skuteczny. W 2023 roku udało się zrealizować zakup pojemników na odpady zmieszane. Systemem objęto nieruchomości zamieszkałe, z których odbierana jest każda ilość odpadów komunalnych zmieszanych oraz selektywnych pochodzących z gospodarstw domowych. Priorytetowymi zadaniami dla Gminy Czermin w kolejnych latach jest doposażenie Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych, który funkcjonuje od 1 stycznia 2021 r. oraz dbałość o ograniczenie kosztów związanych z działaniem systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, bez pogorszenia jakości usług związanych z odbiorem odpadów.

W dalszym ciągu potrzebne jest uświadamianie mieszkańcom, jak należy postępować z odpadami, głównie po to, aby ograniczyć ilość wytwarzanych odpadów komunalnych i osiągać określone poziomy odzysku oraz recyklingu, a także ograniczyć masy odpadów ulegających biodegradacji kierowanych do składowania w taki sposób, aby nie tylko utrzymywać funkcjonujący system gospodarki odpadami komunalnymi na obecnym poziomie, ale ciągle podnosić jego jakość i efektywność.

Oceniając działający system gospodarowania odpadami komunalnymi należy stwierdzić, że działalność Gminy Czermin w latach przyszłych musi zostać nakierowana głównie na:

- ograniczanie ilości wytwarzanych odpadów zmieszanych celem osiągnięcia wymaganych poziomów ograniczenia ilości odpadów ulegających biodegradacji kierowanych na składowiska,
- zwiększenie efektywności selektywnej zbiórki odpadów celem osiągnięcia odpowiednio wysokich poziomów odzysku i recyklingu odpadów,
- wzmożenie działalności edukacyjnej – konsekwentne działanie i przybliżenie mieszkańcom tematyki prawidłowego postępowania z odpadami powinno przynieść pożądany efekt.

VI. Pomoc społeczna

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2023 roku, wydatkował na realizację zadań wynikających z ustawy o pomocy społecznej następujące kwoty:

1) odpłatność za Domy Pomocy Społecznej	– 104 823,85 zł,
2) przeciwdziałanie przemocy domowej	– 699,00 zł,
3) składki na ubezpieczenie zdrowotne od zasiłków stałych	– 4 693,06 zł,
4) zasiłki okresowe	– 23 885,75 zł,
5) zasiłki celowe i w naturze	– 32 880,00 zł,
6) dodatki mieszkaniowe	– 990,15 zł,
7) zasiłki stałe	– 52 146,89 zł,
8) specjalistyczne usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania	– 27 072,00 zł,
9) jednorazowe świadczenia pieniężne dla obywateli Ukrainy	– 300,00 zł,
10) jednorazowe świadczenia pieniężne dla ob. Ukrainy – koszty	– 6,00 zł,
11) świadczenia pieniężne z tytułu zakwaterowania ob. Ukrainy	– 4 800,00 zł,
12) świadczenia pien. z tyt. zakwaterowania ob. Ukrainy – koszty	– 32,00 zł,
13) karta dużej rodziny	– 1 594,00 zł,
14) rodziny zastępcze	– 24 325,92 zł,
15) koszty obsługi	– 744 454,97 zł,
16) inne formy pomocy (dożywianie dzieci w szkole, świadczenia pieniężne i rzeczowe	– 75 179,50 zł,
17) wspieranie rodziny – asystent	– 6 825,00 zł,

Łącznie na realizację zadań wynikających z ustawy o pomocy społecznej wydatkowano **1 104 708,09 zł**, z czego kwota 246 022,36 zł pochodziła z dotacji zewnętrznych, a pozostała kwota, czyli 858 685,73 zł - z budżetu Gminy Czermin.

Na realizację zadań wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej wydatkował w roku 2023 następujące kwoty:

1) świadczenia rodzinne i opiekuńcze ogółem	– 3 228 256,01 zł,
2) świadczenia z funduszu alimentacyjnego	– 40 393,32 zł,
3) świadczenie rodzicielskie	– 92 388,30 zł,
4) świadczenie „500+”	– 19 500,00 zł,
5) świadczenia rodzinne wypłacane obywatelom UK	– 1 688,00 zł,
6) składki na ubezpieczenie społeczne	– 327 629,97 zł,
7) składki zdrowotne od świadczeń rodzinnych	– 40 231,58 zł,

- 8) koszty obsługi ogółem: – 169 374,60 zł,
- z dotacji Budżetu Państwa – 114 374,60 zł,
 - z funduszu Gminy – 55 000,00 zł.

Łącznie na realizację zadań wynikających z ww. ustaw wydatkowano **3 919 461,78 zł**.

W 2023 roku 3 gospodarstwa domowe otrzymało tzw. dodatek węglowy. Kwota wypłaconych dodatków ogółem to **9 000,00 zł**. Koszty obsługi wyniosły 180,00 zł, zatem łącznie wydatkowano z budżetu państwa na ten cel w Gminie Czermin kwotę 9 180,00 zł.

Z tzw. dodatku elektrycznego w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2023 r. skorzystało 15 gospodarstw domowych. Suma wypłaconych dodatków to **18 500,00 zł**. Koszty obsługi wyniosły 370,00 zł. Łącznie wydatkowano na ten cel 18 870,00 zł.

W 2023 roku wypłacono tzw. dodatek gazowy dla 18 gospodarstw domowych w łącznej kwocie **3 750,64 zł**. Koszty obsługi tego dodatku wyniosły 75,02 zł

VII. Działalność inwestycyjna

1. Infrastruktura drogowa

Infrastruktura drogowa w gminie obejmowała według stanu na dzień 31 grudnia 2023 roku 58,900 km dróg. Drogi asfaltowe stanowiły ok. 85% wszystkich dróg. Stan dróg według Systemu Oceny Stanu Nawierzchni, w podziale na poszczególne kategorie dróg publicznych, był następujący:

- drogi lokalne (L) – stan dobry,
- drogi dojazdowe (D) – stan dobry.

Lp.	Nazwa	Nr	Długość [km]	Klasa
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
1.	Grądy – Gizowa	103267 R	2,090	L
2.	Czermin – Orłów	103272 R	0,570	L
3.	Grądy – Orłów	103314 R	1,160	D
4.	Kolonia – Podkościele	103321 R	0,790	D
5.	Podkościele – Zawada	103322 R	0,380	D
6.	Szafranów – Czermin – Zawada	103325 R	0,560	L
7.	Breń – Czermin (Zawada)	103324 R	1,790	L
8.	Trzciana – Zarącze	103323 R	1,260	D
9.	Trzciana – Rzędzianowice	103326 R	0,310	D
10.	Trzciana – Szadowiec	103327 R	2,190	L

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
11.	Wymysłów – Trzciana	103328 R	2,350	D
12.	Szkotnia – Trzciana	103329 R	3,510	D
13.	Dąbrówka – Wampierzów	103330 R	1,780	L
14.	Dąbrówka – Podlesie	103331 R	0,940	D
15.	Breń – Kąty – Miłoninek	103320 R	2,100	D
16.	Breń – Podgórze – Podbrowarze	103318 R	3,200	D
17.	Wola Brnik – Ziempińów	103309 R	3,850	L
18.	Łysaków – Szafranów – Ziempińów	103311 R	4,280	L
19.	Brnik – Pietrzyki – Szafranów	103316 R	3,300	D
20.	Brnik – Leśniakówka – Wrzoski – Podmoście	103310 R	3,620	D
21.	Wola Wągroda – Kąty	103300 R	2,200	D
22.	Wola – Dłużycza Wieś – Otałęż	103302 R	1,810	D
23.	Surowa – Wola Otałęska	103301 R	1,220	D
24.	Orle – Wola Otałęska	103303 R	1,340	D
25.	Otałęż – Stara Droga	103304 R	0,500	D
26.	Wisła – Cegielnia – Otałęż	103305 R	1,480	D
27.	Rędzina – Otałęż	103306 R	0,700	D
28.	Otałęż – Wągroda – Ziempińów	103307 R	3,010	L
29.	Ziempińów – Podkościele – Podlesie	103308 R	2,160	D
30.	Zabrze – Ziempińów – Most	103317 R	2,000	L
31.	Szafranów – Breń (Zadworze)	103319 R	1,590	D
32.	Łysaków – Hektary	103313 R	0,860	D
Łączna długość dróg gminnych:			58,900	

Tabela 7. Wykaz dróg gminnych na terenie Gminy Czermin

W dniu 22 grudnia 2023 r. Gmina Czermin zawarła umowę z firmą Przedsiębiorstwo Budowlane POLBUD Tomasz Darowski na wykonanie zadania pn. „Modernizacja dróg na terenie Gminy Czermin”, współfinansowanego ze środków Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych (Edycja 8). Inwestycja obejmuje modernizację 25 odcinków dróg gminnych i wewnętrznych w miejscowościach: Breń Osuchowski, Czermin, Dąbrówka Osuchowska, Łysaków, Otałęż, Szafranów, Wola Otałęska, Ziempińów. Łączna długość modernizowanych dróg, na których powstanie nowa nawierzchnia mineralno – asfaltowa to 18,4 km. Powstanie również chodnik dla pieszych z kostki brukowej betonowej w Łysakowie (długość 276 mb) oraz w Czerminie (120 mb nowego chodnika i modernizacja istniejącego – łącznie 881 m² drogi dla pieszych). W Czerminie zostaną również

wykonane i przebudowane zjazdy z kostki w ilości 538 m². Gmina Czermin na realizację ww. inwestycji otrzymała dofinansowanie w wysokości 6 900 000,00 zł a całkowita wartość robót budowlanych wynosi 8 308 136,48 zł brutto. Planowany termin zakończenia prac to pierwsza połowa czerwca 2024 roku.

21 listopada 2023 r. w Urzędzie Gminy Czermin została podpisana umowa na wykonanie zadania pn.: „Poprawa infrastruktury drogowej na terenie Gminy Czermin”, współfinansowanego ze środków Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych (Edycja 6 PGR). Inwestycja obejmuje modernizację trzynastu odcinków dróg gminnych i wewnętrznych o łącznej długości 8,39 km, polegającą na wykonaniu nawierzchni bitumicznych. Szósta edycja programu „Rządowy Fundusz Polski Ład” skierowana jest do samorządów, w których działały państwowe gospodarstwa rolne tzw. PGR-y. Gmina Czermin otrzymała 2 700 000,00 zł na modernizację dróg w miejscowościach Breń Osuchowski, Czermin, Trzciana i Ziempiów. Otrzymane dofinansowanie stanowi 93% całkowitego kosztu robót budowlanych, który wynosi 2 899 940,40 zł brutto. Wykonawcą wyłonionym w przeprowadzonym postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego jest Przedsiębiorstwo Robót Drogowych Sp. z o. o. w Mielcu z siedzibą przy ul. Korczaka 6a, 39-300 Mielec. Planowany termin zakończenia prac to pierwsza połowa kwietnia 2024 roku.

W odpowiedzi na złożone wnioski o przyznanie dotacji na zadanie związane z budową i modernizacją dróg dojazdowych do gruntów rolnych w miejscowości Czermin i Szafranów, Urząd Marszałkowski Województwa Podkarpackiego przekazał Gminie Czermin na to zadanie dotację na rok 2023 w wysokości 80 000,00 zł.

Dzięki otrzymanej dotacji przeprowadzono modernizację dwóch dróg:

- w Czerminie – o łącznej długości 645 m i śr. szerokości 3,5-4,5 m,
- w Szafranowie – o łącznej długości 770 m i szerokości 3,0 m.

Łączna kwota zadań wyniosła 104 380,88 zł. Brakująca kwota w wysokości 24 380,88 zł została sfinansowana z budżetu gminy Czermin. Dotychczasowa gruntowa nawierzchnia dróg była co roku remontowana żużlem paleniskowym i kruszywem. Nowa nawierzchnia została wykonana z kruszywa łamanego. Zmodernizowane odcinki dróg w miejscowościach Czermin i Szafranów ułatwiły dostęp do pól uprawnych.

Zdjęcie 1. Zmodernizowana droga dojazdowa do gruntów rolnych w m. Czermin

Zdjęcie 2. Zmodernizowana droga dojazdowa do gruntów rolnych w m. Szafranów

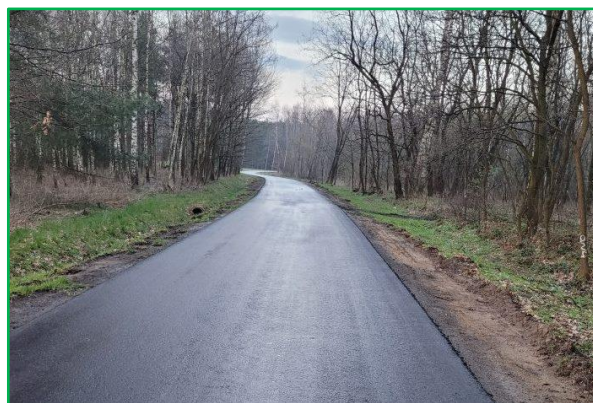
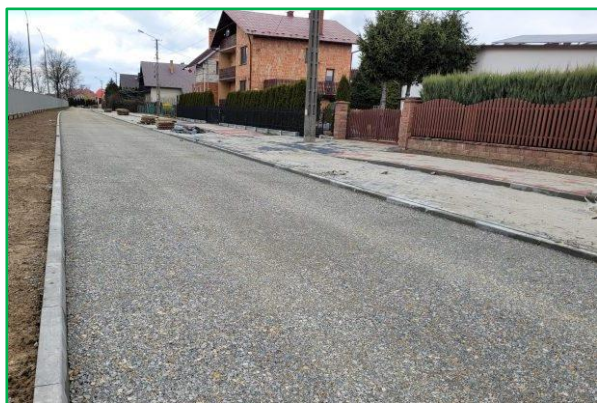
W maju 2023 roku Gmina Czermin zakończyła realizację dwóch programów wieloletnich:

- 1) „Przebudowa i modernizacja dróg gminnych na terenie Gminy Czermin” – inwestycja współfinansowana ze środków Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych (Edycja 2):

- droga nr 103325 R Szafranów – Czermin – Zawada,
- droga nr 103310 R Brnik – Leśniakówka – Wrzoski – Podmoście.

Inwestycja obejmowała przebudowę drogi gminnej relacji Szafranów - Czermin – Zawada w km 0+003,00 ÷ 0+545,50 oraz modernizację drogi gminnej relacji Brnik – Leśniakówka – Wrzoski – Podmoście na długości 2,087 km.

Wykonawcą robót była firma F.H.U. „INWEST BRUK” Spółka Cywilna Agata i Jarosław Boroński, Otałęż 192, 39-306 Górki.

Zdjęcia 3-4. Przebudowa dróg gminnych nr: 103325 R i 103310 R

- 2) „Przebudowa i modernizacja dróg gminnych na terenie Gminy Czermin” – inwestycja współfinansowana ze środków Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych (Edycja 3 PGR):

- droga nr 103319 R Szafranów – Breń Osuchowski,
- droga nr 103330 R Dąbrówka Osuchowska – Wampierzów.

Inwestycja obejmowała:

- remont drogi gminnej relacji Szafranów – Breń Osuchowski (Zadworze) w km 0+800,00 ÷ 1+300,00 w miejscowości Breń Osuchowski, ze względu na zły stan istniejącej nawierzchni bitumicznej. Przedmiotowy remont jest potrzebny do prawidłowego funkcjonowania komunikacji mieszkańców gminy;
- przebudowę drogi gminnej nr 103330 R relacji Dąbrówka Osuchowska – Wampierzów w km 0+006,00 ÷ 0+807,00 w miejscowości Dąbrówka Osuchowska. Była ona konieczna, ponieważ ww. droga nie posiadała

odpowiednich parametrów technicznych. Ponadto zbyt wąska nawierzchnia, zły stan pobocza oraz brak chodników stwarzały niebezpieczeństwo dla kierowców i pieszych. Przebudowa ww. drogi była potrzebna do prawidłowego funkcjonowania komunikacji mieszkańców gminy. Wykonawcą robót była firma Kordek Kordian Paluszek, Dąbrówka Osuchowska 22A, 39-304 Czermin.

2. Zadania i zakupy inwestycyjne

W grudniu 2023 roku Gmina Czermin zakończyła budowę kolejnych odcinków zbiorczej kanalizacji sanitarnej. Dzięki otrzymanemu wsparciu z budżetu państwa w kwocie 1 200 000,00 zł powstały dwa nowe odcinki sieci kanalizacji sanitarnej w miejscowościach Trzciana i Czermin (Zawada II). Całkowity koszt prac budowlanych wyniósł 2 890 500,00 zł. Gmina Czermin pozyskała na tę inwestycję dofinansowanie pochodzące ze środków rezerwy celowej budżetu państwa w kwocie 1 200 000,00 zł oraz ze środków Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych w kwocie 494 608,94 zł. W ramach przedmiotowego zadania powstały m. in. kolektory podciśnieniowe o łącznej długości 3,3 km oraz 30 studzienek zaworowych z zaworem podciśnieniowym. Realizacja zadania pn.: „Budowa kanalizacji sanitarnej dla m. Trzciana, Czermin Zawada II, gmina Czermin – Etap 3” umożliwi kolejnym mieszkańcom naszej gminy przyłączenie się do zbiorczej sieci i zrezygnowanie z korzystania z usług asenizacyjnych opróżniania zbiorników bezodpływowych. Wzrost liczby osób korzystających z systemu zbiorczej kanalizacji sanitarnej przyczyni się do ochrony środowiska naturalnego oraz poprawi warunki życia mieszkańców gminy Czermin.

W dniu 31 października 2023 r. Gminna Spółka Wodna w Czerminie dokonała odbioru końcowego i przekazania koparko-ładowarki kołowej z wyposażeniem firmy CASE (model 580SV) dostarczonej zgodnie z zamówieniem ogłoszonym w drodze postępowania przetargowego. Najkorzystniejszą ofertę dostawy sprzętu przedstawiła firma „Paweł Kalita Tech-Ekspert Południe” z siedzibą w Stalowej Woli. Łączny koszt przedmiotu zamówienia wyniósł 575 025,00 zł brutto. Zakup został dofinansowany w ramach Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 w kwocie 442 800,00 zł oraz ze środków otrzymanych od Gminy Czermin w kwocie 100 000,00 zł. Koparko-ładowarka została zakupiona w celu utrzymania i konserwacji rowów i przepustów melioracyjnych na terenie Gminy Czermin.

Zdjęcia 5-6. Koparko-ładowarka zakupiona dla Gminnej Spółki Wodnej w Czerminie

W październiku 2023 roku Gmina Czermin otrzymała dofinansowanie z Rządowego Programu Odbudowy Zabytków w kwocie 400 000,00 zł na zadanie pn. „Remont zabytkowego budynku szkoły w Czerminie”. Pozyskane pieniądze w znacznym stopniu pozwolą zapobiec dalszej degradacji zabytkowego budynku szkoły. Zakres prac obejmuje m.in. odwodnienie fundamentów i wykonanie izolacji przeciwwilgociowej fundamentów. Obiekt ten jest szczególnie ważny dla społeczności, ponieważ cały czas odbywają się w nim zajęcia lekcyjne, funkcjonuje w nim także Gminna Biblioteka Publiczna.

W ramach wsparcia rozwoju cyfrowego instytucji samorządowych oraz zwiększenia cyberbezpieczeństwa Gmina Czermin otrzymała w 2023 r. dofinansowanie w formie grantu w wysokości: 212 190,00 zł. Wsparcie finansowe przeznaczone zostało na zwiększenie cyfryzacji, a także cyberbezpieczeństwa Gminy Czermin oraz jednostek jej podległych i nadzorowanych. Pozyskana kwota umożliwiła:

- przeprowadzenie technicznej diagnozy cyberbezpieczeństwa jednostki samorządu terytorialnego,
- doposażenie serwerowni Urzędu Gminy Czermin,
- zakup serwera obsługującego elektroniczny obieg dokumentów, zakup dysku do pełnego backupu danych,
- modernizację wewnętrznej sieci LAN Urzędu,
- zakup switcha i innych urządzeń niezbędnych do prawidłowej pracy sieci, w tym urządzeń zapewniających pełną ochronę danych i kontrolujących ruch w sieci,
- zakup stacji roboczych i monitorów oraz laptopów dla Urzędu i jednostek podległych,
- zakup oprogramowania oraz licencji niezbędnych do realizacji e-usług oraz pracy zdalnej,

- utworzenie środowiska zapewniającego ciągłość działania kluczowych systemów informatycznych,
- zakup oprogramowania i sprzętu oraz ich wdrożenie,
- zakup szkoleń stacjonarnych w zakresie cyberbezpieczeństwa,
- zakup szkoleń stacjonarnych w zakresie obsługi nabytego sprzętu oraz oprogramowania.

W sierpniu 2023 r. zakończona została realizacja zadania pn. „Termomodernizacja, wymiana źródła ciepła i rozbudowa infrastruktury oświatowej”. Inwestycja ta była współfinansowana ze środków Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych. Wykonawcą robót było konsorcjum firm w składzie:

- 1) Lider konsorcjum – firma KAZBUT Mariusz Kasprzak z siedzibą: Trzciana 477, 39-304 Czermin,
- 2) Partnerzy konsorcjum:
 - a) HYDROMONT Piotr Krawczyk z siedzibą: Czermin 5, 39-304 Czermin,
 - b) Firma Elektryczna ELEKTROSERVICE Wiesław Szeliga z siedzibą: Sadek Góra 166, 39-305 Borowa.

Całkowity koszt realizacji ww. zadania wyniósł 9 245 038,25 zł, z czego 7 650 000,00 zł pochodziło ze środków Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych. Kompleksowy nadzór inwestorski nad inwestycją sprawowała firma Przedsiębiorstwo Wielobranżowe Westa Jan Sobczyk z siedzibą: ul. E. Orzeszkowej 24, 39-300 Mielec, a koszt tej usługi to 47 800,00 zł.

Przedmiot zamówienia obejmował:

- 1) Zespół Szkolno – Przedszkolny w Czerminie:
 - a) budynek nr 2 – inwestycja stanowi nadbudowę istniejącego budynku szkoły o kondygnację użytkową (oddziały przedszkolne) wraz z niezbędnym zapleczem, wykonanie schodów oraz windy zewnętrznej obsługującej kondygnacje nadziemne (istniejące i projektowaną), skomunikowaną przez nadbudowę istniejącego łącznika,
 - b) budynek nr 1 – inwestycja stanowi zmianę sposobu użytkowania (istniejące dwa oddziały przedszkolne na dwa oddziały żłobkowe) wraz z niezbędnymi, wymaganymi modyfikacjami – m.in. zwiększona zostanie ilość sanitariatów dla dzieci.
- 2) Przyszkolne boisko w Czerminie – przedmiotem inwestycji była budowa wielofunkcyjnego boiska przyszkolnego wraz z bieżnią, piaskownicą do skoku w dal, piłkochwytnymi, ogrodzeniem i trybunami. Wykonano także budowę chodników, parkingu oraz kanalizacji deszczowej do odwodnienia dróg, miejsc postojowych oraz innych terenów o ulepszonej nawierzchni (boisko, bieżnia).

- 3) Termomodernizację budynku Szkoły Podstawowej w Trzcianie – zakres robót obejmował:
 - a) docieplenie ścian zewnętrznych (wraz z kolorystyką),
 - b) izolację przeciwwilgociową i termiczną ścian fundamentowych.
- 4) Przebudowę budynku Szkoły Podstawowej w Trzcianie wraz z budową wewnętrznej instalacji gazowej, polegającą na wydzieleniu pomieszczenia kotłowni gazowej z istniejącego pomieszczenia kotłowni węglowej oraz wymianie sieci centralnego ogrzewania wraz ze źródłami ciepła (wymiana grzejników).

Zdjęcia 7-8. Zespół Szkolno-Przedszkolny w Czerminie, budynek nr 2 z nadbudowaną kondygnacją i dachem

Zdjęcia 9-10. Budowa wielofunkcyjnego boiska przy ZSP w Czerminie

Zdjęcia 11-12. Budynek Szkoły Podstawowej w Trzcianie po termomodernizacji

Również w sierpniu 2023 r. zakończona została realizacja zadania pn. „Budowa kanalizacji sanitarnej dla miejscowości Trzciana, Czermin Zawada II, gmina Czermin – Etap 1” współfinansowanego ze środków Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych. Wykonawcą robót, wyłonionym w przeprowadzonym postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego, była firma EKOZIS Grzegorz Surgota z siedzibą: Borowa 326, 39-305 Borowa. Całkowity koszt inwestycji to 9 248 000,00 zł, z czego 7 000 000,00 zł pochodziło ze środków Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych. W ramach inwestycji wybudowana została stacja podciśnieniowa zlokalizowana w miejscowości Trzciana oraz sieć kanalizacji, do której zostaną podłączone 83 posesje w miejscowościach Trzciana i Czermin – Zawada II. Sieć będzie posiadać monitoring, co umożliwi szybką reakcję na ewentualne awarie.

W lipcu 2023 roku została zawarta umowa na dostawę i montaż instalacji fotowoltaicznych na budynkach użyteczności publicznej Gminy Czermin. W ramach tej inwestycji rozbudowane zostały istniejące instalacje dla potrzeb:

- Oczyszczalni Ścieków w Czerminie (rozbudowa o moc 23,66 kWp),
- Stacji Uzdatniania Wody w Trzcianie (rozbudowa o moc 30,03 kWp),
- Stacji Uzdatniania Wody w Woli Otańskiej (rozbudowa o moc 30,03 kWp).

Rozbudowane instalacje fotowoltaiczne pozwolą na zmniejszenie wydatków, związanych z utrzymaniem budynków użyteczności publicznej. Niezwykle ważnym aspektem jest również ochrona przyrody – instalacje OZE są bezpieczne dla środowiska naturalnego i dla naszego zdrowia. Zadanie zrealizowała firma PGEO Spółka z o.o. z Rzeszowa za kwotę 307 200,00 zł brutto.

W dniu 28 czerwca 2023 r. Wójt oraz Skarbnik Gminy Czermin, jako osoby reprezentujące Gminę Czermin, podpisali umowę na realizację zadania pn. „Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w miejscowościach Trzciana i Łysaków oraz budowa sieci wodociągowej w miejscowości Czermin”. Inwestycja współfinansowana jest z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014 – 2020 w ramach poddziałania „Wsparcie inwestycji związanych z tworzeniem, ulepszaniem lub rozbudową wszystkich rodzajów małej infrastruktury, w tym inwestycji w energię odnawialną i w oszczędzanie energii”. Operacja typu „Gospodarka wodno-ściekowa”. W ramach zadania wybudowana zostanie sieć kanalizacji sanitarnej o długości 3 159 m w miejscowości Trzciana oraz 3 458 m w miejscowości Łysaków. Powstaną również dwa odcinki sieci wodociągowej w miejscowości Czermin o łącznej długości 758 m. Pozyskane dofinansowanie wynosi 3 639 469,00 zł, a całkowity koszt prac budowlanych to 4 415 700,00 zł. Wykonawcą wyłonionym w przeprowadzonym postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego jest firma EKOZIS Grzegorz Surgota z Borowej. Planowany termin realizacji zadania: 50 tygodni od dnia podpisania umowy.

W czerwcu 2023 roku Gmina Czermin zakupiła ciągnik rolniczy z kosiarką bijakową tylnio-boczną. Ciągnik służy do koszenia poboczy w ciągu dróg gminnych i wewnętrznych oraz terenów zielonych. W okresie zimowym będzie miał zastosowanie przy odśnieżaniu placów gminnych oraz dróg - w szczególności tych trudno dostępnych dla dużego sprzętu.

Zdjęcia 13-14. Ciągnik z kosiarką zakupiony w 2023 roku

W 2023 r. zrealizowane zostały zadania i zakupy inwestycyjne łącznie na kwotę 22 032 860,94 zł, które stanowiły 92,13% planowanych zadań.

Lp.	Zadania i zakupy inwestycyjne	Kwota [zł]
(1)	(2)	(3)
1	dotacja celowa na zakup koparki	100 000,00
2	kosztorys, projekty i wykonanie wodociągu Czermin	28 778,84
3	mapy do celów projektowych w m. Otałęż i Wola Otałęska	28 778,83
4	mapy do celów projektowych – rozbudowa wodociągu w m. Trzciana	34 930,90
5	budowa kanalizacji sanitarnej dla m. Trzciana, Czermin Zawada II	9 621,50
6	budowa kanalizacji w m. Wola Otałęska	193 120,05
7	projekty kanalizacji, opłata przyłączeniowa w m. Czermin	2 480,00
8	budowa kanalizacji sanitarnej dla m. Trzciana, Czermin Zawada II wraz z nadzorem	3 807 087,59
9	budowa kanalizacji sanitarnej w m. Trzciana i Łysaków oraz budowa wodociągu w m. Czermin PROW	1 845,00
10	budowa kanalizacji sanitarnej dla m. Trzciana, Czermin Zawada II – etap III (w tym środki z RFIL: 452 700,80 zł)	2 361 045,00
11	wykonanie przyłącza stacji zlewej kanalizacji w m. Trzciana	23 758,79
12	tablice informacyjne wykonywanych inwestycji	5 169,92
13	wykonanie przyłącza kanalizacyjnego w m. Otałęż	14 600,05
14	wykonanie przyłącza kanalizacyjnego w m. Czermin	58 752,61
15	dokumentacja techniczna, wypisy z rejestru gruntów i ustalenie przebiegu granic do modernizacji drogi na „Jubilatkę”	42 200,00
16	ustalenie przebiegu granic w m. Łysaków Wrzoski	5 500,00
17	przebudowa i modernizacja dróg gminnych Szafranów – Czermin – Zawada oraz Brnik – Leśniakówka – Wrzoski – Podmoście (POLSKI ŁAD: 2 300 000,00 zł + nadzór, tablice informacyjne, wykonanie rowu i przestawienie słupów)	3 539 029,50
18	przebudowa i modernizacja dróg gminnych Szafranów – Breń Osuchowski oraz Dąbrówka Osuchowska – Wampierzów (POLSKI ŁAD: 1 764 000,00 + nadzór i tablice informacyjne)	2 453 158,38
19	dokumentacja na zadanie „Poprawa infrastruktury drogowej na terenie Gminy Czermin”	31 000,00
20	poprawa infrastruktury drogowej na terenie Gminy Czermin – fundusz sołecki m. Breń Osuchowski	8 000,00
21	poprawa infrastruktury drogowej na terenie Gminy Czermin – fundusz sołecki m. Czermin	23 505,00
22	poprawa infrastruktury drogowej na terenie Gminy Czermin – fundusz sołecki m. Trzciana	45 000,00
23	modernizacja dróg na terenie Gminy Czermin – fundusz sołecki m. Łysaków	40 000,00
24	modernizacja dróg na terenie Gminy Czermin – fundusz sołecki m. Otałęż	30 000,00
25	modernizacja dróg na terenie Gminy Czermin – fundusz sołecki m. Szafranów	15 937,00

(1)	(2)	(3)
26	modernizacja dróg na terenie Gminy Czermin – fundusz sołecki m. Wola Otałęska	22 500,00
27	kosztorysy, ustalenie przebiegu granic w m. Otałęż, modernizacja dróg na terenie Gminy Czermin – wkład własny	78 400,00
28	wykonanie dokumentacji drogi	1 800,00
29	zakup ciągnika i kosiarki do koszenia poboczy, rejestracja i ubezpieczenie OC oraz pługa do odśnieżania i piaskarki	177 441,50
30	dostawa i montaż agregatu chłodniczego dla m. Dąbrówka Osuchowska (fundusz sołecki: 2 000,00 zł)	8 999,91
31	modernizacja instalacji CO i gazowej (budynek byłego Ośr. Zdrowia)	28 292,68
32	modernizacja pomieszczeń, montaż sufitu, postawienie ścian, montaż drzwi, szpachlowanie i malowanie DL w Dąbrówce Osuchowskiej (w tym fundusz sołecki: 18 333,00 zł)	25 100,00
33	zakup traktorka z przeznaczeniem do utrzymywania terenów zielonych m. Szafranów (w tym fundusz sołecki: 4 000,00 zł)	12 000,00
34	zakup sprzętu, oprogramowania i wdrożenie projektu Cyfrowa Gmina	234 831,60
35	zwrot dotacji	61,24
36	zakup aparatów telefonicznych wraz z usługą konfiguracji telefonów i centrali telefonicznej	10 491,90
37	modernizacja budynku Urzędu Gminy: pomieszczenia byłej Sali posiedzeń, korytarza, sufitów	104 625,46
38	usługa montażowa oddymiania budynku Urzędu Gminy	20 682,88
39	zakup płyty indukcyjnej, zmywarki, ekspresu do kawy, dostawa i montaż sprzętu do obsługi sesji rady gminy	22 457,40
40	zakup mebli, krzeseł, szaf i wieszaka do sali obrad, sekretariatu, referatu finansowego	56 371,15
41	dofinansowanie rozbudowy budynku Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Mielcu	15 000,00
42	modernizacja pomieszczeń kuchennych Domu Strażaka w Czerminie (w tym fundusz sołecki: 12 075,34 zł)	12 075,34
43	wykonanie chodnika przy Domu Strażaka w Dąbrówce Osuchowskiej	7 503,00
44	projekt garażu, krawężników i mieszanki betonowej – Dom Strażaka w Ziempiowie	10 930,59
45	dostawa i montaż bramy segmentowej do Domu Strażaka w Woli Otałęskiej	7 872,00
46	wykonanie podjazdu przy Domu Strażaka w Brniu Osuchowskim (w tym fundusz sołecki: 20 000,00 zł)	20 215,05
47	dotacja celowa na zakup przyczepki dla OSP Czermin	2 430,00
48	dotacja celowa na wyposażenie OSP Szafranów	2 084,00
49	zakup komputera i klimatyzatora	10 149,50
50	dokumentacja kosztorysowa Samorządowego Żłobka w Czerminie	36 900,00
51	opracowanie dokumentacji technicznej, wykonanie instalacji fotowoltaicznych przy SUW i oczyszczalni ścieków	267 433,72

(1)	(2)	(3)
52	opracowanie map do budowy stacji transformatorowej	3 000,00
53	wykonanie oświetlenia ulicznego w m. Breń Osuchowski (w tym fundusz sołecki: 10 431,00 zł)	18 204,00
54	wykonanie oświetlenia ulicznego w m. Czermin (w tym fundusz sołecki: 984,00 zł)	984,00
55	wykonanie oświetlenia ulicznego w m. Łysaków	3 690,00
56	wykonanie oświetlenia ulicznego w m. Dąbrówka Osuchowska (w tym fundusz sołecki: 8 000,00 zł)	24 354,00
57	wykonanie oświetlenia ulicznego w m. Otałęż (w tym fundusz sołecki: 10 000,00 zł)	18 450,00
58	wykonanie oświetlenia ulicznego w m. Ziempińów (w tym fundusz sołecki: 10 000,00 zł)	18 573,00
59	wykonanie elewacji szatni, rynny, chodnika w m. Breń Osuchowski	27 315,76
60	wykonanie aktualizacji kosztorysu budynku przy boisku sportowym w Czerminie (w tym fundusz sołecki: 984,00 zł)	984,00
61	termomodernizacja, wymiana źródła ciepła i rozbudowa infrastruktury oświatowej – Rządowy Fundusz Polski Ład, nadzór	7 700 908,30
62	wykonanie ogrodzenia z bramą przy ZSP w Czerminie	14 900,00
63	wykonanie schodów z kostki brukowej na boisko przy ZSP	12 100,00
64	wykonanie odwodnienia budynku ZSP w Czerminie	20 000,00
65	zakup maszyny sprzątającej dla ZSP w Czerminie	23 500,00
66	dokumentacja projektowa - wymiana instalacji centralnego ogrzewania oraz instalacji elektrycznej w Szkole Podstawowej w Otałęży	25 570,00
67	zakup i montaż huśtawki przy SP w Otałęży	9 840,00
68	mapy do celów projektowych placu zabaw przy SP w Trzcianie	700,00
RAZEM:		22 032 860,94

Tabela 8. Zadania i zakupy inwestycyjne w 2023 roku

3. Fundusz sołecki

Z zadań zgłoszonych we wnioskach sołectw zrealizowano w 2023 roku, w ramach funduszu sołeckiego, przedsięwzięcia służące poprawie życia mieszkańców gminy, na łączną kwotę 354 102,57 zł.

Lp.	Nazwa sołectwa	Nazwa zadania	Kwota [zł]
(1)	(2)	(3)	(4)
1	Czermin	konserwacja rowów melioracyjnych	4 104,00
2	Łysaków	konserwacja rowów melioracyjnych	7 560,00
3	Szafranów	konserwacja rowów melioracyjnych	2 160,00
4	Wola Otałęska	konserwacja rowów melioracyjnych	6 264,00

(1)	(2)	(3)	(4)
5	Ziempniów	konserwacja rowów melioracyjnych	6 480,00
6	Szafranów	remont dróg	1 500,00
7	Ziempniów	remont dróg	7 876,61
8	Dąbrówka Osuchowska	dostawa i montaż agregatu chłodniczego	2 000,00
9	Dąbrówka Osuchowska	modernizacja pomieszczeń, montaż sufitu, postawienie ścian	18 333,00
10	Szafranów	zakup kosiarki traktorka z przeznaczeniem do utrzymywania terenów	4 000,00
11	Czermin	wykonanie proporca MDP OSP Czermin	2 215,47
12	Czermin	wyposażenie kuchni w budynku OSP	4 909,19
13	Dąbrówka Osuchowska	zakup artykułów gospodarczych dla OSP	293,40
14	Trzciana	zakup fantomu dla OSP	4 973,00
15	Dąbrówka Osuchowska	wykonanie szaf w Domu Strażaka	2 568,56
16	Wola Otałęska	zakup umundurowania dla OSP	2 500,00
17	Ziempniów	zakup umundurowania dla OSP	10 000,00
18	Otałęż	remont pomieszczeń Domu Strażaka	6 176,00
19	Czermin	kurs pierwszej pomocy dla członków OSP	800,00
20	Czermin	modernizacja pomieszczeń kuchni DS	12 075,34
21	Breń Osuchowski	wykonanie podjazdu przy Domu Strażaka	18 000,00
22	Breń Osuchowski	wykonanie oświetlenia ulicznego	10 431,00
23	Czermin	wykonanie oświetlenia ulicznego	984,00
24	Dąbrówka Osuchowska	wykonanie oświetlenia ulicznego	8 000,00
25	Otałęż	wykonanie oświetlenia ulicznego	10 000,00
26	Ziempniów	wykonanie oświetlenia ulicznego	10 000,00
27	Łysaków	wynajem urządzeń rekreacyjnych	1 973,00
28	Ziempniów	wynajem urządzeń rekreacyjnych	2 000,00
29	Czermin	wykonanie aktualizacji kosztorysu budynku przy stadionie w Czerminie	984,00
30	Breń Osuchowski	poprawa infrastruktury drogowej na terenie Gminy Czermin	8 000,00
31	Czermin	poprawa infrastruktury drogowej na terenie Gminy Czermin	23 505,00
32	Trzciana	poprawa infrastruktury drogowej na terenie Gminy Czermin	45 000,00
33	Łysaków	modernizacja dróg na terenie Gm. Czermin	40 000,00
34	Otałęż	modernizacja dróg na terenie Gm. Czermin	30 000,00
35	Szafranów	modernizacja dróg na terenie Gm. Czermin	15 937,00
36	Wola Otałęska	modernizacja dróg na terenie Gm. Czermin	22 500,00
SUMA:			354 102,57

Tabela 9. Zadania zrealizowane w 2023 roku w ramach funduszu sołeckiego

4. Programy wieloletnie

Gmina Czermin realizowała w roku 2023 siedem programów wieloletnich:

- Budowa kanalizacji sanitarnej dla miejscowości Trzciana i Czermin Zawada II w Gminie Czermin;
- Termomodernizacja, wymiana źródeł ciepła i rozbudowa infrastruktury oświatowej w Gminie Czermin;
- Przebudowa i modernizacja dróg gminnych na terenie Gminy Czermin:
 - droga nr 103325 R Szafranów – Czermin – Zawada,
 - droga nr 103310 R Brnik – Leśniakówka – Wrzoski – Podmoście,
- Przebudowa i modernizacja dróg gminnych na terenie Gminy Czermin:
 - droga nr 103319 R Szafranów – Breń,
 - droga nr 103330 R Dąbrówka – Wampierzów,
- Poprawa infrastruktury drogowej na terenie Gminy Czermin,
- Modernizacja dróg na terenie gminy Czermin,
- Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w miejscowościach Trzciana i Łysaków oraz budowa sieci wodociągowej w miejscowości Czermin wraz z nadzorem.

Lp.	Nazwa programu	Lata realizacji	Plan [zł]	Wykonanie [zł]	Opis zrealizowanych wydatków	Realizacja
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)
1	Budowa kanalizacji sanitarnej dla m. Trzciana i Czermin Zawada II w Gminie Czermin	2022 - 2023	9 305 200,00	8 464 637,75	▪ tablice informacyjne ▪ budowa kanalizacji ▪ usługa nadzoru	90,97 %
2	Termomodernizacja, wymiana źródeł ciepła i rozbudowa infrastruktury oświatowej w Gminie Czermin	2022 - 2023	9 443 513,25	9 432 777,90	▪ projekt nadbudowy i termomodernizacji, kosztorysy, ekspertyzy ▪ przyłącz sieci gazowej ▪ roboty budowlane ▪ wykonanie boiska przy ZSP ▪ tablice informacyjne	99,89 %
3	Przebudowa i modernizacja dróg gminnych na terenie Gminy Czermin: • droga nr 103325 R Szafranów – Czermin – Zawada, • droga nr 103310 R Brnik – Leśniakówka – Wrzoski – Podmoście,	2022 - 2023	3 583 294,80	3 583 294,80	▪ dokumentacja techniczna ▪ wykonanie ustalenia granic ▪ przebudowa i modernizacja dróg	100 %

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)
4	Przebudowa i modernizacja dróg gminnych na terenie Gminy Czermin: • droga nr 103319 R Szafranów – Breń, • droga nr 103330 R Dąbrówka – Wampierzów,	2022 - 2023	2 458 287,50	2 458 287,38	▪ dokumentacja techniczna ▪ przebudowa i modernizacja dróg	100 %
5	Poprawa infrastruktury drogowej na terenie Gminy Czermin	2023 - 2024	2 906 580,40	76 505,00	▪ zaliczka na wykonanie modernizacji dróg gminnych	2,63 %
6	Modernizacją dróg na terenie gminy Czermin	2023 - 2024	8 349 136,48	108 437,00	▪ zaliczka na wykonanie modernizacji dróg gminnych	1,30 %
7	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w miejscowościach Trzciana i Łysaków oraz budowa sieci wodociągowej w miejscowości Czermin wraz z nadzorem	2023 - 2024	4 462 545,00	1 845,00	▪ projekt budowy kanalizacji	0,04 %

Tabela 10. Stopień zaawansowania programów wieloletnich na koniec roku 2023

VIII. Sprawy Obywatelskie

Do Urzędu Gminy Czermin wpłynęły w 2023 roku 35 wniosków o udostępnienie informacji publicznej. Wnioskodawcy otrzymali odpowiedzi na wszystkie wnioski.

Wnioski dotyczyły:

- dostępu do dokumentacji ws. ustalenia znaków (herb/logo) Gminy Czermin,
- przygotowania i podjęcia uchwały krajobrazowej,
- udostępnienia projektu Wieloletniej Prognozy Finansowej,
- informacji dotyczących strategii adaptacyjnych gmin w reakcji na szoki zewnętrzne, na przykładzie pandemii COVID-19,
- udostępnienia umów zawartych z jednostkami OSP,
- usuwania azbestu z terenu Gminy Czermin w 2022 roku,
- inwestycji w placówkach oświatowych zaplanowanych na rok 2023,
- podjęcia działań na rzecz równego traktowania,
- ankiety dotyczącej ustanowienia patrona jednostki samorządu terytorialnego,
- nazw oraz adresów siedzib wykonawców, którym w 2022 roku naliczono kary umowne,

- podjęcia uchwały krajobrazowej przez Radę Gminy Czermin,
- działek gminnych, na których umieszczono wieże telekomunikacyjne,
- ankiety ws. Partnerstwa Publiczno – Prywatnego w sektorze edukacji,
- aktualnej umowy na dostawę (zakup) energii elektrycznej dla gminy,
- wydanych decyzji środowiskowych oraz decyzji o warunkach zabudowy dla farm fotowoltaicznych,
- zapobiegania bezdomności zwierząt,
- organizacji transportu publicznego i danych gminy,
- odbioru odpadów komunalnych na terenie gminy,
- podjęcia lub niepodjęcia uchwały krajobrazowej,
- wyjaśnień otrzymanych od PUH ECOTECH,
- aktualnych tytułów dłużnych samorządu,
- systemu informacji prawnej i jego wersji,
- istnienia w Gminie Czermin Młodzieżowej Rady Gminy,
- szczepień przeciwko HPV,
- cyberbezpieczeństwa i organizowanych szkoleń w tym zakresie,
- listy firm posiadających pozwolenie na odbiór nieczystości ciekłych,
- listy wykonawców inwestycji, którym naliczono kary,
- doświadczenia gmin i oceny korzystania z social mediów,
- wykazu tablic i słupów, na których można zamieszczać bezpłatnie plakaty wyborcze,
- zachowanych kopert dowodowych,
- audytu wewnętrznego wykonywanego przez osobę fizyczną nieprowadzącą działalności gospodarczej,
- płatności bezgotówkowych w urzędzie,
- postępowań ws. farm fotowoltaicznych,
- postępowań o udzielenie zamówienia publicznego.

IX. Stan bezpieczeństwa i porządku publicznego

1. Realizacja Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2022 - 2027

Zgodnie z ustawą z dnia 29 lipca 2005 r. o Przeciwdziałaniu Przemocy w Rodzinie do zadań własnych gminy należy w szczególności tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w tym m.in. opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar

przemocy w rodzinie. Głównym celem Programu jest zwiększenie skuteczności przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz zmniejszenie skali tego zjawiska na terenie gminy Czermin.

W ramach procedury Niebieskiej Karty, w 2023 roku kontynuowano współpracę w Zespole Interdyscyplinarnym pomiędzy:

- pracownikami socjalnymi,
- przedstawicielami oświaty,
- przedstawicielami policji,
- kuratorami sądowymi,
- przedstawicielami Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- przedstawicielami instytucji ochrony zdrowia,
- przedstawicielami organizacji pozarządowych.

Współpraca i pomoc osobom dotkniętym problemem przemocy w 2023 r. polegała, tak jak w latach poprzednich, przede wszystkim na:

- diagnozowaniu problemu przemocy w rodzinie,
- opracowaniu i realizacji planu pomocy w indywidualnych przypadkach,
- rozpowszechnianiu informacji o instytucjach oraz możliwościach udzielania pomocy w środowisku lokalnym,
- monitorowaniu sytuacji rodzin dotkniętych przemocą,
- dokumentowaniu działań podejmowanych wobec rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz efektów tych działań,
- udziału w działaniach edukacyjno - informacyjnych.

Działania w zakresie Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie prowadzone przez policjantów Rewiru Dzielnicowych w Czerminie:

- podjęcie 271 interwencji, z których 16 zakwalifikowano jako interwencje domowe
- zatrzymanie 8 sprawców przestępstw przeciwko mieniu,
- zrealizowanie 9 doprowadzeń osób do wytrzeźwienia oraz 5 doprowadzeń do zakładów karnych,
- przeprowadzenie 243 wywiadów środowiskowych dla instytucji wymiaru sprawiedliwości,
- zorganizowanie 29 spotkań z lokalnym społeczeństwem, podczas których przeprowadzono rozmowy profilaktyczne z zakresu bezpieczeństwa,
- dokonanie 49 odwiedzin rodzin objętych procedurą Niebieskiej Karty,

- udział w 41 posiedzeniach zespołów interdyscyplinarnych i grup,
- ujawnienie i wyciągnięcie konsekwencji prawnych wobec 79 sprawców wykroczeń.

Działania w zakresie przemocy prowadzone przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gminie Czermin polegają przede wszystkim na:

- wezwaniu na rozmowę osoby zgłoszonej, celem przeprowadzenia rozmowy interwencyjno - motywującej oraz pogadanki na temat szkodliwości napojów alkoholowych i wszelkich zagrożeń związanych z nadmiernym spożywaniem alkoholu, zwłaszcza występowaniem przemocy,
- zaproponowanie możliwości skorzystania z pomocy specjalistów, poddaniu się leczeniu odwykowemu.

W 2023 roku w szkołach podstawowych na terenie naszej gminy i Gminnym Ośrodku Kultury w Czerminie realizowano edukację i działania profilaktyczne dla dzieci i młodzieży w zakresie przemocy, poprzez:

- aktywizację poprzez rozwój zainteresowań, organizowanie różnych konkursów w ramach profilaktyki, w tym również konkursów on-line dla dzieci i młodzieży,
- propagowanie skutecznych sposobów powstrzymywania przemocy,
- obalanie mitów na temat przemocy,
- wspieranie w ramach profilaktyki różnych form spędzania wolnego czasu promujących zachowania nieagresywne – wycieczki, wyjazdy do kina, wyjazdy na wrotki, zajęcia pozalekcyjne, itp.

Ponadto w ramach edukacji i działań profilaktycznych dla mieszkańców naszej gminy GOPS w Czerminie:

- na bieżąco aktualizował informacje z zakresu przemocy domowej, zamieszczając je na ogólnodostępnych tablicach informacyjnych,
- objął rodziny znajdujące się w kryzysie pomocą asystenta rodziny,
- podejmował działania prewencyjne w środowiskach zagrożonych przemocą poprzez rozwijanie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy i rozpowszechnianie informacji o konsekwencjach stosowania przemocy oraz możliwości uzyskania pomocy,
- na bieżąco monitorował sytuację rodzin poprzez wizyty pracowników socjalnych w środowisku lub rozmowy telefoniczne, udzielał informacji sprawcom przemocy na temat programów korekcyjno - edukacyjnych.

W 2023 roku nie zachodziła potrzeba umieszczenia ofiar przemocy w Ośrodku Interwencji Kryzysowej, celem zapewnienia bezpiecznego schronienia i korzystania w razie potrzeby ze specjalistycznego poradnictwa prawnego i psychologicznego.

W zakresie zwiększenia pomocy i ochrony ofiar przemocy w rodzinie w 2023 r. GOPS w Czerminie podjął, podobnie jak w roku poprzednim, m.in. następujące działania:

- osobom dotkniętym przemocą udzielano informacji dotyczącej bezpiecznego schronienia w ośrodkach interwencji kryzysowej i w specjalistycznych ośrodkach wsparcia,
- udzielano informacji na temat pozyskania zaświadczenia lekarskiego,
- udzielano informacji na temat praw osób będących ofiarami przemocy,
- rozpowszechniano numery telefonów zaufania „Niebieska Linia”, „Pomarańczowa Linia”.

2. Działalność Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie

W ramach działań Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Gminie Czermin w 2023 roku realizowana była przede wszystkim procedura „Niebieskiej Karty”. Z procedury tej wynika, że w 2023 roku dotkniętych przemocą było 18 osób, w tym: 14 kobiet i 4 mężczyzn. Najczęściej zgłaszana forma przemocy to przemoc fizyczna lub psychiczna, bądź połączone kilka form przemocy. Liczba osób, co do których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie to 11 mężczyzn i 1 kobieta.

Najczęściej podejmowanymi działaniami wobec osób doświadczających przemocy, podobnie jak w latach poprzednich, były:

- informowanie o warunkach korzystania z pomocy społecznej,
- wskazanie na możliwość skorzystania z pomocy psychologicznej, pedagogicznej, prawnej i innej,
- powiadamianie sądu rodzinnego i opiekuńczego o sytuacji dzieci,
- informowanie o placówkach wsparcia,
- monitorowanie sytuacji rodzin przez pracowników socjalnych poprzez wizyty w środowisku i za pomocą rozmów telefonicznych,
- pomoc asystenta rodziny.

Działania wobec sprawców przemocy to przede wszystkim:

- informowanie o warunkach korzystania z pomocy społecznej,
- wskazanie na możliwość skorzystania z pomocy psychologicznej, pedagogicznej, prawnej i innej,
- zawiadomienie o popełnieniu przestępstwa,
- informowanie o konsekwencjach prawnych stosowania przemocy,
- informowanie o placówkach wsparcia,
- kierowanie wniosków na GKRPA,
- monitorowanie sytuacji rodzin przez pracowników socjalnych za pomocą rozmów telefonicznych lub innych dostępnych środków komunikacji elektronicznej,
- pomoc asystenta rodziny.

W zakresie upowszechniania informacji i edukacji dotyczącej przeciwdziałania przemocy w rodzinie, uczestnikom posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego nadal na bieżąco przekazywano materiały informacyjne w formie ulotek opracowanych przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Czerminie. Członkowie grup roboczych w ramach działalności Zespołu Interdyscyplinarnego na bieżąco monitorowali sytuację rodzin uwikłanych w przemoc poprzez współpracę i wspólne działania podejmowane przez ops, policję, dyrektorów, wychowawców, pedagogów, kuratorów sądowych oraz innych przedstawicieli służb zaangażowanych w działania.

X. Edukacja

W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2023 r. na terenie Gminy Czermin funkcjonowały następujące placówki oświatowe:

1. Szkoła Podstawowa z oddziałem przedszkolnym w Brniu Osuchowskim;
2. Szkoła Podstawowa w Zespole Szkolno – Przedszkolnym w Czerminie;
3. Szkoła Podstawowa z oddziałami przedszkolnymi w Otałęży;
4. Szkoła Podstawowa z oddziałami przedszkolnymi w Trzcianie;
5. Przedszkole Publiczne w Zespole Szkolno – Przedszkolnym w Czerminie.

Do wszystkich szkół podstawowych, dla których organem prowadzącym była Gmina Czermin, uczęszczało łącznie w roku 2023:

- w okresie od 1 stycznia do 31 sierpnia – 602 uczniów,
- w okresie od 1 września do 31 grudnia – 635 uczniów.

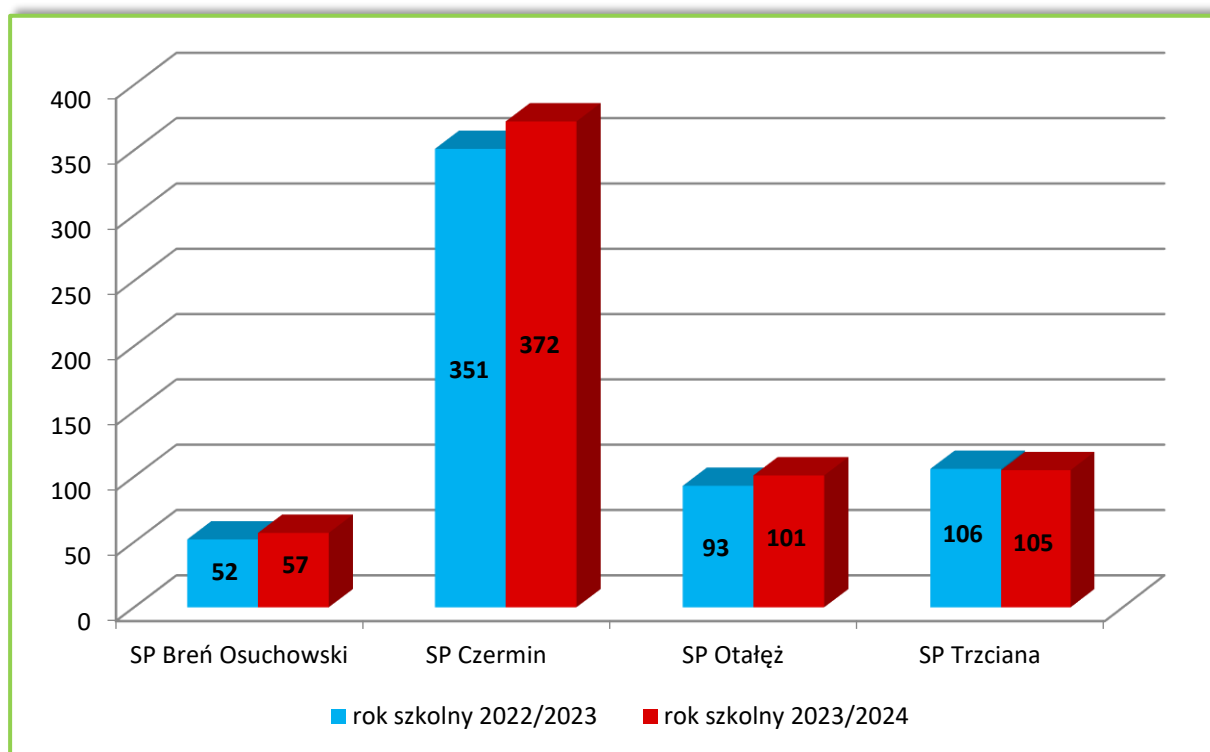

Liczba uczniów w poszczególnych szkołach:

Nazwa szkoły	r. szk. 2022/2023 (w okresie od 1 I do 31 VIII)	r. szk. 2023/2024 (od 1 IX do 31 XII)
Szkoła Podstawowa w Czerminie	351	372
Szkoła Podstawowa w Trzcianie	106	105
Szkoła Podstawowa w Otałęży	93	101
Szkoła Podstawowa w Brniu Osuchowskim	52	57

Średnia liczba uczniów przypadająca na klasę (oddział) w poszczególnych szkołach kształtowała się następująco:

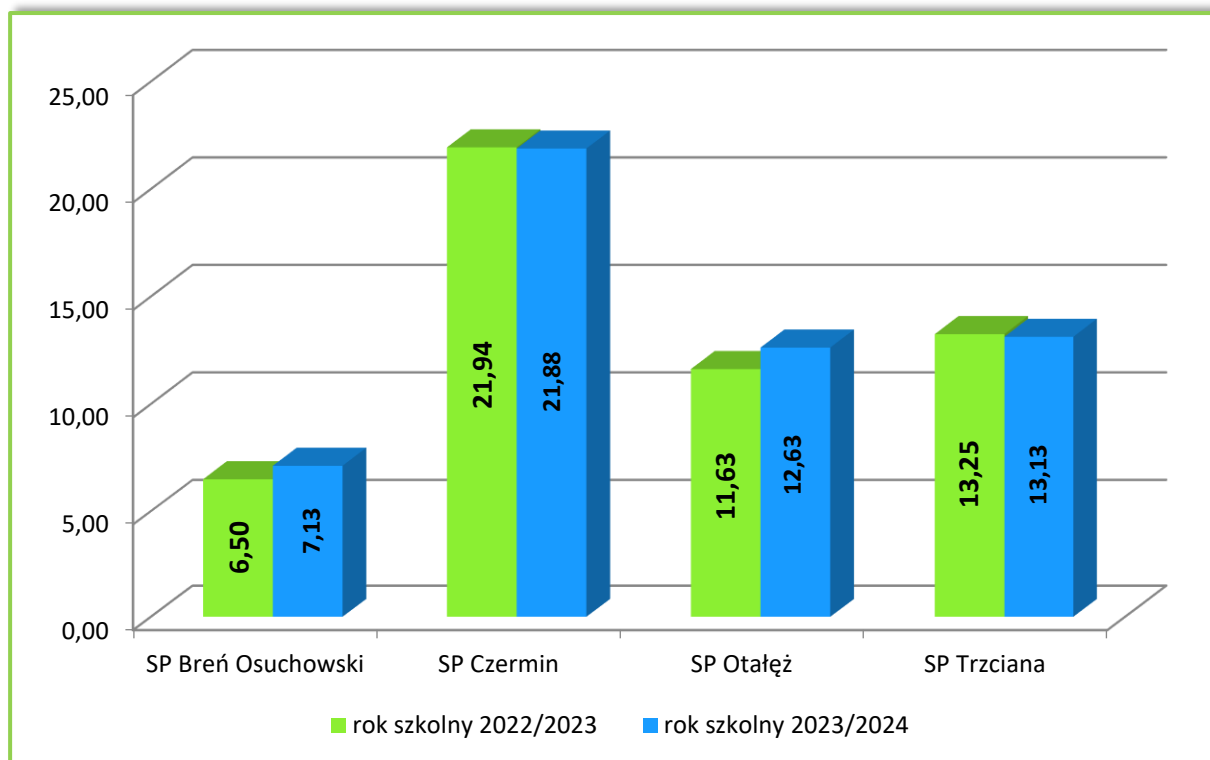
Nazwa szkoły	r. szk. 2022/2023	r. szk. 2023/2024
Szkoła Podstawowa w Czerminie	21,94	21,88
Szkoła Podstawowa w Trzcianie	13,25	13,13
Szkoła Podstawowa w Otałęży	11,63	12,63
Szkoła Podstawowa w Brniu Osuchowskim	6,50	7,13

Rys. 7. Liczba uczniów w szkołach podstawowych (kl. I – VIII) prowadzonych przez Gminę Czermin w latach szkolnych 2022/2023 (od 1 stycznia do 31 sierpnia 2023 r.) oraz 2023/2024 (od 1 września do 31 grudnia 2023 r.)

W szkołach o najmniejszej liczebności uczniów (Szkoła Podstawowa w Brniu Osuchowskim i Szkoła Podstawowa w Otałęży) część zajęć prowadzona była w klasach łączonych zgodnie z art. 96 ust. 4 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe

oraz § 13. ust. 2 rozporządzenia MEN z dnia 28 lutego 2019 r. w sprawie szczegółowej organizacji publicznych szkół i publicznych przedszkoli.

Rys. 8. Średnia liczba uczniów przypadająca na jeden oddział w szkołach podstawowych Gminy Czermin w latach szkolnych 2022/2023 oraz 2023/2024

Wydatki bieżące oraz majątkowe w szkołach podstawowych prowadzonych przez Gminę Czermin w roku 2023 przedstawiają się następująco:

Lp.	Nazwa szkoły	Wydatki [zł]	
		bieżące	majątkowe
1	Szkoła Podstawowa w Brniu Osuchowskim	1 591 408,96	0,00
2	Szkoła Podstawowa w Czerminie (w ZSP)	5 030 965,59	70 500,00
3	Szkoła Podstawowa w Otałęży	2 078 590,33	35 410,00
4	Szkoła Podstawowa w Trzcianie	2 152 419,46	0,00
Razem:		10 853 384,34	105 910,00

Tabela 11. Wydatki w szkołach podstawowych w roku 2023

Wydatki bieżące w przeliczeniu na jednego ucznia kształtowały się w poszczególnych szkołach w roku 2023 następująco:

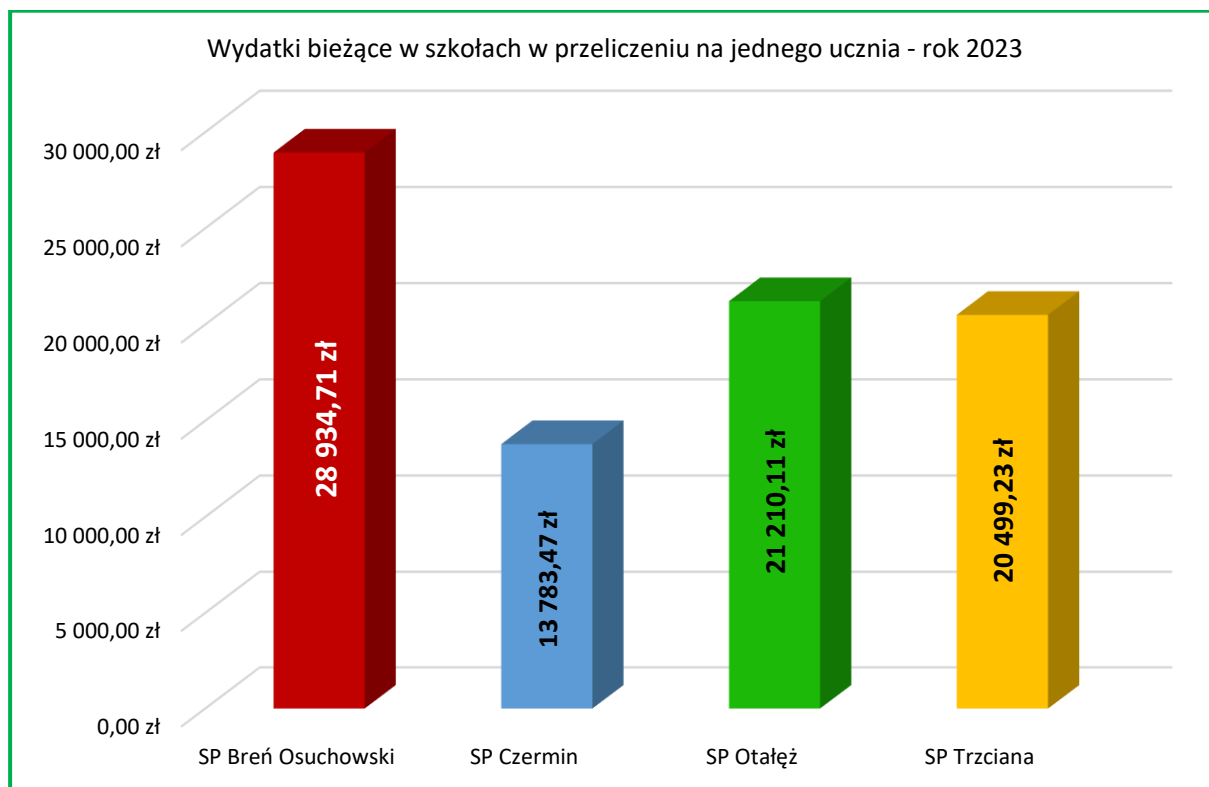
- Szkoła Podstawowa w Brniu Osuchowskim 28 934,71 zł,
- Szkoła Podstawowa w Czerminie w ZSP 13 783,47 zł,

- Szkoła Podstawowa w Otałęży 21 210,11 zł,
- Szkoła Podstawowa w Trzcianie 20 499,23 zł.

Na prowadzenie oddziałów zerowych (6-latki) w szkołach podstawowych w Brniu Osuchowskim, Otałęży i Trzcianie wydatkowano łącznie 899 765,61 zł. Wydatki w Przedszkolu Publicznym w Czerminie zamknęły się w roku 2023 w kwocie 2 514 055,76 zł, w tym wydatki bieżące 2 514 055,76 zł i majątkowe 0,00 zł. Koszty dowozu uczniów do szkół wyniosły łącznie 452 318,20 zł, w tym: dowóz uczniów do szkół na terenie gminy (do ZSP w Czerminie, SP w Trzcianie i SP w Otałęży) – 275 596,00 zł oraz zwrot kosztów dojazdu uczniów niepełnosprawnych do szkół i dowóz do ośrodka rehabilitacyjnego – 176 722,20 zł.

Na doksztalcanie i doskonalenie nauczycieli wydatkowano w 2023 roku ogółem 56 897,95 zł, a na stołówki szkolne i przedszkolne 689 670,70 zł łącznie we wszystkich placówkach oświatowych.

Rys. 9. Porównanie wydatków bieżących w szkołach prowadzonych przez Gminę Czermin w roku 2023, w przeliczeniu na jednego ucznia

Wydatki gminy na oświatę w 2023 roku wyniosły łącznie 17 394 565,15 zł, w tym: wydatki bieżące – 17 288 655,15 zł, wydatki majątkowe – 105 910,00 zł. Subwencja oświatowa na rok 2023 została przekazana Gminie Czermin z budżetu państwa w wysokości 9 114 889,00 zł. Z dotacji celowych wydatkowano 79 303,43 zł na zakup podręczników, materiałów edukacyjnych i ćwiczeniowych.

Zatrudnienie nauczycieli w jednostkach oświatowych prowadzonych przez Gminę Czermin, wg stanu na dzień 1 stycznia i 31 grudnia 2023 roku, przedstawiają poniższe tabele.

Nazwa jednostki oświatowej	Nauczyciel			Razem
	początkujący	mianowany	dplomowany	
ZSP SP Czermin	10,00	6,18	24,56	40,74
ZSP Przedszkole	5,00	6,82	5,00	16,82
SP Trzciana	2,11	0,78	15,11	18,00
SP Otałęż	11,53	2,39	8,80	22,72
SP Breń Osuchowski	5,09	2,33	7,46	14,88
Razem	33,73	18,50	60,93	113,16

Tabela 12. Wykaz etatów pracujących w jednostkach oświatowych – styczeń 2023 r.

Nazwa jednostki oświatowej	Nauczyciel			Razem
	początkujący	mianowany	dplomowany	
ZSP SP Czermin	8,00	8,18	26,56	42,74
ZSP Przedszkole	2,00	6,68	4,00	12,68
SP Trzciana	1,11	1,00	16,00	18,11
SP Otałęż	10,00	3,00	8,25	21,25
SP Breń Osuch.	3,83	2,55	8,08	14,46
Razem	24,94	21,41	62,89	109,24

Tabela 13. Wykaz etatów pracujących w jednostkach oświatowych – grudzień 2023 r.

Średnia liczba dzieci przypadająca na jednego nauczyciela (w przeliczeniu na pełny etat) w poszczególnych jednostkach oświatowych na koniec roku 2023 przedstawiała się następująco:

- w Przedszkolu Publicznym w Czerminie 17 dzieci,
- w Szkole Podstawowej w Czerminie 9 uczniów,
- w SP w Trzcianie z oddziałami przedszkolnymi 9 uczniów (dzieci),
- w SP w Otałęży z oddziałami przedszkolnymi 7 uczniów (dzieci),
- w SP w Brniu Osuch. z oddziałem przedszkolnym 5 uczniów (dzieci).

Szkółę podstawową ukończyło w 2023 roku łącznie 67 uczniów z czterech szkół prowadzonych przez gminę Czermin (SP Czermin – 38, SP Breń Osuchowski – 5, SP Otałęż – 6, SP Trzciana – 18 uczniów), w tym 32 uczniów z wyróżnieniem (47,76 % uczniów kończących szkołę).

W dniach 23 - 25 maja 2023 r. uczniowie klas ósmych pisali egzamin ósmoklasisty z języka polskiego, matematyki i języka obcego nowożytnego.

Wyniki egzaminu ósmoklasisty w roku 2023 przedstawia poniższa tabela.

Wynik: niski – stanin 1, 2, 3 średni – stanin 4, 5, 6 wysoki – stanin 7, 8, 9	Język polski		Matematyka		Język angielski	
	Wynik średni	Stanin	Wynik średni	Stanin	Wynik średni	Stanin
Polska	66%	5	53%	5	66%	6
woj. podkarpackie	68%	6	56%	6	65%	5
pow. mielecki	70%	6	58%	6	69%	6
Gmina Czermin	68%	6	59%	6	70%	6
SP w Brniu Osuchowskim	nie oblicza się przy liczbie zdających poniżej 5					
SP w Czerminie	68%	6	56%	6	72%	7
SP w Otałęży	69%	6	46%	4	61%	5
SP w Trzcianie	68%	6	71%	8	67%	6

Tabela 14. Wyniki uczniów z egzaminu ósmoklasisty w 2023 roku wyrażone w procentach punktów możliwych do zdobycia oraz w skali staninowej

Stanin	Nazwa stanina	Język polski	Matematyka	Język angielski
1	najniższy	6 – 48	10 – 29	12 – 37
2	bardzo niski	49 – 55	30 – 36	38 – 45
3	niski	56 – 59	37 – 41	46 – 52
4	niżej średni	60 – 63	42 – 47	53 – 58
5	średni	64 – 67	48 – 54	59 – 65
6	wyżej średni	68 – 70	55 – 60	66 – 71
7	wysoki	71 – 74	61 – 67	72 – 78
8	bardzo wysoki	75 – 78	68 – 76	79 – 87
9	najwyższy	79 – 95	77 – 96	88 – 99

Tabela 15. Skala staninowa średnich wyników szkół (w %) z egzaminu ósmoklasisty w 2023 roku

Średnie wyniki ze wszystkich części egzaminu ósmoklasisty uzyskane przez naszych uczniów są zbliżone do średnich wyników uczniów w powiecie i województwie podkarpackim, które są nieco wyższe do wyników ogólnopolskich.

Spośród szkół podstawowych, dla których organem prowadzącym jest Gmina Czermin, najwyższy średni wynik z poszczególnych części egzaminu osiągnęli:

- z języka polskiego – uczniowie ze Szkoły Podstawowej w Otałęży (69% – 6 stanin – wyżej średni),
- z matematyki – uczniowie ze Szkoły Podstawowej w Trzcianie (71% – 8 stanin – bardzo wysoki),
- z języka angielskiego – uczniowie ze Szkoły Podstawowej w Czerminie (72% – 7 stanin – wysoki)).

W szkołach podstawowych, w roku szkolnym 2022/2023 promocję do kolejnej, programowo wyższej klasy otrzymało łącznie 539 uczniów, w tym 217 z wyróżnieniem.

Z edukacyjnej pomocy stypendialnej o charakterze socjalnym skorzystało w okresie od 1 stycznia do 31 sierpnia 2023 r. – 22 uczniów, a w okresie od 1 września do końca roku 2023 – 33 uczniów zamieszkałych na terenie Gminy Czermin. Wszystkie dzieci zamieszkałe na terenie gminy spełniały obowiązek szkolny, a młodzież w wieku 16 - 18 lat – obowiązek nauki. Zgodnie z art. 39 ustawy Prawo oświatowe, wszystkim dzieciom, których droga z domu do szkoły przekracza 3 km w przypadku uczniów klas I – III oraz 4 km w przypadku uczniów klas IV – VIII, gmina zapewniła bezpłatny transport i opiekę w czasie przewozu dziecka. Transportem zorganizowanym objęto również uczniów z orzeczeniami o potrzebie kształcenia specjalnego, spełniających obowiązek szkolny i obowiązek nauki w placówkach kształcenia specjalnego.

Stanowisko	ZSP Czermin	SP Breń Osuchowski	SP Otałęż	SP Trzciana	Razem
	Liczba pracowników etatowych w poszczególnych jednostkach oświatowych				
Referent/Sekretarz	3,00	1,00	1,00	1,00	6,00
Intendent	2,00	0,00	0,00	0,75	2,75
Kucharz	3,88	1,00	1,00	1,00	6,88
Pomoc kuchenna	5,00	0,50	1,00	0,00	6,50
Woźna/Woźny	2,00	0,00	0,00	0,00	2,00
Sprzątaczką	6,00	1,00	2,00	2,00	11,00
Psycholog	0,00	0,25	0,41	0,00	0,66
Pomoc nauczyciela	5,88	0,50	1,75	2,00	10,13
Opiekunka dziecięca	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Pracownik gospod.	2,00	0,00	1,00	1,00	4,00
Palacz c.o. (sezon.)	0,00	0,50	0,00	0,00	0,50
Razem	29,76	4,75	8,16	7,75	50,42

Tabela 16. Pracownicy administracji i obsługi zatrudnieni w jednostkach oświatowych w roku 2023

XI. Przedszkole i oddziały przedszkolne

W 2023 roku w Gminie Czermin funkcjonowało jedno Przedszkole Publiczne wchodzące w skład Zespołu Szkolno – Przedszkolnego w Czerminie oraz oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych w Brniu Osuchowskim, Otałęży i Trzcianie. Według stanu na dzień 31 grudnia 2023 r. do Przedszkola Publicznego uczęszczało 211 dzieci, a do oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych w Brniu Osuchowskim, Otałęży i Trzcianie – łącznie 117 dzieci.

Przedszkole/oddział przedszkolny	Wiek dzieci [w latach]					Razem	Liczba oddziałów	Średnia liczba wychowanków w oddziale
	2,5	3	4	5	6			
Przedszkole Publiczne w ZSP w Czerminie	2	46	50	65	48	211	9	23
Oddział przedszkolny w SP w Trzcianie	1	11	9	17	12	50	2	25
Oddział przedszkolny w SP w Otałęży	1	5	6	18	12	42	2	21
Oddział przedszkolny w SP w Brniu Osuch.	0	3	10	8	4	25	1	25
RAZEM:	4	65	75	108	76	328	14	

Tabela 17. Liczba dzieci w przedszkolu i oddziałach przedszkolnych wg stanu na dzień 31 grudnia 2023 r.

W Przedszkolu Publicznym w Czerminie pracowało – wg stanu na koniec 2023 roku – 13 nauczycieli, w tym 12 pełnozatrudnionych i 1 niepełnozatrudniony. Nauczyciele zatrudnieni w Przedszkolu, według stopnia awansu zawodowego, to: 2 nauczycieli początkujących, 7 mianowanych i 4 dyplomowanych.

Wydatki bieżące w Przedszkolu Publicznym w Czerminie w roku 2023 zamknęły się w kwocie 2 514 055,76 zł. Średnie wydatki na jedno dziecko objęte wychowaniem przedszkolnym w PP w Czerminie wyniosły 11 914,96 zł. Wydatki bieżące na oddziały zerowe w szkołach podstawowych (Breń Osuchowski, Otałęż i Trzciana) zamknęły się w kwocie 899 765,61 zł.

XII. Biblioteki

W Gminie Czermin, w roku 2023 funkcjonowała Gminna Biblioteka Publiczna i 3 filie tej biblioteki w miejscowościach: Breń Osuchowski, Otałęż i Trzciana. Księgozbiór na dzień 1 stycznia 2023 r. liczył 36 862 woluminy, zaś na koniec tego roku 37 168 woluminów. Łączna liczba woluminów w przeliczeniu na 1 mieszkańca wynosiła 5,11 na dzień 1 stycznia 2023 r. oraz 5,16 na dzień 31 grudnia 2023 r.

W bibliotece czytelnicy mają możliwość korzystania ze zbiorów audiowizualnych oraz ze sprzętu komputerowego.

Na początku roku zarejestrowano 881 czytelników, zaś na koniec roku ich liczba wzrosła do 888. W ciągu roku z usług poszczególnych bibliotek skorzystało łącznie 7 374 czytelników, którzy sięgnęli w sumie po 12 019 woluminów. W ciągu roku zorganizowane grupy dzieci z przedszkola wraz z wychowawcami odwiedzały bibliotekę. Łączna liczba odwiedzin wyniosła 116, a łączna frekwencja to 2 261 dzieci. Ponadto dzieci i młodzież szkolna ze Szkoły Podstawowej podczas przerw śródlekcyjnych mogli odwiedzać bibliotekę i korzystać z księgozbioru.

Najważniejszą formą promocji biblioteki w 2023 r. były dwa przedstawienia teatralne, z których jedno zgromadziło wszystkie grupy z przedszkola oraz uczniów klas pierwszych z Zespołu Szkolno - Przedszkolnego w Czerminie. Łączna liczba widzów tego przedstawienia wyniosła ok. 240 osób. Wydarzenie zostało zorganizowane we współpracy z biblioteką szkolną ZSP w Czerminie. W 2023 roku wzbogacono zbiory bibliotek m. in. o pozycje z literatury pięknej dla dorosłych, literatury pięknej dla dzieci i młodzieży, literatury niebeletrystycznej. Poszczególne biblioteki zatrudniały łącznie 4 pracowników. W poszczególnych bibliotekach użytkowano 8 komputerów, wszystkie z dostępem do szerokopasmowego Internetu.

W 2023 roku na prowadzenie bibliotek i upowszechnianie czytelnictwa gmina wydała 250 000 zł. Największą inwestycją tego roku był kolejny etap prac modernizacyjnych przeprowadzony w październiku w filii w Otałęży. Koszt tych prac wyniósł 8 550 zł. Remont dotyczył jednego pomieszczenia, w którym ułożono nową podłogę, pomalowano ściany i zamontowano oświetlenie. Prace te miały na celu podniesienie walorów biblioteki w Otałęży zarówno pod względem estetycznym, jak i użytkowym tak, aby stała się ona bardziej przyjazna czytelnikom. Był to już ostatni etap prac remontowych w Otałęży, które rozpoczęły się w roku 2021 i przez następne dwa lata były odnawiane systematycznie kolejne pomieszczenia.

XIII. Ośrodek kultury i świetlice środowiskowe

W roku 2023 w Gminie Czermin funkcjonował Gminny Ośrodek Kultury, który prowadził działalność kulturalną w siedzibie głównej w Czerminie (Czermin 469) oraz filii w Trzcianie (Trzciana 196). Budynki GOK w Czerminie są dostosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych. Gminny Ośrodek Kultury w Czerminie jest samorządową instytucją kultury, która funkcjonuje na podstawie ustawy z dnia 25 października 1991 roku o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej. Zadania Gminnego

Ośrodek Kultury określa Statut nadany uchwałą Nr XXIII/118/2012 Rady Gminy Czermin z dnia 14 grudnia 2012 roku oraz Regulamin Organizacyjny.

Misją Gminnego Ośrodka Kultury w Czerminie jest pomnażanie podstawowego społecznego zasobu, jakim jest kultura, na drodze wielokierunkowej działalności kulturalnej, edukacyjnej i społecznej. Mieszkańcy Gminy Czermin mają możliwość korzystania z różnych form życia kulturalnego i rekreacji. Proponowane są działania, które sprzyjają szeroko pojętej integracji społeczeństwa.

Gminny Ośrodek Kultury w Czerminie prowadzi bogatą działalność o charakterze edukacyjnym, która w dużej mierze odbywa się poprzez aktywne uczestnictwo mieszkańców gminy Czermin w przedsięwzięciach i wydarzeniach kulturalnych, sportowych, rekreacyjnych organizowanych przez Gminny Ośrodek Kultury w Czerminie. Uczestnicy kultury stają się nie tylko obserwatorami, ale i współtwórcami życia kulturalnego poprzez udział w uroczystościach, konkursach, festynach, koncertach, wystawach, a także poprzez prezentację swoich prac i umiejętności twórczych oraz udział w różnorodnych formach zajęć o charakterze stałym i warsztatowym.

Organem zarządzającym Gminnym Ośrodkiem Kultury w Czerminie jest Dyrektor, który pełni pieczę nad całokształtem działalności i jest za nią odpowiedzialny. Gminny Ośrodek Kultury w Czerminie prowadził swoją działalność w oparciu o zapisy zawarte w Statucie i odpowiednich ustawach oraz zważając na potrzeby kulturalne społeczeństwa gminy Czermin przy uwzględnieniu możliwości kadrowych, lokalowych, finansowych oraz stanu wyposażenia. Realizowane działania miały na celu stworzenie jak najlepszych warunków do harmonijnego oraz wszechstronnego rozwoju kulturalnego mieszkańców poprzez edukację artystyczną, przygotowanie do aktywnego uczestnictwa w kulturze, kształcenie pasji, zainteresowań, organizację czasu wolnego oraz dostarczanie rozrywki. Zaangażowanie samorządu gminy oraz mieszkańców gminy Czermin w sprawy kultury umożliwiło funkcjonowanie placówki w sposób odpowiadający potrzebom środowiska lokalnego.

Gminny Ośrodek Kultury w Czerminie prowadzi samodzielną gospodarkę finansową na zasadach obowiązujących instytucję kultury i podlega przepisom o finansach publicznych. Placówka działała w oparciu o dotację z budżetu gminy oraz środki wypracowane zgodnie z planem finansowym opracowanym na 2023 rok i zaakceptowanym przez Wójta Gminy Czermin. GOK w Czerminie realizował w roku 2023 wydatki zgodnie ze Statutem swojej działalności.

Stan zatrudnienia w Gminnym Ośrodku Kultury w Czerminie w 2023 roku:

- dyrektor – 1 etat,
- księgowa – 0,25 etatu,
- sprzątaczkę (2 osoby) – 1,25 etatu,
- instruktor tańca – 0,5 etatu,
- instruktorzy zatrudnieni na umowę – zlecenie:
 - 1) instruktor – zajęcia wokalne – średnio 3 godziny tygodniowo,
 - 2) instruktor – malarstwo – średnio 4 godziny tygodniowo,
 - 3) instruktor – plastyka – średnio 7 godzin tygodniowo,
 - 4) instruktor – step, zdrowy kręgosłup – średnio 3 godziny tygodniowo,
- umowa z Agencją Artystyczną „KAMA” – nauka gry na gitarze, keyboardzie i skrzypcach – średnio 20 godzin tygodniowo.

Podstawowym zadaniem Gminnego Ośrodka Kultury w Czerminie jest prowadzenie wielokierunkowej działalności rozwijającej i zaspokajającej potrzeby kulturalne mieszkańców Gminy Czermin, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży, poprzez:

- edukację kulturalną – wychowanie przez sztukę i kulturę,
- kultywowanie tradycji,
- tworzenie warunków dla rozwoju folkloru, rękodzieła artystycznego i ludowego,
- kształtowanie aktywnego uczestnictwa w kulturze,
- gromadzenie, dokumentowanie, tworzenie, ochrona oraz udostępnianie dóbr kultury,
- tworzenie warunków do funkcjonowania amatorskiego ruchu artystycznego,
- tworzenie warunków dla rozwoju artystycznego ruchu regionalnego,
- wspieranie profesjonalnej i amatorskiej działalności artystycznej,
- upowszechnianie wiedzy o sztuce i kulturze,
- organizowanie działalności środowiskowej w zespołach, kołach i klubach zainteresowań,
- prowadzenie galerii i wystaw artystycznych,
- organizowanie rekreacji ruchowej.

Zadania Gminnego Ośrodka Kultury w Czerminie z zakresu upowszechniania kultury oraz działalności merytorycznej miały charakter wielopłaszczyznowy. Oprócz cyklicznych i okazjonalnych wydarzeń kulturalnych oraz zajęć i warsztatów dla dzieci i młodzieży prowadzono działalność wynikającą z Gminnego Programu Profilaktyki Uzależnień. W 2023 roku Gminny Ośrodek Kultury w Czerminie współpracował z następującymi podmiotami:

- Urzędem Gminy w Czerminie,
- Radą Gminy Czermin,
- Starostwem Powiatowym w Mielcu,
- Lokalną Grupą Działania „PROWENT”,
- Parafią p.w. św. Klemensa w Czerminie,
- sołectwami Gminy Czermin,
- Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Czerminie,
- szkołami podstawowymi i przedszkolem,
- Ochotniczymi Strażami Pożarnymi z terenu Gminy Czermin,
- Kołami Gospodyń Wiejskich i stowarzyszeniami z terenu Gminy Czermin,
- Samorządowym Centrum Kultury w Mielcu,
- mediami,
- osobami fizycznymi.

W roku 2023 Gminny Ośrodek Kultury w Czerminie organizował następujące zajęcia:

- plastyczne (3 grupy) – uczestnicy poznali różnorodne techniki plastyczne, rozwijali swoje zdolności, pobudzali wyobraźnię, odkrywając pasje (zajęcia obejmowały praktyczne ćwiczenia tradycyjnymi środkami wyrazu plastycznego, takimi jak: kompozycja, przestrzeń, kolor i barwa, światło, cień, linia i kreska, faktura i bryła),
- wokalne (zajęcia indywidualne) – rozwijano naukę emisji głosu, dykcji, interpretacji piosenek, higienę głosu, pracę nad ciekawym repertuarem,
- malarstwo (2 grupy) - uczestnicy poznali różnorodne techniki malarskie, rozwijali swoje zdolności, pobudzali wyobraźnię, odkrywali pasje,
- taneczne (3 grupy) – skomplikowane układy choreograficzne i taneczne wykonywane w rytm muzyki z zakresu tańca estradowego, ludowego, nowoczesnego i towarzyskiego,
- rytmiczne (3 grupy) – rozwijano muzykalności dzieci, zamiłowanie do muzyki, pamięć muzyczną, poczucie rytmu i słuchu muzycznego,
- fitness kids (1 grupa) – proste choreografie w rytm energetycznej i dopasowanej do wieku muzyki, zajęcia dedykowane dzieciom i młodzieży, które uwzględniają potrzeby, motorykę, dynamikę i preferencje ruchowe,
- fitness (1 grupa) – proste choreografie w rytm energetycznej i dopasowanej muzyki, zajęcia dedykowane dorosłym,
- step (1 grupa) – forma zajęć fitness, do których wykorzystuje się specjalną, około 20-centymetrową platformę zwaną stepem (ćwiczenia w rytm tanecznej muzyki)

polegają na dynamicznym wchodzeniu i schodzeniu ze stopnia na różne sposoby),

- zdrowy kręgosłup (1 grupa – do 30 VI 2023 r.) – program ćwiczeń, które mają na celu wpłynąć korzystnie na postawę ciała, zredukować dolegliwości bólowe w okolicy kręgosłupa, a także rozluźnić i usunąć przykurcze mięśniowe,
- karate (1 grupa – od września 2023 r.) – forma sztuk walk; uczestnicy zajęć poznają zasady i ruchy wykorzystywane w karate,
- muzyczne (nauka gry na gitarze – zajęcia indywidualne) – zajęcia dla uczniów początkujących i zaawansowanych, celem zajęć było zapoznanie z techniką gry na gitarze,
- muzyczne (nauka gry na keyboardzie – zajęcia indywidualne) – zajęcia dla uczniów początkujących i zaawansowanych, celem zajęć było zapoznanie z techniką gry na keyboardzie,
- muzyczne (nauka gry na skrzypcach – zajęcia indywidualne) – zajęcia dla uczniów początkujących i zaawansowanych, celem zajęć było zapoznanie z techniką gry na skrzypcach,
- muzyczne (nauka gry na akordeonie – zajęcia indywidualne) – zajęcia dla uczniów początkujących i zaawansowanych, celem zajęć było zapoznanie z techniką gry na akordeonie.

W 2023 roku na zajęcia artystyczne uczęszczało:

- zajęcia taneczne – 38 osób,
- zajęcia rytmiczne – 50 osób,
- zajęcia fitness kids – 10 osób,
- step, zdrowy kręgosłup – 21 osób (do 30 VI 2023 r.),
- karate – 11 osób,
- malarstwo – 13 osób,
- zajęcia plastyczne – 35 osób,
- zajęcia wokalne – 5 osób,
- zajęcia muzyczne (keyboard, gitara, skrzypce) – 25 osób.

Działalność Gminnego Ośrodka Kultury w Czerminie to nie tylko działalność kulturalna, to także sprawowanie administracji budynku Gminnego Ośrodka Kultury w Czerminie oraz filii w Trzcianie. W ramach posiadanych środków Gminny Ośrodek Kultury w Czerminie ponosił koszty związane z utrzymaniem budynków, m.in. w zakresie remontów i bieżących napraw, zużycia wody i ścieków, zużycia energii elektrycznej, korzystania z usług telekomunikacyjnych, ogrzewania, eksploatacji i przeglądów technicznych wszelkich urządzeń i instalacji, monitorowania budynku, wywozu odpadów, zakupów dokonywanych na potrzeby działalności placówki.

Gminny Ośrodek Kultury w Czerminie prowadził w roku 2023 szereg działań upowszechniających kulturę w Gminie Czermin. Należały do nich:

- wydarzenia kulturalne: konkursy, spotkania, uroczystości patriotyczne, inne imprezy okolicznościowe,
- wydarzenia rekreacyjne i sportowe: amatorskie zawody piłkarskie, amatorskie zawody siatkarskie, amatorskie zawody tenisa stołowego,
- edukacja artystyczna o charakterze stałych zajęć prowadzonych przez wykwalifikowanych instruktorów: zajęcia taneczne, zajęcia plastyczne, zajęcia wokalne, zajęcia rękodzieła artystycznego, nauka gry na instrumentach muzycznych: instrumenty klawiszowe, instrumenty dęte, instrumenty strunowe, aerofony,
- prowadzenie świetlic środowiskowych w Czerminie oraz Trzcianie w ramach corocznie realizowanego Gminnego Programu Profilaktyki, Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Zapobiegania Narkomanii,
- współpraca z instytucjami, stowarzyszeniami i organizacjami znajdującymi się na terenie gminy Czermin: szkołami podstawowymi, przedszkolem, parafiami, Kołami Gospodyń Wiejskich, stowarzyszeniami, jednostkami OSP,
- współpraca z ośrodkami i instytucjami kultury sąsiednich miejscowości.

W ramach Gminnego Programu Profilaktyki, Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Zapobiegania Narkomanii uświadamiano społeczność Gminy Czermin o szkodliwości oraz negatywnych skutkach spożywania alkoholu i używania narkotyków. Kolejnym problemem, który był podejmowany, były zagrożenia wynikające z przemocy w rodzinie. Starano się ukazać alternatywne sposoby spędzania wolnego czasu oraz podnieść świadomość mieszkańców gminy Czermin w zakresie zagrożeń wynikających ze spożywania alkoholu, substancji psychoaktywnych, przemocy w rodzinie oraz uzależnienia od urządzeń elektronicznych. Kształtowano postawy abstynenckie wśród dzieci i młodzieży, przekazywano wiedzę dotyczącą pojęcia uzależnienia od alkoholu, wiedzę na temat reakcji na alkohol, skutki picia i etapów uzależnienia. Starano się obalić mity i stereotypy związane z alkoholizmem oraz pobudzać do refleksji nad własną postawą wobec alkoholu. Podejmowano działania w celu zapobiegania inicjacom używania substancji psychoaktywnych oraz podniesienia poziomu wiedzy społeczeństwa na temat problemów związanych z używaniem środków psychoaktywnych i możliwości zapobiegania zjawisku. Realizowano działania prowadzące do zwiększenia dostępności do alternatywnych form spędzania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży, promocji zdrowego stylu życia. Wspierano osoby zagrożone patologią oraz wykluczeniem społecznym oraz

aktywizowano społeczeństwo lokalne poprzez rozwój zainteresowań i wskazywanie pozytywnych przykładów samorealizacji.

Wydarzenia zorganizowane przez Gminny Ośrodek Kultury w 2023 roku:

1. Finał gminny Gminy Czermin Ogólnopolskiego Konkursu Plastycznego „Zapobiegamy pożarom” – edycja 2022/2023. Konkurs miał na celu zainteresowanie dzieci, młodzieży oraz osób dorosłych ochroną przeciwpożarową, działalnością straży pożarnych w tym działań ratowniczo-gaśniczych, edukacją w zakresie ochrony przeciwpożarowej, bezpieczeństwa i ekologii, tradycją i życiem strażaków oraz propagowaniem pozytywnych postaw społecznych, a także rozwój indywidualnych uzdolnień plastycznych.
2. Wystawa pokonkursowa Finału gminnego Gminy Czermin Ogólnopolskiego Konkursu Plastycznego „Zapobiegamy pożarom” – edycja 2022/2023.

Zdjęcia 15-16. Przykłady prac plastycznych wykonanych przez uczniów

3. Ferie zimowe w Gminnym Ośrodku Kultury w Czerminie „FERIE Z COOLTURKĄ 2023”. W dniach 16-20.01.2023 roku w Gminnym Ośrodku Kultury w Czerminie odbyły się Ferie zimowe „FERIE Z COOLTURKĄ 2023” zorganizowane dla dzieci i młodzieży z terenu gminy Czermin. Uczestnicy mogli korzystać z wielu interesujących zajęć i warsztatów. Podczas ferii uczestnicy wzięli udział w zajęciach sportowych we Fly Park Rzeszów oraz wrotkarni w Mielcu. Ponadto, uczestnicy mieli możliwość zwiedzenia zamku w Łąncucie, Muzeum Dobranocek w Rzeszowie oraz Muzeum Lalek w Pilźnie. Podczas ferii odbyły się zajęcia fitness kids oraz seanse filmowe w Cinema 3D w Mielcu.
4. Koncert dla Babci i Dziadka. 24 stycznia 2023 r. młodzi artyści, szlifujący na co dzień swoje talenty w Gminnym Ośrodku Kultury w Czerminie, przygotowali koncert, w którym zatańczyli, zaśpiewali i zagraли dla swoich ukochanych dziadków. Na scenie wystąpili instrumentalisci, wokaliści i tancerze. Nie zabrakło wielu wzruszeń i niezwykłych emocji.

5. Eliminacje gminne Ogólnopolskiego Turnieju Wiedzy Pożarniczej „Młodzież zapobiega pożarom”. 29 marca 2023 roku w Domu Strażaka w Czerminie odbyły się eliminacje gminne turnieju, który miał na celu popularyzowanie przepisów i kształtowanie umiejętności w zakresie ochrony ludności oraz ekologii, ratownictwa i ochrony przeciwpożarowej.

Zdjęcie 17. Uczestnicy OTWP „Młodzież zapobiega pożarom”

6. Konkurs Wielkanocny na najpiękniejszą pisanekę, palmę i stroik świąteczny. 4 kwietnia 2023 roku odbyło się rozstrzygnięcie Konkursu Wielkanocnego na najpiękniejszą pisanekę, palmę i stroik świąteczny, który został zorganizowany przez GOK w Czerminie. W konkursie wzięło udział 127 uczestników z terenu gminy, którzy wykonali 131 prac.
7. Wystawa pokonkursowa Konkursu Wielkanocnego na najpiękniejszą pisanekę, palmę i stroik świąteczny w dniach 4 – 11 kwietnia 2023 r.
8. Konkurs Poetycki „Czermin – Moja Mała Ojczyzna”. 21 kwietnia 2023 roku odbyło się rozstrzygnięcie konkursu poetyckiego zorganizowanego w ramach Gminnego Programu Profilaktyki Uzależnień, realizowanego w Gminnym Ośrodku Kultury w Czerminie. W konkursie wzięło udział 18 uczestników z terenu gminy.
9. III Gminny Turniej Piłki Halowej o Puchar Sekretarza Gminy Czermin. Turniej został zorganizowany przez GOK w Czerminie, w ramach Gminnego Programu Profilaktyki Uzależnień. 22 kwietnia 2023 r. na hali sportowej ZSP w Czerminie rozegrano mecze w dwóch kategoriach wiekowych: klasy IV-VI szkoły podstawowej oraz klasy VII-VIII szkoły ponadpodstawowej i dorośli.
10. Gminny Konkurs Plastyczny „Czermin widziany oczami dziecka”. 27 kwietnia 2023 roku odbyło się rozstrzygnięcie konkursu, w którym udział wzięło 11 uczestników z terenu Gminy Czermin.

11. Wystawa pokonkursowa Gminnego Konkursu Plastycznego „Czermin widziany oczami dziecka”.

Zdjęcia 18-19. Przykłady prac plastycznych wykonanych przez uczniów

12. Upamiętnienie 232. rocznicy uchwalenia Konstytucji 3 Maja. Gminne uroczystości rozpoczęła uroczysta Msza Święta w kościele p.w. św. Klemensa w Czerminie. Po Mszy Świętej nastąpił przemarsz na Plac Amfiteatralny w Czerminie prowadzony przez poczty sztandarowe OSP Gminy Czermin oraz delegacje, gdzie uroczystości zakończyła akademie przygotowana przez uczniów ze Szkoły Podstawowej w Brniu Osuchowskim oraz część artystyczna przygotowana przez dzieci i młodzież z Gminnego Ośrodka Kultury w Czerminie.
13. 4 maja 2023 roku odbyły się uroczyste obchody Dnia Strażaka w Gminie Czermin. Podczas uroczystej Mszy Świętej w intencji druhów strażaków odprawionej w kościele pw. św. Klemensa w Czerminie przekazano feretron z wizerunkiem św. Floriana oraz poświęcono Proporzec Młodzieżowej Drużyny Pożarniczej.
14. Jubileusz Par Małżeńskich. 11 maja 2023 roku w Gminnym Ośrodku Kultury w Czerminie odbyła się uroczystość wręczenia odznaczeń Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej parom z najdłuższym stażem małżeńskim. Medal za Długoletnie Pożycie Małżeńskie nadany przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej ustanowiony w 1960 roku stanowi nagrodę dla osób, które przeżyły co najmniej 50 lat w jednym związku małżeńskim.
15. Piknik Przedszkolny w Czerminie. 1 czerwca 2023 r. GOK gościł na placu amfiteatralnym przedszkolaków z Przedszkola Publicznego w Czerminie, rodziców oraz zaproszonych gości. Dla dzieci przygotowane były animacje, konkursy i zabawy, dmuchańce, wata cukrowa, popcorn, grill, lody, stoisko Stowarzyszenia Kobiet „Gracja” w Czerminie, punkty przygotowane przez

Ośrodek Szkolenia Poligonowego Wojsk Lądowych Nowa Dęba, policję, dietetyka oraz Ochotniczą Straż Pożarną w Czerminie.

16. 4 czerwca 2023 r. odbył się Piknik Rodzinny w Otałęży. Wydarzenie zostało zorganizowane przez sołectwo Otałęż, Koło Gospodyń Wiejskich „Nadwiślanki” w Otałęży, Stowarzyszenie KGW „Osada” w Otałęży, Ochotniczą Straż Pożarną w Otałęży oraz Gminny Ośrodek Kultury w Czerminie. Podczas pikniku oddano do użytku plac rekreacyjno-turystyczny.
17. 5 czerwca 2023 roku na Placu Amfiteatralnym w Czerminie odbył się Koncert Finałowy uczestników zajęć artystycznych organizowanych w Gminnym Ośrodku Kultury w Czerminie. Na scenie zaprezentowali się tancerze, wokaliści i instrumentalisci. Artyści przygotowali także wernisaż prac malarskich i plastycznych.
18. 10 czerwca 2023 roku miała miejsce uroczystość ślubowania Młodzieżowej Drużyny Pożarniczej w Czerminie. Przed Domem Strażaka w Czerminie zgromadzili się druhowie strażacy z Ochotniczej Straży Pożarnej w Czerminie, członkowie MDP w Czerminie, ich rodziny oraz zaproszeni goście. Młodzieżowa Drużyna Pożarnicza została powołana uchwałą Zarządu Ochotniczej Straży Pożarnej w Czerminie w 2018 roku. Aktualnie drużyna liczy 30 członków (dziewcząt i chłopców) w wieku od 12 do 17 lat.

Zdjęcie 20. Uroczystość ślubowania Młodzieżowej Drużyny Pożarniczej

19. 11 czerwca 2023 roku przy Domu Strażaka w Ziempniowie odbył się Piknik Rodzinny zorganizowany przez sołectwo Ziempniów, Koło Gospodyń Wiejskich w Ziempniowie, Ochotniczą Straż Pożarną w Ziempniowie oraz Gminny Ośrodek Kultury w Czerminie.

20. 21 czerwca 2023 roku Wójt Gminy Czermin uhonorował najlepszych uczniów ze szkół podstawowych prowadzonych przez Gminę Czermin. Nagrody otrzymali uczniowie, którzy uzyskali najwyższe średnie ocen i co najmniej bardzo dobre zachowanie lub reprezentowali swoją szkołę, a tym samym naszą gminę, indywidualnie lub grupowo, na konkursach, turniejach, festiwalach i przeglądach artystycznych oraz rozgrywkach sportowych na szczeblu powiatowym, wojewódzkim i krajowym.
21. 7 lipca 2023 r. odbył się Piknik Rodzinny w Łysakowie zorganizowany przez Gminny Ośrodek Kultury w Czerminie, Koło Gospodyń Wiejskich w Łysakowie, Sołtysa i Radę Sołecką Łysakowa oraz OSP w Łysakowie. Były konkursy, zabawy i animacje. Koło Gospodyń Wiejskich w Łysakowie przygotowało przepyszne lokalne specjały.
22. Gminny Turniej Piłki Nożnej „Dzikich Drużyn” o Puchar Lata odbył się 23 lipca 2023 r. na stadionie Victorii Czermin. Turniej zorganizował Gminny Ośrodek Kultury w Czerminie w ramach Gminnego Programu Profilaktyki Uzależnień.
23. 23 lipca 2023 roku na stadionie Victorii Czermin odbył się również Piknik Rodzinny zorganizowany przez Gminę Czermin, Gminny Ośrodek Kultury w Czerminie, Victorię Czermin oraz Catering Bagatella.
24. Wakacje w Gminnym Ośrodku Kultury w Czerminie. W dniach 24-28 lipca 2023 roku odbyły się „Wakacje z GOKiem 2023” zorganizowane dla dzieci i młodzieży z terenu Gminy Czermin. Uczestnicy mogli korzystać z wielu interesujących zajęć i warsztatów. Zorganizowano wyjazdy do kina, Centrum Zabawy WyWrotki, Centrum Nauki Leonardo Da Vinci, Krynicy Zdrój, Muszyny, Kadzielni w Kielcach, Kazimierza Dolnego i Nałęczowa.

Zdjęcia 21-22. Zwiedzanie Kadzielni w Kielcach podczas zajęć wakacyjnych

25. Dożynki Wiejskie w Brniu Osuchowskim, zorganizowane przez sołectwo Breń Osuchowski, KGW w Brniu Osuchowskim, OSP w Brniu Osuchowskim i Gminny Ośrodek Kultury w Czerminie, odbyły się 15 sierpnia 2023 roku na stadionie klubu Barka Breń Osuchowski.

26. 13 sierpnia 2023 roku odbył się Piknik Militarny zorganizowany przez Gminę Czermin, Gminny Ośrodek Kultury w Czerminie oraz Ośrodek Szkolenia Poligonowego Wojsk Lądowych - Dęba im. J. Szypowskiego ps. „Leśnik”, pod patronatem honorowym Posła na Sejm Rzeczypospolitej Polskiej Fryderyka Kapinosa przy wsparciu Fundacji Prometeo.

Zdjęcie 23. Piknik Militarny w Czerminie

27. Warsztaty artystyczne oraz koncert w Przysietnicy w ramach Programu Polsko-Ukraińskiej Wymiany Młodzieży 2023. Program Polsko-Ukraińskiej Wymiany Młodzieży 2023 został przygotowany przez Gminny Ośrodek Kultury w Czerminie we współpracy z Fundacją Rozwoju Systemu Edukacji, Instytucją Zarządzającą Polsko-Ukraińską Radą Wymiany Młodzieży. W programie wzięli udział podopieczni Public Union Federation of Combat Hopak of Ukraine oraz podopieczni z Gminnego Ośrodka Kultury w Czerminie. Miejscem spotkania młodych artystów i realizacji wydarzenia był malowniczy plener Beskidu Niskiego (woj. podkarpackie).
28. Dożynki Gminne w Czerminie. 27 sierpnia 2023 roku mogliśmy oddać hołd spracowanym rękom polskiego rolnika, które ciężką pracą tworzą chleb oraz w chwilach potrzeby strzegą i bronią świętej polskiej ziemi. Szacunek dla chleba, dla ciężkiej pracy rolników jest fundamentem naszej tradycji.
29. Zapisy na zajęcia artystyczne w Gminnym Ośrodku Kultury w Czerminie odbyły się w dniach 4-5 sierpnia 2023 roku. Chętni mogli się zapisać na zajęcia taneczne, wokalne, plastyczne, muzyczne oraz nauki gry na instrumentach muzycznych (akordeon, gitara, keyboard, skrzypce).

30. 2 września 2023 roku odbyły się Dożynki Powiatu Mieleckiego. Gminę Czermin reprezentowało Koło Gospodyń Wiejskich w Brniu Osuchowskim. Gminny Ośrodek Kultury w Czerminie przygotował stoisko promocyjne LGD PROWENT 2023 prezentujące dziedzictwo kulturowe obszaru PROWENT, w tym dziedzictwo kulinarne w celu promocji Lokalnej Grupy Działania.
31. 3 września 2023 roku odbył się Piknik Rodzinny zorganizowany przez Gminny Ośrodek Kultury w Czerminie, sołectwo Szafranów, Koło Gospodyń Wiejskich „Szafranki” w Szafranowie oraz OSP Szafranów. Podczas pikniku podziękowano Pani Stanisławie Turbak za wieloletnią i bezinteresowną pracę na rzecz społeczności lokalnej oraz nietuzinkową twórczość literacką.
32. Gminny Ośrodek Kultury w Czerminie był partnerem III Jarmarku Żywności Wysokiej Jakości i Rękodzieła Regionalnego zorganizowanego przez Fundację Popieram Życie Miodem Słodzone w dniu 24 września 2023 roku na Placu Armii Krajowej w Mielcu. Podczas jarmarku prezentowali się wystawcy z całego województwa podkarpackiego. Nie mogło zabraknąć również Stowarzyszenia Kobiet w Czerminie „GRACJA”, które reprezentowało Gminę Czermin.
33. Kobiety Wieczór Inspiracji – 3 października 2023 r. w Gminnym Ośrodku Kultury w Czerminie.
34. Warsztaty makijażowe w dniu 19 października 2023 r. w GOK w Czerminie.
35. Gminny Konkurs Plastyczny „Jesteśmy dumni z naszej Ojczyzny”. W związku z gminnymi obchodami upamiętniającymi odzyskanie przez Polskę niepodległości Gminny Ośrodek Kultury w Czerminie zorganizował konkurs plastyczny pt. „Jesteśmy dumni z naszej Ojczyzny”. Celem konkursu było wzbudzanie u dzieci postawy patriotycznej oraz szacunku do symboli narodowych, przybliżenie walorów ziemi ojczystej, jej bogatej historii, tradycji i kultury, a także propagowanie wiedzy o tematyce patriotycznej.
36. Wystawa pokonkursowa Gminnego Konkursu Plastycznego „Jesteśmy dumni z naszej Ojczyzny”.
37. Gminne uroczystości Narodowego Święta Niepodległości – 11.11.2023 r. Uroczystości rozpoczęły się o godzinie 9⁰⁰ uroczystą mszą św. w intencji Ojczyzny w kościele pw. św. Klemensa w Czerminie. Poczty sztandarowe, delegacje władz państwowych i samorządowych, przedstawiciele urzędów, instytucji, stowarzyszeń, szkół oraz pozostali uczestnicy uroczystości udali się na Grób Nieznanego Żołnierza na Cmentarzu Parafialnym w Czerminie oraz przed pomnik Bohaterów Walki o Wolność Ojczyzny w centrum Czermina, gdzie złożono kwiaty. Zwieńczeniem obchodów Święta Niepodległości była uroczysta akademia przygotowana przez uczniów ze Szkoły Podstawowej

w Otałęży oraz tancerzy i wokalistów z Gminnego Ośrodka Kultury w Czerminie.

Zdjęcia 24-25. Gminne uroczystości Narodowego Święta Niepodległości

38. V Gminny Turniej Tenisa Stołowego Strażaków Ochotników o Puchar Komendanta Gminnego OSP Gminy Czermin. Turniej został zorganizowany przez Komendanta Gminnego OSP Gminy Czermin Tomasza Zajęca oraz Dyrektora Gminnego Ośrodka Kultury w Czerminie Mariusza Bożka z okazji 105. rocznicy odzyskania przez Polskę niepodległości Zawody zostały objęte patronatem honorowym Wójta Gminy Czermin Sławomira Sidura.

Zdjęcie 26. Gminny Turniej Tenisa Stołowego Strażaków Ochotników

39. Gminny Konkurs Plastyczny „Mój dom, moja rodzina, mój świat”. Celem konkursu było propagowanie wśród dzieci i młodzieży zainteresowania pięknem regionu, kulturą, architekturą oraz walorami przyrodniczymi – krajobrazami, wzbudzanie poczucia własnej tożsamości lokalnej, budzenie miłości do ojczystego kraju, kształtowanie i promowanie pozytywnych norm i wartości.
40. Wystawa pokonkursowa Gminnego Konkursu Plastycznego „Mój dom, moja rodzina, mój świat” odbyła się w dniach 11-18 listopada 2023 roku.

XIV. Przedsiębiorcy

W 2023 roku w Gminie Czermin zarejestrowano 38 nowych podmiotów gospodarki narodowej prowadzących działalność gospodarczą na terenie gminy. Zgodnie z rejestrem REGON, na koniec 2023 roku zarejestrowanych było ogółem 541 podmiotów gospodarki narodowej, w tym:

- sektor publiczny – 13,
- sektor prywatny – 525, w tym:
 - osoby prowadzące działalność gospodarczą – 454,
 - spółki handlowe – 10,
 - spółdzielnie – 2,
 - fundacje – 2,
 - stowarzyszenia i organizacje społeczne – 22.

W ciągu roku 2023 wyrejestrowano w sektorze prywatnym 21 podmiotów gospodarki narodowej.

Wśród osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą w Gminie Czermin najczęściej deklarowanymi rodzajami przeważającej działalności są budownictwo, transport oraz handel hurtowy i detaliczny. Analizując raport GUS pod kątem liczby zatrudnionych pracowników można stwierdzić, że zdecydowaną większość stanowią przedsiębiorstwa zatrudniające do 9 pracowników – 531 podmiotów. Zatrudnienie w 9 podmiotach mieści się w przedziale od 10 do 49 pracowników. Tylko jedno przedsiębiorstwo prowadzące działalność w Gminie Czermin zatrudnia pracowników w ilości mieszczącej się w przedziale od 50 do 249 zatrudnionych.

XV. Ochrona środowiska

1. Opieka nad zwierzętami bezdomnymi

Rada Gminy Czermin uchwałą nr XLVII/330/2023 z dnia 27 lutego 2023 r. przyjęła „Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Czermin w 2023 roku”. Zapewnienie opieki bezdomnym zwierzętom z terenu Gminy Czermin realizowane było poprzez zapewnienie im miejsca w schronisku dla zwierząt „Przytul psiaka” w miejscowości Ropczyce, na podstawie umowy z dnia 1 stycznia 2023 r. zawartej pomiędzy Gminą Czermin a Przychodnią Weterynaryjną „Mustang”, z siedzibą w Ropczycach, ul. Ks. Zwierza 4, 39-100 Ropczyce. Za usługę udostępnienia miejsca w schronisku dla zwierząt Gmina Czermin wydatkowała w roku 2023 kwotę 48 624,39 zł, tj. o 18 671,43 zł więcej niż w roku 2022. Za karmę dla zwierząt zapłacono 39,80 zł.

Całodobowa opieka weterynaryjna w zakresie pomocy zwierzętom, które ucierpiały przy wypadkach drogowych, została zapewniona przez Lekarza Weterynarii

Jerzego Koziola – Gabinet Weterynaryjny, Czermin 451e, działającego na podstawie umowy zawartej z Gminą Czermin.

Usługi usypiania ślepych miotów zgodnie z obowiązującymi przepisami wykonywał lekarz Weterynarii – Dominik Rachwał, prowadzący działalność gospodarczą pn. Przychodnia Weterynaryjna „Mustang” w Ropczycach, z którym gmina zawarła stosowną umowę. Zwłoki uśpionych zwierząt były odbierane przez Saria Polska Sp. z o.o., Oddział SARVAL w Przewrotnem, 36-003 Przewrotne 323, zgodnie z zawartą umową.

2. Usuwanie wyrobów zawierających azbest

W ramach zadania „Usuwanie wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Czermin”, realizowanego z wykorzystaniem dofinansowania na podstawie umowy z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Rzeszowie przy udziale środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, w roku 2023 zostało unieszkodliwione pokrycie dachowe wykonane z płyt falistych azbestowo-cementowych o łącznej masie wynoszącej ok. 64,0190 Mg. W ramach prac wykonane zostało: pakowanie, załadunek, transport odpadu niebezpiecznego z miejsca zbiórki do miejsca unieszkodliwiania, rozładunek i zdeponowanie wraz z unieszkodliwianiem na składowisku odpadów niebezpiecznych zawierających azbest. Z programu skorzystało 7 gospodarstw.

Całkowity koszt realizowanego zadania wyniósł w 2023 roku 30 145,27 zł i został sfinansowany z następujących źródeł:

– środki NFOŚiGW – dotacja	25 623,47 zł,
– środki własne	4 521,80 zł.

3. Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK)

Przez cały 2023 r. w Gminie Czermin funkcjonował Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych, który znajduje się w sąsiedztwie Oczyszczalni Ścieków w Czerminie, pod nr 601. Do PSZOK przyjmowane są segregowane odpady komunalne powstające na terenie Gminy Czermin, dostarczane samodzielnie przez właścicieli nieruchomości, zgodnie z Regulaminem PSZOK, który dostępny jest na stronie BIP Urzędu Gminy w Czerminie, pod zakładką Gospodarka odpadami komunalnymi. W celu potwierdzenia miejsca zamieszkania osoba dostarczająca odpady do PSZOK powinna wylegitymować się dokumentem tożsamości, posiadać ostatni dowód wpłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi na rzecz Gminy Czermin oraz podpisać stosowne oświadczenie.

W roku 2023 Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych czynny był w każdy poniedziałek miesiąca w godzinach od 8⁰⁰ do 16⁰⁰.

Doposażenie Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych jest jednym z priorytetowych zadań Gminy Czermin na kolejne lata.

4. Oczyszczalnia ścieków

Oczyszczalnia Ścieków w Czerminie oczyściła w 2023 roku 95 769 m³ ścieków komunalnych, tj. o 2 182 m³ więcej niż w roku 2022.

W roku 2023 siecią kanalizacyjną objęte były sołectwa: Czermin, Łysaków, Otałęż, Trzciana i Wola Otałęska. Gmina Czermin jest skanalizowana w ok. 33 %. Wykonane w 2023 r. prace inwestycyjne związane z rozbudową sieci kanalizacji sanitarnej, dały kolejnym mieszkańcom Gminy Czermin możliwość przyłączenia swoich budynków i odprowadzania ścieków komunalnych do tejże sieci. W kolejnych latach planowana jest dalsza rozbudowa sieci kanalizacji sanitarnej.

Zdjęcia 27-28. Oczyszczalnia Ścieków w Czerminie

XVI. Planowanie przestrzenne

Rozwój przestrzenny Gminy Czermin definiowany jest przez następujące dokumenty:

1. Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Czermin zatwierdzone poniższymi uchwałami Rady Gminy Czermin:
 - 1) nr XXIX/154/01 z dnia 31 sierpnia 2001 r.,
 - 2) nr XLIII/227/2010 z dnia 23 września 2010 r.
 - 3) nr XXIX/154/2013 z dnia 27 czerwca 2013 r.
2. Uchwała nr XXXVII/199/2010 Rady Gminy Czermin z dnia 19 marca 2010 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w miejscowości gminnej – Czermin.
3. Uchwała nr XLIII/228/2010 Rady Gminy Czermin z dnia 23 września 2010 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów położonych w miejscowości gminnej – Czermin.

Miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego w roku 2023 objętych było 6 ha powierzchni gminy. 10 ha powierzchni gminy zostało wskazanych w studium do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

W 2023 r. wydano 2 decyzje o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego. Inwestycje te dotyczyły budowy:

- odcinków sieci wodociągowych,
- odcinków sieci kanalizacyjnych.

Wydano również 82 decyzje o warunkach zabudowy, w tym 79 decyzji dotyczących zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej oraz 3 decyzje, które dotyczyły zabudowy usługowej.

XVII. Informacje o stanie mienia komunalnego

Stan mienia komunalnego Gminy Czermin na początku i na końcu roku 2023 przedstawiają poniższe tabele.

Miejscowość	Klasy użytków*							Razem
	B	dr	Bi, Bz, Bp	W	Ls	Lz	R, Ps	
Dąbrówka Osuchowska	0,0000	3,6400	0,2900	0,0100	20,6200	0,0000	3,4900	28,0500
Czermin	1,2441	11,0955	5,4659	2,3900	2,0659	0,0000	4,2264	26,4878
Łysaków	0,4122	14,2436	1,0700	1,8943	32,3604	0,0000	33,4551	83,4356
Trzciana	0,0351	9,6949	4,0783	2,0600	0,0000	0,0000	2,5566	18,4249
Szafranów	0,0100	2,6796	0,0000	0,2900	1,5600	0,0000	10,6387	15,1783
Otałęż	0,7078	10,6055	1,5188	20,6113	0,0000	4,7269	84,4753	122,6456
Wola Otałęska	0,0000	4,8533	0,8918	5,6800	0,8900	1,87	35,8500	50,0351
Breń Osuchowski	0,9900	12,2449	0,4300	0,3000	0,4400	0,0000	20,4225	34,8274
Ziempniów	0,6179	7,0695	0,4700	0,1672	1,0400	0,0000	13,0983	22,4629
RAZEM	4,0171	76,1268	14,2148	33,4028	58,9763	6,5969	208,2129	401,5476

Tabela 18. Stan gruntów mienia komunalnego na dzień 1 stycznia 2023 r.

* Oznaczenie rodzaju użytku gruntowego według EGiB (Ewidencja Gruntów i Budynków):

- B – tereny mieszkaniowe
- dr – drogi
- Bi – inne tereny zabudowane

Bz	–	tereny rekreacyjno - wypoczynkowe
Bp	–	zurbanizowane tereny niezabudowane lub w trakcie zabudowy
W	–	grunty pod rowami
Ls	–	las
Lz	–	grunty zadrzewione i zakrzewione
R	–	grunty orne
Ps	–	pastwiska trwałe

Część mienia komunalnego została wydzierżawiona osobom fizycznym na cele rolnicze. Z tytułu użytkowania tych gruntów dzierżawcy opłacają czynsz dzierżawny. Zyskane w ten sposób dochody są dochodami budżetu gminy.

Dochody uzyskane z gospodarki leśnej przeznaczone są na dalsze zagospodarowanie użytków leśnych i nowe nasadzenia.

Gmina Czermin nie posiada udziałów w spółkach prawa handlowego, nie posiada również akcji spółek. Nie jest również emitentem ani właścicielem obligacji i nie posiada z tego tytułu żadnych wierzytelności.

Miejscowość	Klasy użytków*							Razem
	B	dr	Bi, Bz, Bp	W	Ls	Lz	R, Ps	
Dąbrówka Osuchowska	0,0000	3,6400	0,2900	0,0100	20,6200	0,0000	0,9300	25,4900
Czermin	1,3842	11,0955	5,4659	2,3900	2,0659	0,0000	4,9264	27,3279
Łysaków	0,4122	14,2436	1,0700	1,8943	32,2904	0,0000	33,2851	83,1956
Trzciana	0,0351	9,6949	4,0783	2,0600	0,0000	0,0000	2,5566	18,4249
Szafranów	0,0100	2,6796	0,0000	0,2900	1,5600	0,0000	10,6387	15,1783
Otałęż	0,6578	10,6055	1,5188	20,6113	0,0000	4,7269	83,9772	122,0975
Wola Otałęska	0,0000	4,8533	0,8918	5,6800	0,8900	1,8700	35,8500	50,0351
Breń Osuchowski	0,9900	12,2449	0,4300	0,3000	0,4400	0,0000	20,3493	34,7542
Ziempniów	0,5879	7,0695	0,4700	0,1287	1,0400	0,0000	12,0955	21,3916
RAZEM	4,0772	76,1268	14,2148	33,3643	58,9063	6,5969	204,6088	397,8951

Tabela 19. Stan gruntów mienia komunalnego na dzień 31 grudnia 2023 r.

Gmina Czermin posiada następujące działki w wieczystym użytkowaniu:

- 5 działek na Osiedlu Domków Jednorodzinnych – oddanych w użytkowanie wieczyste osobom fizycznym,
- działka Banku Spółdzielczego w Mielcu oddział w Czerminie.

Dochody z mienia komunalnego na koniec 2023 r. kształtowały się następująco:

▪ dzierżawa gruntów komunalnych	80 613,11 zł,
▪ sprzedaż drewna	0,00 zł,
▪ sprzedaż gruntów rolnych	611 040,00 zł,
▪ sprzedaż działek budowlanych	0,00 zł,
▪ wieczyste użytkowanie działek	276,39 zł,
▪ opłata przekształceniowa	168,80 zł,
▪ dochody z lokali użytkowych i mieszkalnych	60 581,14 zł,
▪ dzierżawa obwodów łowieckich	5 305,83 zł,
▪ dochód za wynajem studni i miejsca pod instalacje	4 800,00 zł,
▪ czynsze za lokale użytkowe ze szkół	20 078,00 zł,
▪ sprzedaż kontenera z działką	70 000,00 zł.

Lp.	Miejscowość	Wartość księgowa [zł]	Amortyzacja [zł]	Wartość aktualna [zł]
1	Wola Otałęska – Dom Ludowy i Dom Strażaka	256 399,64	235 899,30	20 500,34
2	Łysaków – Dom Ludowy i Dom Strażaka	420 404,09	318 351,21	102 052,88
3	Dąbrówka Osuchowska - Dom Ludowy	240 241,17	161 473,36	78 767,81
4	Otałęż – Dom Strażaka i Świetlica	317 174,00	281 708,12	35 465,88
5	Szafranów – Dom Strażaka i Świetlica	68 963,00	68 963,00	0,00
6	Bręń Osuchowski – Dom Strażaka i Świetlica	93 486,50	51 911,13	41 575,37
7	Trzciana - Dom Strażaka, Dom Ludowy i Świetlica	333 168,93	175 462,38	157 706,55
8	Czermin – Dom Strażaka i Świetlica	531 407,07	399 471,16	131 935,91
9	Ziempniów – Dom Strażaka i Świetlica	75 973,90	75 973,90	0,00
10	Dąbrówka Osuchowska – Dom Strażaka	114 925,33	48 424,26	66 501,07
11	Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych w Czerminie	794 500,81	107 151,12	687 349,69

Tabela 20. Domy Ludowe, Domy Strażaka i PSZOK w Gminie Czermin

Lp.	Miejscowość	Nr działki	Powierzchnia działki [ha]
1	Otałęż	1524/1	0,0893
2	Otałęż	1578	0,3100
3	Otałęż	2585	0,1600
4	Otałęż	1827/1	0,1000
5	Breń Osuchowski	1137/4	0,0732
6	Czermin	1191/18	0,0499
7	Dąbrówka Osuchowska	186	0,3800
8	Dąbrówka Osuchowska	213	0,7600
9	Dąbrówka Osuchowska	243	1,4200
10	Łysaków	687/8	0,1700
11	Łysaków	687/9	0,1400
12	Łysaków	2030/5	0,0740
13	Wola Otałęska	1226	0,3500
14	Ziempniów	1073	0,2700
15	Ziempniów	1573	0,3500
16	Ziempniów	1581/1	0,4000
17	Ziempniów	1238/5	0,3200
RAZEM			5,4164

Tabela 21. Wykaz działek mienia komunalnego Gminy Czermin sprzedanych w 2023 r.

Lp.	Miejscowość	Nr działki	Powierzchnia działki [ha]
1	Czermin	117/1	0,4300
2	Czermin	118	0,2200
3	Czermin	125/2	0,1500
4	Czermin	126/2	0,0900
RAZEM			0,8900

Tabela 22. Działki nabyte jako mienie komunalne na rzecz Gminy Czermin w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2023 roku

Rodzaj	Ilość [szt.]	Wartość księgowa [zł]	Amortyzacja [zł]	Wartość aktualna [zł]
Domek dla powodźian	2	153 498,78	60 061,92	93 436,86
Kontener mieszkalny	7	293 448,80	293 448,80	0,00

Tabela 23. Wykaz domków dla powodźian i kontenerów mieszkalnych będących własnością Gminy Czermin w 2023 roku

XVIII. Preferencyjna sprzedaż węgla dla mieszkańców Gminy Czermin

Inwazja zbrojna Rosji na Ukrainę w dniu 24 lutego 2022 roku spowodowała nałożenie na agresora sankcji związanych m.in. z brakiem możliwości importu węgla, który w poprzednich latach stanowił dużą część węgla dostępnego na polskim rynku jako opał do gospodarstw domowych. W związku z nagłym zaprzestaniem importu tego surowca, Polska musiała zmierzyć się z problemem jego niedoboru w sektorze komunalno-bytowym. Rodzime kopalnie, które w obliczu dużego importu węgla ze wschodu w ostatnich latach, zaopatrywały głównie sektor energetyczny, stały się z dnia na dzień jedynym pewnym źródłem paliwa stałego dla polskich gospodarstw domowych. W związku z tak nagłą zmianą na rynku węgla przeznaczonego do gospodarstw domowych i rosnącymi cenami opału na składach węglowych, polski rząd podjął prace mające na celu usprawnić system dystrybucji węgla na terenie kraju i umożliwić jego zakup w niskich cenach. Efektem prac legislacyjnych, poprzedzonych konsultacjami z polskimi producentami węgla, była ustawa z dnia 27 października 2022 r. o zakupie preferencyjnym paliwa stałego dla gospodarstw domowych, regulująca problem zaopatrzenia gospodarstw domowych w węgiel. Nowością, wcześniej nigdy nie stosowaną, było zaangażowanie miast i gmin w proces dystrybucji węgla do mieszkańców. Jednostki samorządów terytorialnych stanęły na wysokości zadania i w krótkim czasie zorganizowały infrastrukturę, która umożliwiła z jednej strony zakup węgla bezpośrednio w podmiotach wprowadzających węgiel do obrotu, w tym u polskich producentów oraz z drugiej sprawną dystrybucję opału w niskich cenach wśród mieszkańców. Założeniem programu było, aby gminy mogły kupować węgiel od podmiotów wprowadzających do obrotu paliwa stałe za nie więcej niż 1 500 zł i sprzedawać go gospodarstwom domowym w cenie nie wyższej niż 2 000 zł za tonę. Preferencyjna cena uchroniła kieszenie mieszkańców przed znacznym uszczupleniem, a stały dostęp do paliwa stałego stanowił zabezpieczenie przed chłódami zimowych miesięcy.

Gmina Czermin, jako jedna z pierwszych zawarła umowę na dostawy węgla z kopalń należących do TAURON Wydobyć S.A. W krótkim czasie zbudowany został sprawny model zaopatrzenia mieszkańców gminy w węgiel. Przewozem z kopalń, składowaniem i rozdystrybuowaniem wśród mieszkańców zakupionego przez Gminę Czermin węgla zajmowała się Firma Handlowo – Usługowa AGROMAX Michał Sieńkowski, z którą została zawarta stosowna umowa. Przewóz węgla z Zakładów Górniczych „Sobieski” i „Janina”, a następnie jego dystrybucja do uprawnionych gospodarstw domowych na terenie gminy realizowane były transportem samochodowym.

Ustalona przez Gminę Czermin cena za 1 tonę węgla wynosiła **1 710,00 zł brutto** i była to jedna z najniższych spośród cen ustalonych przez gminy z terenu województwa podkarpackiego. Na podstawie umowy z TAURON Wydobycie S.A. nr G/145/2022 dotyczącej sprzedaży węgla na potrzeby zakupów preferencyjnych przez osoby fizyczne w gospodarstwach domowych Gmina Czermin zakupiła w 2023 r. ok. 1050 ton węgla kamiennego z polskich kopalń, w czterech sortymentach: kostka, kostka II, orzech i groszek.

XIX. Uchwały podjęte przez Radę Gminy Czermin w roku 2023

Rada Gminy Czermin podjęła w roku 2023 łącznie 75 uchwał.

Wykaz uchwał RG z roku 2023:

1. [Uchwała nr XLVI/318/2023 Rady Gminy w Czerminie z dnia 5 stycznia 2023 r.](#) w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Czermin na rok 2023.
2. [Uchwała nr XLVI/319/2023 Rady Gminy w Czerminie z dnia 5 stycznia 2023 r.](#) w sprawie udzielenia pomocy finansowej dla Powiatu Mieleckiego na organizację powiatowych przewozów pasażerskich o charakterze użyteczności publicznej.
3. [Uchwała nr XLVI/320/2023 Rady Gminy w Czerminie z dnia 5 stycznia 2023 r.](#) w sprawie udzielenia pomocy finansowej dla Powiatu Mieleckiego na realizację zadania publicznego.
4. [Uchwała nr XLI/321/2023 Rady Gminy w Czerminie z dnia 5 stycznia 2023 r.](#) w sprawie udzielenia dotacji celowej dla Gminnej Spółki Wodnej w Czerminie na realizację zadania „konserwacja rowów melioracji wodnej”.
5. [Uchwała Budżetowa Gminy Czermin na rok 2023 nr XLVI/322/2023 z dnia 5 stycznia 2023 r.](#)
6. [Uchwała nr XLVI/323/2023 Rady Gminy w Czerminie z dnia 5 stycznia 2023 r.](#) w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Czermin.
7. [Uchwała nr XLVII/324/2023 Rady Gminy w Czerminie z dnia 27 lutego 2023 r.](#) w sprawie określenia stawki za 1 km przebiegu pojazdu w związku ze zwrotem rodzicom kosztów przewozu niepełnosprawnych dzieci, młodzieży i uczniów do placówek oświatowych.
8. [Uchwała nr XLVII/325/2023 Rady Gminy w Czerminie z dnia 27 lutego 2023 r.](#) w sprawie przyjęcia „Programu współpracy Gminy Czermin z organizacjami

- pozarządowymi oraz podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na rok 2023”.
9. [Uchwała nr XLVII/326/2023 Rady Gminy w Czerminie z dnia 27 lutego 2023 r.](#) w sprawie wyrażenia zgody na przeznaczenie w drodze przetargowej do sprzedaży nieruchomości mienia komunalnego.
 10. [Uchwała nr XLVII/327/2023 Rady Gminy w Czerminie z dnia 27 lutego 2023 r.](#) w sprawie wyrażenia zgody na przeznaczenie w drodze bezprzetargowej do sprzedaży nieruchomości mienia komunalnego.
 11. [Uchwała nr XLVII/328/2023 Rady Gminy w Czerminie z dnia 27 lutego 2023 r.](#) w sprawie zmian w budżecie gminy na rok 2023.
 12. [Uchwała nr XLVII/329/2023 Rady Gminy w Czerminie z dnia 27 lutego 2023 r.](#) w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Czermin.
 13. [Uchwała nr XLVII/330/2023 Rady Gminy w Czerminie z dnia 27 lutego 2023 r.](#) w sprawie przyjęcia Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Czermin w 2023 roku.
 14. [Uchwała Nr XLVII/331/2023 Rady Gminy w Czerminie z dnia 27 lutego 2023 r.](#) w sprawie beczynności i systematycznego łamania prawa przez Wójta Gminy Czermin.
 15. [Uchwała nr XLVII/332/2023 Rady Gminy w Czerminie z dnia 27 lutego 2023 r.](#) w sprawie skargi na niewykonanie przez Wójta Gminy Czermin czynności nakazanych prawem.
 16. [Uchwała nr XLVII/333/2023 Rady Gminy w Czerminie z dnia 27 lutego 2023 r.](#) w sprawie rozpatrzenia wniosku o przeprowadzenie udrożnienia rowu.
 17. [Uchwała nr XLVIII/334/2023 Rady Gminy w Czerminie z dnia 7 marca 2023 r.](#) w sprawie zasad i trybu udzielania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków lub gminnej ewidencji zabytków, sposobu jej rozliczenia oraz sposobów kontroli w ramach Rządowego Programu Odbudowy Zabytków.
 18. [Uchwała nr XLIX/335/2023 Rady Gminy w Czerminie z dnia 4 kwietnia 2023 r.](#) w sprawie przyjęcia „Programu współpracy Gminy Czermin z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na rok 2023”.
 19. [Uchwała nr XLIX/336/2023 Rady Gminy w Czerminie z dnia 4 kwietnia 2023 r.](#) w sprawie utworzenia Samorządowego Żłobka w Czerminie.
 20. [Uchwała nr XLIX/337/2023 Rady Gminy w Czerminie z dnia 4 kwietnia 2023 r.](#) w sprawie przyjęcia planu nadzoru nad żłobkami, klubami dziecięcymi oraz dziennymi opiekunami w zakresie warunków i jakości świadczonej opieki.

21. [Uchwała nr XLIX/338/2023 Rady gminy w Czerminie z dnia 4 kwietnia 2023 r.](#) w sprawie zmiany Uchwały nr XLVII/328/2023 Rady Gminy w Czerminie z dnia 27 lutego 2023r. w sprawie zmian w budżecie gminy na rok 2023.
22. [Uchwała nr XLIX/339/2023 Rady Gminy w Czerminie z dnia 4 kwietnia 2023 r.](#) w sprawie udzielenia pomocy finansowej dla Samorządu Województwa Podkarpackiego na realizację zadania publicznego.
23. [Uchwała nr XLIX/340/2023 Rady Gminy w Czerminie z dnia 4 kwietnia 2023 r.](#) w sprawie zmian w budżecie na rok 2023.
24. [Uchwała nr XLIX/341/2023 Rady Gminy w Czerminie z dnia 4 kwietnia 2023 r.](#) w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Czermin.
25. [Uchwała nr L/342/2023 Rady Gminy w Czerminie z dnia 4 maja 2023 r.](#) w sprawie zmiany Uchwały nr XXXV/191/2014 Rady Gminy w Czerminie z dnia 29 stycznia 2014 roku w sprawie zasad przyznawania świadczeń z pomocy społecznej w zakresie zadań własnych gminy oraz zasad zwrotu wydatków na świadczenia.
26. [Uchwała nr L/343/2023 Rady Gminy w Czerminie z dnia 4 maja 2023 r.](#) w sprawie powierzenia wykonywania Gminie Szczucin realizacji zadania publicznego dotyczącego wsparcia osób z zaburzeniami psychicznymi w formie usług Środowiskowego Domu Samopomocy w Dąbrowicy.
27. [Uchwała nr L/344/2023 Rady Gminy w Czerminie z dnia 4 maja 2023 r.](#) w sprawie ustalenia wysokości opłat za pobyt dziecka w żłobku utworzonym i prowadzonym przez Gminę Czermin, dodatkowej opłaty za wydłużony wymiar opieki nad dzieckiem i maksymalnej wysokości opłaty za żywienie w żłobku oraz warunków zwolnienia od ponoszenia tych opłat.
28. [Uchwała nr L/345/2023 Rady Gminy w Czerminie z dnia 4 maja 2023 r.](#) w sprawie wyrażenia zgody na przeznaczenie w drodze przetargowej do sprzedaży nieruchomości mienia komunalnego.
29. [Uchwała nr LI/346/2023 Rady Gminy w Czerminie z dnia 5 czerwca 2023 r.](#) w sprawie wotum zaufania dla Wójta Gminy Czermin.
30. [Uchwała nr LI/347/2023 Rady Gminy w Czerminie z dnia 5 czerwca 2023 r.](#) w sprawie zatwierdzenia sprawozdania finansowego oraz sprawozdania z wykonania budżetu Gminy Czermin za rok 2022.
31. [Uchwała nr LI/348/2023 Rady Gminy w Czerminie z dnia 5 czerwca 2023 r.](#) w sprawie udzielenia absolutorium Wójtowi Gminy z tytułu wykonania budżetu gminy za rok 2022.
32. [Uchwała nr LI/349/2023 Rady Gminy w Czerminie z dnia 5 czerwca 2023 r.](#) w sprawie zmiany Uchwały nr VIII/43/2019 Rady Gminy w Czerminie z dnia 28

marca 2019 r. dotyczącej określenia zasad udzielania i rozmiaru obniżek tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin, przyznawania zwolnienia od obowiązku realizacji zajęć dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych nauczycielom, którym powierzono stanowisko kierownicze oraz określenia tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć dla nauczycieli niewymienionych w art. 42 ust. 3 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela zatrudnionych w placówkach oświatowych prowadzonych przez Gminę Czermin.

33. [Uchwała nr LI/350/2023 Rady Gminy w Czerminie z dnia 5 czerwca 2023 r.](#) w sprawie określenia szczegółowych warunków wspierania edukacji uzdolnionych uczniów szkół podstawowych w Gminie Czermin, form i zakresu tego wsparcia oraz zasad i trybu postępowania w tych sprawach.
34. [Uchwała nr LI/351/2023 Rady Gminy w Czerminie z dnia 5 czerwca 2023 r.](#) w sprawie przyjęcia Strategii Rozwoju Ponadlokalnego „Dorzecze Wisłoki” na lata 2022-2030.
35. [Uchwała nr LI/352/2023 Rady Gminy w Czerminie z dnia 5 czerwca 2023 r.](#) w sprawie udzielania dotacji celowej dla Ochotniczych Straży Pożarnych.
36. [Uchwała nr LI/353/2023 Rady Gminy w Czerminie z dnia 5 czerwca 2023 r.](#) w sprawie dotacji przedmiotowej dla Gminnego Zakładu Gospodarki Komunalnej w Czerminie.
37. [Uchwała nr LI/354/2023 Rady Gminy w Czerminie z dnia 5 czerwca 2023 r.](#) w sprawie udzielania dotacji celowej dla Gminnej Spółki Wodnej w Czerminie na realizację zadania pn. Zakup koparko - ładowarki, którego celem jest ograniczenie skutków prawdopodobnych klęsk żywiołowych, niekorzystnych zjawisk klimatycznych i katastrof.
38. [Uchwała nr LI/355/2023 Rady Gminy w Czerminie z dnia 5 czerwca 2023 r.](#) w sprawie wyrażenia zgody na przeznaczenie w drodze przetargowej do sprzedaży nieruchomości mienia komunalnego.
39. [Uchwała nr LI/356/2023 Rady Gminy w Czerminie z dnia 5 czerwca 2023 r.](#) w sprawie zmian w budżecie gminy na rok 2023.
40. [Uchwała nr LI/357/2023 Rady Gminy w Czerminie z dnia 5 czerwca 2023 r.](#) w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Czermin.
41. [Uchwała nr LII/358/2023 Rady Gminy w Czerminie z dnia 14 lipca 2023 r.](#) w sprawie powołania Zespołu opiniującego kandydatów na ławników.
42. [Uchwała nr LII/359/2023 Rady Gminy w Czerminie z dnia 14 lipca 2023 r.](#) w sprawie wyrażenia zgody na przeznaczenie w drodze przetargowej do sprzedaży nieruchomości mienia komunalnego.

43. [Uchwała nr LII/360/2023 Rady Gminy w Czerminie z dnia 14 lipca 2023 r.](#) w sprawie zasad udzielania dotacji celowej na dofinansowanie kosztów inwestycji z zakresu ochrony środowiska związanych z usuwaniem wyrobów zawierających azbest, pochodzących z wymiany pokryć dachowych budynków zlokalizowanych na terenie Gminy Czermin.
44. [Uchwała nr LII/361/2023 Rady Gminy w Czerminie z dnia 14 lipca 2023 r.](#) w sprawie określenia wymagań, jakie powinien spełniać przedsiębiorca ubiegający się o uzyskanie zezwolenia na prowadzenie działalności w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych lub osadników w instalacjach przydomowych oczyszczalni ścieków i transportu nieczystości ciekłych na terenie Gminy Czermin.
45. [Uchwała nr LII/362/2023 Rady Gminy w Czerminie z dnia 14 lipca 2023 r.](#) w sprawie ustalenia górnej stawki opłaty za opróżnianie osadników w instalacjach przydomowych oczyszczalni ścieków i transport nieczystości ciekłych.
46. [Uchwała nr LII/363/2023 Rady Gminy w Czerminie z dnia 14 lipca 2023 r.](#) zmieniająca uchwałę w sprawie uchwalenia Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Czermin.
47. [Uchwała nr LII/364/2023 Rady Gminy w Czerminie z dnia 14 lipca 2023 r.](#) w sprawie zmian w budżecie gminy na rok 2023.
48. [Uchwała nr LII/365/2023 Rady Gminy w Czerminie z dnia 14 lipca 2023 r.](#) w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Czermin.
49. [Uchwała nr LIII/366/2023 Rady Gminy w Czerminie z dnia 7 sierpnia 2023 r.](#) zmieniająca Uchwałę Nr LII/358/2023 Rady Gminy w Czerminie z dnia 14 lipca 2023 r. w sprawie powołania Zespołu opiniującego kandydatów na ławników.
50. [Uchwała nr LIII/367/2023 Rady Gminy w Czerminie z dnia 7 sierpnia 2023 r.](#) w sprawie trybu i sposobu powoływania oraz odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego w Gminie Czermin.
51. [Uchwała nr LIII/368/2023 Rady Gminy w Czerminie z dnia 7 sierpnia 2023 r.](#) w sprawie wyrażenia zgody na nabycie nieruchomości.
52. [Uchwała nr LIII/369/2023 Rady Gminy w Czerminie z dnia 7 sierpnia 2023 r.](#) w sprawie przyznania dotacji celowej z budżetu Gminy Czermin na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków lub znajdującym się w gminnej ewidencji zabytków z terenu Gminy Czermin w roku 2023
53. [Uchwała nr LIII/370/2023 Rady Gminy w Czerminie z dnia 7 sierpnia 2023 r.](#) w sprawie: zmian w budżecie gminy na rok 2023.

54. [Uchwała nr LIV/371/2023 Rady Gminy w Czerminie z dnia 29 września 2023 r.](#) w sprawie udzielenia dotacji celowej dla Gminnej Spółki Wodnej w Czerminie na realizację zadania „Konserwacja rowu o nazwie Próchnica w miejscowości Łysaków, gmina Czermin na długości 710 mb”.
55. [Uchwała nr LIV/372/2023 Rady Gminy w Czerminie z dnia 29 września 2023 r.](#) w sprawie udzielenia dotacji celowej dla Ochotniczej Straży Pożarnej w Ziempiowie.
56. [Uchwała nr LIV/373/2023 Rady Gminy w Czerminie z dnia 29 września 2023 r.](#) w sprawie zmian w budżecie gminy na rok 2023 r.
57. [Uchwała nr LIV/374/2023 Rady Gminy w Czerminie z dnia 29 września 2023 r.](#) w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Czermin.
58. [Uchwała nr LIV/375/2023 Rady Gminy w Czerminie z dnia 29 września 2023 r.](#) w sprawie wyboru ławników na kadencję od 2024 do 2027 roku.
59. [Uchwała nr LV/376/2023 Rady Gminy w Czerminie z dnia 27 października 2023 r.](#) uchylająca uchwałę w sprawie udzielenia dotacji celowej dla Gminnej Spółki Wodnej w Czerminie na realizację zadania „Konserwacja rowu o nazwie Próchnica w miejscowości Łysaków, gmina Czermin na długości 710 mb”.
60. [Uchwała nr LV/377/2023 Rady Gminy w Czerminie z dnia 27 października 2023 r.](#) w sprawie zmian w budżecie gminy na rok 2023 r.
61. [Uchwała nr LV/378/2023 Rady Gminy w Czerminie z dnia 27 października 2023 r.](#) w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Czermin.
62. [Uchwała nr LV/379/2023 Rady Gminy w Czerminie z dnia 27 października 2023 r.](#) w sprawie uchwalenia Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Czermin.
63. [Uchwała nr LV/380/2023 Rady Gminy w Czerminie z dnia 27 października 2023 r.](#) w sprawie uchwalenia Założeń do Planu Zaopatrzenia w Ciepło, Energję Elektryczną i Paliwa Gazowe dla Gminy Czermin na lata 2023-2037.
64. [Uchwała nr LV/381/2023 Rady Gminy w Czerminie z dnia 27 października 2023 r.](#) w sprawie wyrażenia zgody na przekazanie w drodze bezprzetargowej do sprzedaży nieruchomości mienia komunalnego.
65. [Uchwała nr LVI/382/2023 Rady Gminy w Czerminie z dnia 10 listopada 2023 r.](#) w sprawie obniżenia ceny skupu żyta przyjmowanej jako podstawa obliczenia podatku rolnego na obszarze gminy Czermin w 2024 roku.
66. [Uchwała nr LVI/383/2023 Rady Gminy w Czerminie z dnia 10 listopada 2023 r.](#) w sprawie określenia wysokości stawek podatku od nieruchomości.
67. [Uchwała nr LVI/384/2023 Rady Gminy w Czerminie z dnia 10 listopada 2023 r.](#) w sprawie określenia wysokości stawek podatku od środków transportowych.

68. [Uchwała nr LVI/385/2023 Rady Gminy w Czerminie z dnia 10 listopada 2023 r.](#) w sprawie opłaty targowej na terenie gminy Czermin.
69. [Uchwała nr LVI/386/2023 Rady Gminy w Czerminie z dnia 10 listopada 2023 r.](#) w sprawie zmian w budżecie gminy na rok 2023.
70. [Uchwała nr LVI/387/2023 Rady Gminy w Czerminie z dnia 10 listopada 2023 r.](#) w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Czermin.
71. [Uchwała nr LVII/388/2023 Rady Gminy w Czerminie z dnia 1 grudnia 2023 r.](#) zmieniająca Uchwałę Nr LIII/369/2023 Rady Gminy w Czerminie z dnia 7 sierpnia 2023 r. w sprawie przyznania dotacji celowej z budżetu Gminy Czermin na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków lub znajdującym się w gminnej ewidencji zabytków z terenu Gminy Czermin w roku 2023.
72. [Uchwała nr LVII/389/2023 Rady Gminy w Czerminie z dnia 1 grudnia 2023 r.](#) w sprawie zaciągnięcia zobowiązania finansowego wykraczającego poza rok budżetowy 2023.
73. [Uchwała nr LVII/390/2023 Rady Gminy w Czerminie z dnia 1 grudnia 2023 r.](#) w sprawie zmian w budżecie gminy na rok 2023
74. [Uchwała nr LVII/391/2023 Rady Gminy w Czerminie z dnia 1 grudnia 2023 r.](#) w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Czermin.
75. [Uchwała nr LVIII/392/2023 Rady Gminy w Czerminie z dnia 22 grudnia 2023 r.](#) w sprawie przyjęcia gminnego programu osłonowego „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024-2028.

XX. Wykaz rysunków, tabel i zdjęć zawartych w Raporcie

1. Wykaz rysunków

Rys. 1. Mapa powiatu mieleckiego	5
Rys. 2. Struktura ludności Gminy Czermin wg stanu na dzień 31.12.2023 r.	5
Rys. 3. Mapa Gminy Czermin z granicami sołectw	6
Rys. 4. Powierzchnia sołectw Gminy Czermin	7
Rys. 5. Budżet Gminy Czermin na 2023 rok	12
Rys. 6. Dochody i wydatki oraz stan zadłużenia na koniec 2023 r.	13
Rys. 7. Liczba uczniów w szkołach podstawowych	49
Rys. 8. Średnia liczba uczniów w oddziałach szkół podstawowych	50
Rys. 9. Porównanie wydatków bieżących w szkołach	51

2. Wykaz tabel

Tabela 1. Powierzchnia i liczba mieszkańców sołectw	6
Tabela 2. Wielkość cen i stawek opłat za zaopatrzenie w wodę	15
Tabela 3. Wielkość cen i stawek opłat za odprowadzanie ścieków	16
Tabela 4. Sieć wodociągowa Gminy Czermin	17
Tabela 5. Mieszkańcy Gminy Czermin korzystający z sieci wodociągowej	17
Tabela 6. Sieć kanalizacyjna Gminy Czermin	20
Tabela 7. Wykaz dróg gminnych na terenie Gminy Czermin	28
Tabela 8. Zadania i zakupy inwestycyjne w 2023 roku	38
Tabela 9. Zadania zrealizowane w ramach funduszu sołeckiego	40
Tabela 10. Stopień zaawansowania programów wieloletnich	42
Tabela 11. Wydatki w szkołach podstawowych	50
Tabela 12. Wykaz etatów w jednostkach oświatowych – styczeń 2023 r.	52
Tabela 13. Wykaz etatów w jednostkach oświatowych – grudzień 2023 r.	52
Tabela 14. Wyniki uczniów z egzaminu ósmoklasisty	53
Tabela 15. Średnie wyniki uczniów z egzaminu w skali staninowej	53
Tabela 16. Pracownicy administracji i obsługi zatrudnieni w szkołach	54
Tabela 17. Liczba dzieci w przedszkolu i oddziałach przedszkolnych	55
Tabela 18. Stan gruntów mienia komunalnego na dzień 1 stycznia 2023 r.	73
Tabela 19. Stan gruntów mienia komunalnego na dzień 31 grudnia 2023 r.	74

Tabela 20. Domy Ludowe i Domy Strażaka w Gminie Czermin	75
Tabela 21. Wykaz działek mienia komunalnego sprzedanych w 2023 r.	76
Tabela 22. Wykaz działek nabytych na rzecz Gminy Czermin w 2023 r.	76
Tabela 23. Wykaz domków dla powodzian i kontenerów mieszkalnych	77

3. Wykaz zdjęć

Zdjęcie 1. Droga dojazdowa do gruntów rolnych w Czerminie	30
Zdjęcie 2. Droga dojazdowa do gruntów rolnych w Szafranowie	30
Zdjęcia 3-4. Przebudowa dróg gminnych nr: 103325 R i 103310 R	31
Zdjęcia 5-6. Koparko-ładowarka zakupiona dla GSW w Czerminie.....	33
Zdjęcia 7-8. Rozbudowa budynku nr 2 ZSP w Czerminie	33
Zdjęcia 9-10. Budowa wielofunkcyjnego boiska przy ZSP w Czerminie	35
Zdjęcia 11-12. Budynek SP w Trzcianie po termomodernizacji	36
Zdjęcia 13-14. Ciągnik z kosiarką zakupiony w 2023 r.	37
Zdjęcia 15-16. Przykłady prac plastycznych wykonanych przez uczniów	62
Zdjęcie 17. Uczestnicy OTWP „Młodzież zapobiega pożarom”	63
Zdjęcia 18-19. Przykłady prac plastycznych wykonanych przez uczniów	64
Zdjęcie 20. Uroczystość ślubowania Młodzieżowej Drużyny Pożarniczej	65
Zdjęcia 21-22. Zwiedzanie Kadzielni w Kielcach	66
Zdjęcie 23. Piknik Militarny w Czerminie	67
Zdjęcia 24-25. Gminne uroczystości Narodowego Święta Niepodległości	69
Zdjęcie 26. Gminny Turniej Tenisa Stołowego Strażaków Ochotników	69
Zdjęcia 27-28. Oczyszczalnia Ścieków w Czerminie	72